

Flacăra

ANUL XXVII - NR. 28 (1205) 13 IULIE 1978

SĂPTĂMINAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

Să-ți faci cadou un laminor

Dintre atâtea și-atâtea știri despre zeci și chiar sute de invenții din cele mai diverse domenii de activitate direct productivă, ne-am oprit asupra uneia care, cel puțin prin formularea sa, ne-a cam surprins: la Hunedoara, un grup de ingineri și tehnicieni au inventat un laminor, mai exact spus un laminor de bile.

Interlocutorul nostru, inginerul Silviu Samoilescu, directorul Uzinei nr. 4, adică al întregului grup de laminoare din cadrul uriașului combinat siderurgic hunedorean, a ținut să ne declare, încă de la bun început, că nu se știe, deocamdată, dacă este vorba de o invenție propriu-zisă, amănunt care, la urma-urmelor, nici nu-i prea interesează pe autorii laminorului de bile. „Cu adevărat important, a continuat inginerul Samoilescu, rămâne faptul că laminorul de bile este extrem de necesar, adică el s-a născut în baza a două comandamente economice. Primul comandament: asigurarea unor cantități suficiente de bile pentru morile de măcinat în industria minieră. La ora actuală aceste bile se obțin prin forjare sau matrișare dintr-un oțel OL-70-1K. Dar ambele procedee sînt neeconomice întrucît blochează importante capacități de forjare și turnare. Al doilea comandament vizează o problemă a noastră,

(Continuare în pagina 11)

VICTOR NIȚĂ

Dragoș Vodă și zimbrii renasc prin truda unui mare artist

Actualitatea

● În aceste zile, ansamblul folcloric „Dimbovița” din Tîrgoviște se află într-un turneu în Franța, participînd, totodată, și la festivalurile internaționale de la Chateau-Gombert și Sainté. ● Viermii de mătase vor avea, se pare, un an rodnic. Numai în comuna Roșiile (județul Vâlcea) a intrat în producție o plantație de 50 de hectare de duzi. ● O veste bună

pentru cei care se străduiesc în aceste zile pe litoral să facă insolita: fabrica de produse lactate de la Mangalia a fost dată în folosință la întreaga capacitate. ● Aflăm că la Primăria municipiului Craiova s-a oficiat recent cea de a 1000-a căsătorie din acest an. Mirii, studentii Maria și Constantin Teică, au declarat presei că mai ușoară a fost sesiunea. ● Rita Picu și Maria Hondor se numesc două dintre cele mai harnice cooperatoare de la

ferma legumicolă a C.A.P. Valea Stanciului, județul Dolj. Deținătoare ale recordurilor anului trecut, în acest an au o producție net superioară. ● În urmă cu 15 ani, Ilie Melinte, gospodar din Brăila, și-a dichisit cu multă dăruire un mai dintr-un proiectil rătăcit din timpul războiului. Zilele trecute, împreună cu cumnatul său, a vrut să vadă dacă mai poate aduce maiului cu pricina îmbunătățiri. Au văzut.

CLOPOT

Priviți cu toți Carpații, Tâmpa taie
Pinza de nori cu brațul ei de stei,
Răsună-n turn, la Sfîntul Nicolae
Glasul românilor din Șchei.

Istețul Pann, Honterus și Coresi
Din Prund spre Piața Sfatului
coboară
Și reinvie iar în liniștea amiezii
Brașovul falnic de odinioară.

Tropot de cai și freamăt de culori
Aluatul nemuririi din cuvinte,
Hrana celui mai mîndru Soare
dintre sori
Al libertății noastre sfinte.

Și urcă-n ziduri nalte de cetate
Viu ca lumina zilei ce o bei,
Frate maghiarului, frate germanului
și tuturor compatrioților săi, frate
Glasul românilor din Șchei.

Trecute vremi din hronici și zapise
Învie iar cum veșnic înviară
Pe flămurile steagurilor scrise
Cu singele iubirii pentru țară.

E viața somn, cînd vieții nu-i rămîne
Decît robia oarbă și cu lanțul ei;
Un chiot lung se-aude:
Deșteaptă-te Române!
Glasul românilor din Șchei.

Barițiu e alături de Mureșan în
piatra
Stîncii coborite din munte pe
cîmpie,
Lumina tricolorului le luminează
vatra
Și-i dă putere pietrei să invie.

Iar clopotul e sunet din zori și
pină-n seară,
Pașii istoriei sînt drepecți, dar grei
Spun inimile: Vrem să ne unim cu
țara!
Glasul românilor din Șchei.

Lumina, iată, suie-n roșiile cupe
De trandafiri sub porțile cetății
Slăvită fie Patria ce-și rupe
Cătușele pe Cîmpul Libertății.

Eroii sînt acum în vers și-n gînd,
Clopotul îl leagă funiile ploii
Și vii și mai prezenți sînt ca oricînd
În țară, printre noi, eroii.

Trăiască Nicolae Ceaușescu!
Trăiască țara și toți fiii ei!
Răsună-n inimi, trainic, omenescul
Glas al românilor din Șchei.

NICOLAE STOE

Vreți să știți ce fac copiii dumneavoastră pe care i-ați trimis în tabără?

Vara aduce oriunde, în heraldica ei cu cireșe coapte și smălțuri marine, aprinsa problemă — dătătoare de febră celor

mari — a vacanțelor celor mici. Unde ne lîmitem copiii, în vara asta? Din mai recare casă românească, un copil, cel puțin unul, pleacă, verile, în vacanță, uneori cu părinți, alteori singur. Cînd e singur, plecarea e pregătită cu minuțiu și spectacol, toată casa e-n fierbere, toate neamurile, cu încrîngăturile lor cele mai depărtate, participă înfrigurat la eveniment, încît ai zice că plecarea asta echivalează — cel puțin! — cu o călă-

torie cosmică sau o transcendență. Apoi plecarea se săvîrșește și, în casa rămasă pustie, niște părinți așteaptă vești, niște părinți, neliniștiți uneori, emoționați totdeauna; se întreabă: oare ce-o face fiu-meu — sau fiică-mea — pe acolo pe unde sînt?

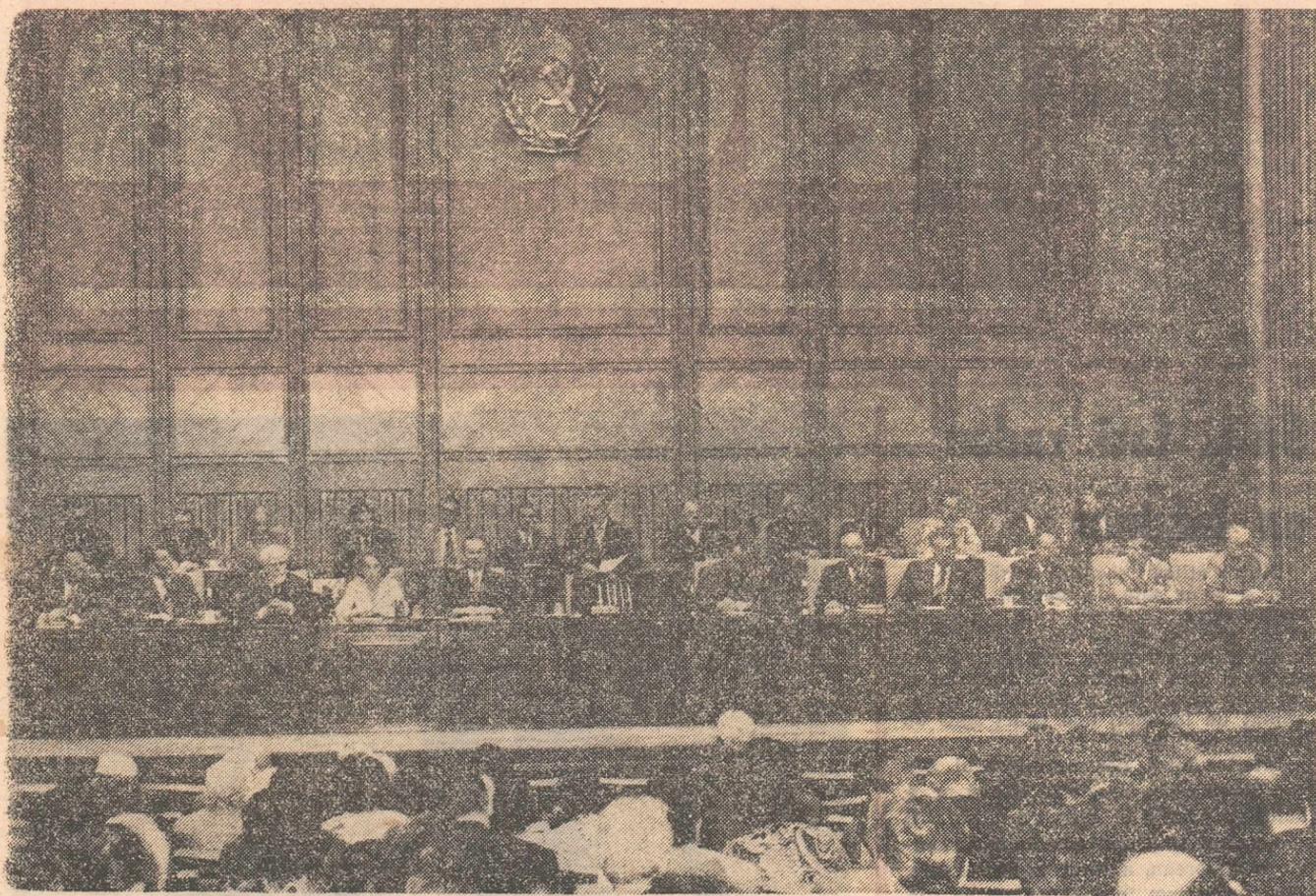
Cadrul material al vacanțelor — prin priza partidului și a statului — este asigurat, vara copiilor noștri se află în cele mai bune, mai generoase miini, copilăria

— întreaga copilărie a patriei — este înalt vegheată, condițiile oferite ei sînt în continuă creștere. Și totuși, noi, părinții — așa sîntem noi, părinții! — ne întrebăm: oare ce-or face ei, copiii, pe acolo pe unde sînt, pe acolo pe unde-și petrec vacanța?

(Continuare în paginile 6-7)

P. ILIE

PLENARA
COMITETULUI
CENTRAL
AL
PARTIDULUI
COMUNIST
ROMÂN

La fiecare loc de muncă, o nouă calitate a muncii !

Dezbaterea în cadrul plenarei comune din 5 iulie a.c. a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a proiectului Planului național unic de dezvoltare economico-socială pe anii 1979—1980 și a proiectului Bugetului de stat pe anul 1979 a prilejuit o amănunțită și aprofundată trecere în revistă a problemelor fundamentale ale economiei românești în etapa actuală. Aprofundând ambele proiecte, plenara a relevat preocuparea constantă a secretarului general al partidului pentru orientarea eforturilor spre valorificarea deplină și la un nivel superior a potențialului economiei noastre, sporirea eficienței în toate ramurile, îmbunătățirea laturilor de ordin calitativ ale activității economice.

În ampla cuvîntare rostită la plenară de către tovarășul Nicolae Ceaușescu s-au schițat însușitoarele perspective pe care le deschide realizarea planului pe 1979—1980. El asigură, în adevăr, condiții ca toate județele țării să ajungă la o producție industrială de circa zece miliarde de lei — cifră încărcată de semnificații, oglindind lichidarea unei triste moșteniri a trecutului, și anume inegală dezvoltare a diferitelor zone ale țării. Doar socialismul a putut smulge din uitare și propulsa pe orbita unei economii moderne toate acele orașele și localități „unde nu se întâmpla nimic”. Atingerea și depășirea unei producții industriale de zece miliarde de lei în fiecare județ denotă nu numai saltul economic din ultimii ani, ci și avîntul culturii, ridicarea gradului general de civilizație și a nivelului de trai în toate colțurile țării, proces care va continua în ritm accelerat în anii următori. Cuvîntarea secretarului general al partidului reprezintă, în acest larg context, un adevărat program de acțiune mobilizator.

Planul prevede mijloacele pentru îndeplinirea cincinalului și a programului suplimentar elaborat de Conferința Națională a partidului; dispunem de toate condițiile materiale pentru a îndeplini programul de dezvoltare a țării, dar pentru ca ele să fie din plin valorificate sînt necesare eforturi sporite din partea oamenilor muncii. Permițînd a se face din timp toate pregătirile, cunoașterea precisă a sarcinilor pe următorii doi ani oferă noi și substanțiale posibilități pentru atingerea mărețelor obiective trasate de Congresul al XI-lea al partidului.

Fără a insista asupra tuturor sarcinilor fundamentale în economie în momentul de față ca și în perspectiva anilor 1979—1980, se cuvine să relevăm că hotărîtoare sînt buna organizare a muncii, promovarea celor mai moderne tehnologii, întărirea spiritului de dis-

ciplină, înalta conștiință și răspundere muncitorească pentru bunul mers al producției.

Realizarea integrală a investițiilor și funcționarea normală, la întregul potențial, a capacităților de producție nu pot fi concepute fără a se trece în toate sectoarele la acoperirea necesarului de forță de muncă în producția de bază, prin ridicarea calificării și mai judicioasa utilizare a forțelor tehnico-ingenerești existente. „Nu se mai poate admite — a subliniat secretarul general al partidului — ca în ministere, în fiecare ramură, mii și mii de ingineri, de alți specialiști să lucreze în servicii funcționerești, în timp ce ducem lipsă de cadre în sectoarele de bază ale proiectării tehnologice și activității de producție. Este obligația tuturor ministerelor, a tuturor organizațiilor de partid să treacă de îndată la stabilirea măsurilor corespunzătoare pentru soluționarea acestei probleme.”

PROBLEMA CENTRALĂ ÎN ÎNTREAGA ACTIVITATE ECONOMICĂ

- realizarea producției fizice planificate
- recuperarea rapidă a restanțelor în investiții
- punerea în producție la termenul stabilit a tuturor capacităților economice planificate
- funcționarea normală, la întregul potențial, a capacităților existente
- perfecționarea organizării muncii și folosirea judicioasă a forței de muncă în sectoarele hotărîtoare ale producției materiale

Apare apoi de o însemnătate deosebită luarea de măsuri mai hotărîte pentru buna aprovizionare tehnico-materială. În plan s-a asigurat baza necesară, rămînd însă a se realiza în întregime producția stabilă, inclusiv a pieselor și subsansambelilor. Totodată, buna desfășurare a aprovizionării reclamă îmbunătățirea cooperării între întreprinderi.

Folosirea chibzuită a energiei reprezintă una din problemele-cheie ale societății contemporane. Dezvoltarea rapidă a economiei noastre naționale cere intensificarea eforturilor pentru reducerea consumului de energie și de combustibil sub toate formele. Stă în puterea fiecărui colectiv să pună în valoare rezerve încă nefolosite și în domeniul aprovizionării tehnico-materiale — problemă strîns legată de respectarea strictă a normelor de consum și de reducerea mai accentuată a consumurilor de materiale.

Eforturile pentru obținerea unei noi calități în ansamblul economiei, în ridicarea productivității muncii, în satisfacerea cerințelor tot mai variate ale consumatorilor, trebuie să fie însoțite

de acordarea unei atenții sporite problemelor de comerț exterior. De realizarea planului la producția fizică, începînd cu producția de materii prime, de combustibil, depinde în cel mai înalt grad menținerea importurilor la nivelul planificat. Întrucît se prevede, de asemenea, creșterea exporturilor, îndeosebi la produse industriale, vor trebui luate toate măsurile în acest scop.

În acest cincinal „al calității”, al revoluției tehnico-științifice este, de asemenea, imperios necesar să se organizeze mai bine activitatea de cercetare științifică, mîi cu seamă să se scurteze perioada dintre încheierea cercetării și materializarea rezultatelor ei în producție. „Să nu mai admitem — a cerut tovarășul Nicolae Ceaușescu — să treacă ani de zile pentru introducerea în producție a rezultatelor cercetării, inclusiv în cazul tehnologiilor importate.”

Reducerea cheltuielilor materiale și,

Sarcini de asemenea magnitudine reclamă perfecționarea organizării și conducerii întregii economii naționale, perfecționarea mecanismului nostru economico-financiar, accentuarea autoconducerii și aplicarea autogestunii în toate sectoarele de activitate. „Nu putem judeca activitatea nici unui colectiv, a nici unei întreprinderi decît după valoarea producției nou create, după producția netă combinată cu realizarea producției fizice, cu reducerea cheltuielilor materiale, cu ceilalți indicatori care se condiționează în mod reciproc, sînt într-o legătură permanentă — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu. Nu putem face, sub nici o formă, vreo concesie de la aplicarea acestor hotărîri stabilite de plenara Comitetului Central al partidului.”

★ În același climat de exigență partinică, de analiză atentă a problemelor economice stringente, au avut loc, la 10 iulie, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, lucrările ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Comitetul Politic Executiv a examinat și dezbătut Raportul cu privire la îndeplinirea Planului național unic de dezvoltare economico-socială în semestrul I 1978. Apreciînd îndeplinirea planului pe acest semestru, realizările remarcabile obținute în dezvoltarea în ritm înalt a forțelor de producție, a tuturor ramurilor economiei naționale, Comitetul Politic Executiv a relevat însă și existența unor neajunsuri și rămîineri în urmă în activitatea economică din acest semestru, îndeosebi în ce privește realizarea producției nete într-o serie de ramuri și unități, îndeplinirea prevederilor la producția fizică, planul de investiții și planul de export. A fost trasată sarcina ca, în spiritul indicațiilor cuprinse în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 5 iulie, să se acționeze cu mai multă fermitate și perseverență pentru îndeplinirea și depășirea planului pe acest an la toți indicatorii. Relevînd că există toate condițiile pentru aceasta, Comitetul Politic Executiv și-a exprimat convingerea că oamenii muncii, organele de partid și de stat, întregul popor vor acționa în acest scop cu toată energia și hotărîrea, cu înalt spirit de abnegație.

Chemarea Comitetului Politic Executiv, programul de acțiune conținut în cuvîntarea secretarului general al partidului la plenara din 5 iulie vor fi îndeplinite, fără îndoială, viață, întrucît ele răspund aspirațiilor profunde ale poporului, intereselor supreme ale națiunii, ale construcției socialismului și comunismului în România.

L. NICULESCU ■

Lucrările sesiunii

Marii Adunări Naționale

Reunit în ședință plenară — a VII-a sesiune a celei de-a VII-a legislaturi — forul suprem al puterii de stat, Marea Adunare Națională, a dezbătut și adoptat joi, 6 iulie a.c., noi și importante acte legislative, menite să ducă la perfecționarea activității în importante sectoare ale vieții economice și sociale. Astfel, **Legea privind asigurarea sănătății populației**, adoptată în unanimitate, cu unele amendamente propuse în cadrul dezbaterilor, prin reglementările pe care le cuprinde, stabilește pentru prima dată un cadru juridic și organizatoric unitar, superior de perfecționare a activității de asigurare a sănătății populației. Elaborată pe baza concepției președintelui Nicolae Ceaușescu, noua lege răspunde exigențelor mereu sporite ale etapei actuale de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră și va contribui la întărirea răspunderilor ce revin organelor de conducere și unităților sanitare, întregului personal sanitar, în spiritul principiului fundamental al politicii partidului nostru, al grijii față de om, pentru afirmarea deplină a capacității de muncă și creație a sa, pentru creșterea și educarea unor generații viguroase, capabile să perpetueze și să ducă mai departe înaltele virtuți morale și spirituale ale poporului nostru.

A fost adoptată, apoi, **Legea pentru modificarea și completarea Legii retribuirii după cantitatea și calitatea muncii**. Conținutul noilor prevederi, s-a arătat în cadrul dezbaterilor, relevă cu pregnanță legătura, de atâtea ori subliniată de partidul nostru, dintre progresul economico-social și creșterea bunăstării poporului, faptul că numai odată cu extinderea și modernizarea forțelor de

producție, cu sporirea eficienței muncii sociale, devine posibilă adoptarea unor noi măsuri pentru îmbunătățirea vieții oamenilor muncii. Astfel, această lege promovează cu perseverență concepția partidului nostru potrivit căreia munca și numai munca reprezintă singura sursă de existență, iar creșterea cu prioritate a veniturilor directe din muncă, mărirea gradului de cointerese a tuturor oamenilor muncii față de rezultatele obținute prin dimensionarea ve-

niturilor lor în raport cu contribuția adusă la dezvoltarea societății reprezintă calea sigură de ridicare a patriei noastre spre noi culmi ale progresului și civilizației.

În cadrul aceleiași ședințe a fost adoptată **Legea cu privire la organizarea și conducerea unităților socialiste de stat**, care dă expresie pe plan legislativ preocupării constante a conducerii partidului nostru, a secretarului său general, de a asigura, în opera de înfăptuire a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, continua perfecționare a formelor și metodelor de organizare și conducere a societății, de participare a clasei muncitoare, a tuturor categoriilor de oameni ai muncii, fără deosebire de naționali-

tate, la adoptarea deciziilor la toate nivelurile sociale și de stat, precum și la exercitarea controlului îndeplinirii lor. Această lege, după cum s-a arătat în cadrul dezbaterilor, vine să confirme principiul verificat de practică, de viață, după care se conduc partidul și statul nostru, și anume că formele și metodele de conducere a activității economico-sociale nu sînt date o dată pentru totdeauna, că ele trebuie permanent adaptate noilor realități ale dezvoltării societății noastre socialiste, cerințelor de progres mereu în creștere, pentru a se asigura cadrul necesar punerii în valoare a întregului potențial material și uman al țării, în vederea înfăptuirii neabătute a Programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale a partidului.

Moment semnificativ pentru dezvoltarea relațiilor dintre P.C.R. și P.C. din Japonia

Vizita pe care președintele Prezidiului C.C. al Partidului Comunist din Japonia, Kenji Miyamoto, a efectuat-o în țara noastră între 5—11 iulie, la invitația adresată de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, reprezintă, fără îndoială, o importantă contribuție la promovarea cauzei unității mișcării comuniste internaționale, a luptei antiimperialiste, pentru pace și progres social în întreaga lume.

Convorbirile desfășurate în zilele de 5, 7 și 8 iulie dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Kenji Miyamoto au prilejuit un schimb larg, reciproc de păreri cu privire la activitatea Partidului Comunist Român și a Partidului Comunist din Japonia, s-au referit la probleme actuale ale situației internaționale și ale mișcării comuniste și muncitorești. Desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie și înțelegere reciprocă, dialogul între conducătorii celor două partide a evidențiat satisfacția față de bunele relații de prietenie și colaborare care se dezvoltă între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Japonia. Întemeiate cu statornicie pe deplină egalitate și respect reciproc, pe neamestec în treburile interne și solidaritate tovarășească, aceste raporturi au cunoscut de-a lungul anilor o evoluție ascendentă, subliniată de **Declarația comună cu privire la vizita președintelui Prezidiului C.C. al P.C. din Japonia, Kenji Miyamoto, în Republica Socialistă România**. Acest curs pozitiv, reliefat și de păreri identice sau foarte apropiate asupra principalelor probleme ale evoluției lumii contemporane, ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale se constituie, în ansamblul său, într-un argument solid, mobilizator, oferă trăinicie și perspectivă viabilă hotărîrii comune de a dezvolta în continuare aceste raporturi, de a acționa pentru extinderea pe multiple planuri a relațiilor de cooperare dintre România și Japonia.

După cum sublinia și președintele Prezidiului C.C. al P.C. din Japonia cu ocazia toastului rostit la dejunul oferit de tovarășul Nicolae Ceaușescu, etapele actualei dezvoltări istorice pentru cele două partide comuniste sînt diferite: Partidul Comunist din Japonia se află în opoziție, în timp ce Partidul Comunist Român este un partid de guvernământ, care construiește viitorul. Importante sînt însă pozițiile comune, ideile cu privire la dezvoltarea și stimularea cursului istoric în viitor. Așa cum consemnează și Declarația comună, o condiție fundamentală a succesului misiunii istorice a partidelor comuniste și muncitorești o constituie aplicarea și

dezvoltarea creatoare a teoriei socialismului științific, pornind de la realitățile concrete din fiecare țară, aceasta însemnând, presupunînd de la sine, dreptul fiecărui partid de a-și stabili în mod autonom, de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, fără nici un amestec din afară.

Preocupați de cursul tot mai complex al evoluției lumii contemporane, conducătorii celor două partide au examinat semnificația evenimentelor majore care se petrec la scară mondială, au relevat imperative urgente ale umanității și s-au referit la situații concrete care pun în pericol pacea, liniștea lumii, dezvoltarea nestingerită a popoarelor. A fost relevată, astfel, accentuarea contradicțiilor dintre state și grupări de state, a luptei pentru reimpărțirea zonelor de influență și dominație — tendință generatoare de grave pericole pentru pacea și securitatea întregii lumi și care impune mai mult decît oricînd unirea forțelor democratice de pretutindeni pentru a impune raporturi noi, democratice între statele lumii. Imperativelor lumii actuale — dezarmarea, lichidarea fenomenului subdezvoltării, eliminarea decalajelor dintre state și instaurarea unei noi ordini economice internaționale, juste și echitabile — care să favorizeze progresul mai rapid al tuturor popoarelor — adîncirea și consolidarea cursului spre securitate și colaborare între state, promovarea căii negociate pentru rezolvarea conflictelor din diversele puncte fierbinți ale Terrei — au fost trecute în revistă cu responsabilitate, punctîndu-se pentru fiecare dintre aceste aspecte calea, argumentele ce pledează în favoarea pozițiilor cunoscute, statornice ale partidului nostru, poziții apropiate sau identice de cele ale Partidului Comunist din Japonia.

Examinarea tuturor acestor probleme deosebit de actuale și complexe ale vieții contemporane, adăugată cunoașterii reciproce a activității și principalelor preocupări ale Partidului Comunist Român și Partidului Comunist din Japonia înscris un moment cu o semnificație mult mai amplă decît simpla trecere în revistă. Evidențierea aspectelor principale care au făcut obiectul dialogului dintre conducătorii Partidului Comunist Român și P.C. din Japonia, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Kenji Miyamoto, trasează în același timp căile de acțiune pentru promovarea intereselor păcii, independenței naționale, progresului social, iar acest amplu program mobilizator este esențial nu numai pentru prezentul lumii, ci și pentru viitorul ei.

DOINA FRUNTELATA ■

„Ar fi bine dacă pentru locul întâi am avea mai mulți candidați și am acorda mai multe ordine — deși, în felul acesta, am da mai mult de lucru Monetăriei, dar ar merita să facem acest efort”.

NICOLAE CEAUȘESCU

(din Cuvintul rostit la solemnitatea conferirii unor distincții fruntașilor în întrecerea pe anul 1977)

Ideile lor — cărămizi spornice pentru un milion de apartamente

Cei doi directori adjuncți ai Institutului de cercetare și proiectare pentru industrializarea materialelor de construcții — inginerii Mihaela Mihăilescu și Octavian Ghiocov, respectiv directorul științific și directorul tehnic al institutului, institut care, pentru rezultatele deosebite obținute în întrecerea socialistă din anul 1977, a fost distins cu Ordinul „Meritul științific” clasa a III-a performanță ce repetă și se adaugă la Ordinul Muncii clasa I, obținut în anul 1972 — ne-au declarat, aproape la unison, că recenta apreciere de care s-a bucurat munca inginerilor de la I.C.P.M.C., în competiție cu un mare număr de institute de cercetare științifică și inginerie tehnologică din țară, îi stimulează și le sporește încrederea în eficiența muncii lor de zi cu zi.

„Locul trei pe țară, ne-a declarat în continuare inginerul Octavian Ghiocov, și Ordinul „Meritul științific” clasa a III-a le-am obținut datorită rezultatelor din munca de cercetare și proiectare. Referindu-mă în mod special la colectivul secției de proiectare, aș aminti faptul că, într-un timp relativ scurt, adică din luna septembrie a anului 1976, de la Conferința pe țară a constructorilor, când conducerea superioară de partid, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne-a trasat importante sarcini de creștere rapidă a capacităților de construcție industrializată a sectorului de locuințe, deci numai într-un an și jumătate, cu o înțelegere exactă a comandamentului politic și economic, proiectanții noștri au încheiat Proiectul directiv pentru construirea fabricilor de prefabricate, al căror număr va ajunge la aproape 30, pe lângă vechile unități cărora le-am re-proiectat,

în același timp, capacitățile de dezvoltare. Ce-nseamnă, mai concret, încheierea acestui Plan directiv? Că vom dubla capacitatea existentă, că în acest cincinal asigurăm, într-un ritm alert, construirea fabricilor care, la rîndul lor, vor asigura cele 5 milioane metri cubi de beton, necesare ridicării unui milion de apartamente în acest cincinal, iar în cincinalul viitor vom ajunge la 1,5 milioane apartamente.”

Altfel spus, am conchide noi, Planul directiv, proiectat într-un timp record, nu este altceva decît, metaforic vorbind, harta exactă pînă în cele mai mici amănunte a unui stat-major care și-a propus să-mpogătească zestrea de locuințe a tuturor orașelor țării. În interiorul acestui epopeic Plan directiv sînt conținute, pentru că, firește, mai întâi s-a plecat de la ele, și elementele muncii de cercetare, care au urmărit, în special, reducerea consumurilor de beton și oțel, îmbunătățirea parametrilor calitativi, reducerea importului de materii prime și introducerea, pe scară largă, în procesele tehnologice, a materialelor indigene.

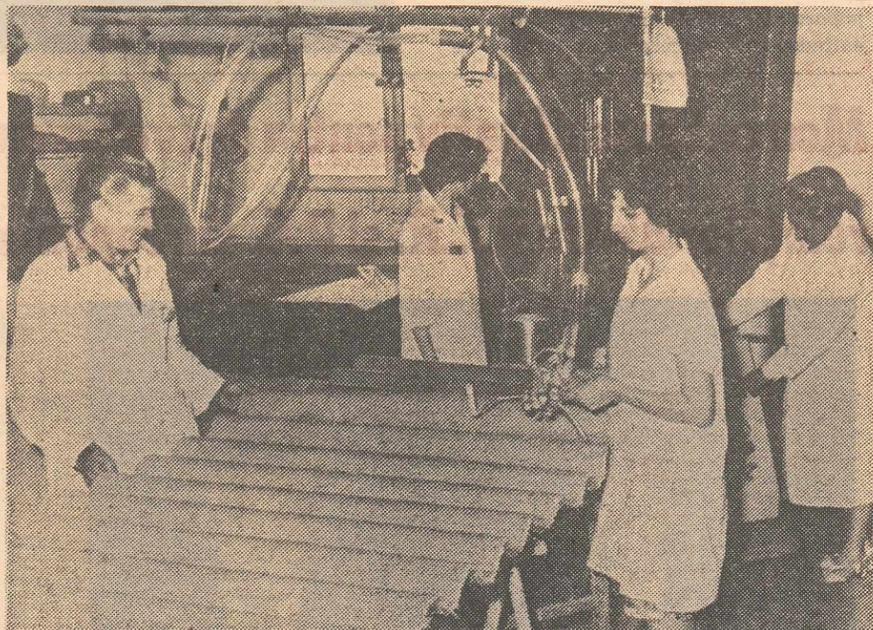
„În cadrul expoziției din acest an, organizată de Consiliul național de știință și tehnologie, la standul de betoane, Institutul nostru a expus câteva cercetări care au fost unanim apreciate tocmai pentru că ele au urmărit și rezolvat sarcinile pe care personal tovarășul Nicolae Ceaușescu ni le-a trasat cu prilejul conferinței din septembrie 1976. Aș aminti, dintre acestea, ne-a declarat inginerul Mihaela Mihăilescu, Bafs-urile, adică exponatele de beton armat cu fibră de sticlă, caracterizate prin reducerea consumului de oțel-beton, reducerea consumului de ciment,

printr-o greutate mică, dar și printr-o rezistență sporită. Să notăm numele inginerului care a condus colectivul de cercetători ai Bafs-urilor, Mircea Halmagiu, dar și al proiectantului care a condus colectivul de proiectanți, Constantin Ciolacu. La loc de cinste, adică la unanime aprecieri, deși aria de utilizare este restrînsă, să zicem așa, s-au situat și bolțarii prefabricați pentru metrou, elemente de mare precizie, cu toleranțe de ordinul milimetrilor. Tot din Bafs sînt confecționate și o serie de elemente compoziționale, cum ar fi masca de baie, tuburile de ventilație, panourile termoizolante pentru pereți și acoperișuri, sau pereții despărțitori, de o mare funcționalitate, mai ales în ceea ce privește spațiul. O altă realizare cu care ne mîndrim și care, credem noi, a atrînat mult în balanța acordării Ordinului „Meritul științific”, este cercetarea din domeniul prefabricatelor spațiale, mai ales că, la Craiova, stația pilot produce 300 de apartamente pe an, iar o altă stație, la Iași, va produce în curînd 600 de apartamente. Extinderea, în cadrul celor peste 30 de fabrici de prefabricate, pe care le-a proiectat Planul directiv, liniile tehnologice de elemente spațiale vor spori la un nivel foarte înalt, productivitatea muncii, astfel încît întreprinderile pe care le-am vizat noi, cercetătorii și proiectanții, pînă în cele mai mici amănunte, vor deveni adevărate fabrici de case. Ce înseamnă, mai concret, o fabrică de case? O complexă întreprindere de betoane prefabricate spațiale care construiește, la pămînt, o cameră întreagă, inclusiv tîmplăria metalică, sau instalația de conducte, pe care o transportă la locul cuvenit și o montează, mai exact spus o sudează și o monolitizează în ansamblul celorlalte apartamente. Fără această industrializare a sectorului construcției de locuințe nu se va atinge, fără doar și poate, cifra de 1 milion de apartamente din acest cincinal, sau cifra de 1,5 milioane apartamente prevăzute pentru cincinalul viitor. Și pentru că omul ne interesează

în aceeași măsură ca și cercetarea, se cuvine să menționăm numele celor care au pus la punct prefabricatele spațiale: inginerii Mircea Halmagiu, Matei Anghel, Dan Constantinescu, Dan Halischi, Șerban Dumitrescu și Virgil Oancea.”

Dacă ne-am limita numai la cele consemnate pînă acum, am avea cu siguranță un tablou suficient al argumentelor care au dus la acordarea Ordinului „Meritul științific” clasa a III-a colectivului de la I.C.P.M.C. Dar să notăm, chiar și pe scurt, o altă realizare, extrem de spectaculoasă a cercetătorilor și proiectanților constructori: introducerea elementelor de masă plastică în construcție, mai exact spus, poliesterul armat cu sticlă, adică Pas, în denumirea sa prescurtată. Sigur că da, preocupările în acest domeniu sînt de ultimă oră și răspîndite în toată lumea, dar poate că nu e lipsit de interes să notăm că pe platforma industrială Progresul din București funcționează, la ora actuală, una din cele mai mari fabrici Pas din lume, care produce plăci plane sau ondulate și cupolete. Nu vom explica, din lipsă de spațiu, termenii respectivi, dar vom nota în continuare că o nouă fabrică de Pas se construiește la Bistrița și tot la Bistrița se va construi o altă fabrică de elemente prefabricate care să conțină în structura lor, pe lângă ciment, mase plastice. Dar de ce nu am consemna, în același sens, și faptul că la Buzău se va ridica o fabrică al cărei specific va fi cel al confecționării panourilor din tablă profilată cu poliuretanic, ceea ce vrea să însemne două panouri de tablă avînd între ele, ca un sandwich, poliuretanic un termoizolant extrem de valoros.

Transcriind numele cercetătoarelor care au pus la punct tehnologia fabricării Pas-urilor, Rodica Cornea, Dana Tomescu și Rodica Deciu, să punem, deocamdată, punct acestei succinte prezentări a unui institut care în aceste zile se simte onorat și stimulat de înalta distincție ce i-a fost acordată.

Laboratorul în care s-a născut și se diversifică noi domenii de aplicație a poliesterului armat cu sticlă, adică a Pas-ului. Fotografie de VICTOR BUDACA

Intre „auxiliari și productivi”

Întoarcerea la rosturile fundamentale

Inginerul Nicolae Titirișcă, șeful biroului organizarea muncii de la Întreprinderea „Aversa”, deschide un dosar voluminos și-mi întinde o listă. Lista cuprinde nume de oameni, despre care nu știu dacă sînt tineri sau bătrîni. În dreptul numelui lor nu e trecut decît meseria: Stan Sima, tehnolog; Constantin Neagu, tehnician la serviciul personal; Stelian Puțaru, controlor C.T.C. etc. Sus, în pătrățelul unde se dau de obicei explicațiile rubricilor, pe diagonală este scris: fosta meserie. Alături, o altă rubrică: cu meseriile prezente. Citesc în dreptul lui Stan Sima: strungar; al lui Constantin Neagu: frezor; al lui Stelian Puțaru: maistru etc.

În fața ultimului nume este trecută cifra 57. Îi înapoiez dosarul șefului serviciului organizarea producției și notez și alte meserii înlocuite: geamgii, zidari, muncitori curățenie, spălătorese, distribuitori, curățători span, distribuitori, transportori, pregătitori etc.

Împreună cu tovarășul ing. Nicolae Titirișcă se mai află șeful serviciului personal, învățămînt, retribuirea mun-

cii, Ion Nicolae. Discuția are loc în biroul secretarului de partid, tovarășul Paraschiv Stănescu care intervine numai din cînd în cînd, printre alte treburi: „În ce privește pe noii calificați, aceștia se întorc în locurile de unde au venit în proporție de 85 la sută.

Deci, zic, policalificare, recalificare, reorientare profesională, întoarcerea la rosturile fundamentale. 57 într-un an sînt mulți sau ce ne puteți spune?

Nicolae Titirișcă: Avem nevoie acută de strungari, frezori, turnători, chiar și de rectificatori. Acțiunea a lansat-o comitetul de partid. Am stat de vorbă cu fiecare dintre cei din sectoarele auxiliare. Unii nu se gîndiseră, alții nu credeau că sînt în stare să se califice sau să se recalifice, desigur au fost și multe probleme personale, de familie, de sănătate, de încredere în forțele proprii. Au fost discuții sincere, concrete și cit se poate de exacte. Dar au fost și întrebări de genul: „Și dacă nu reușesc?...” Nu puteam da nimănuși garanții. Adevărul e că recalificarea era în primul rînd interesul lor, social, material și profesional. Alții se gîndiseră

și pur și simplu nu îndrăzneau s-o spună. Cum e cazul lui Stelian Puțaru.

Sîntezi Stelian Puțaru? Care-i meseria dumneavoastră în prezent?

— Maistru. Dar mie îmi place să spun strungar.

— După cît timp ați revenit la meseria de strungar?

— După șapte ani. Munca la C.T.C. mi-a folosit însă. Cunosc bine valoarea calității. Am vrut să revin de mult la meseria de bază. La C.T.C. există nevoie și de strungari, firește. Totuși ce făceam eu putea face și un altul cu o meseria mai puțin solicitată în uzina noastră. Mă muncea gîndul că nu există maistru controlor și eu aș fi vrut să urmez o școală de maistri. Mă simțeam bine ca om de control, și totuși îmi părea rău în același timp. Așa că în clipa în care am fost întrebă dacă nu vreau să trec din nou în meseria mea mi s-a luat ca o piatră de pe inimă...

Tendința! Care e tendința?

Întrebarea mea viza realitatea unor servicii auxiliare sau indirect productive de unde, uneori pleacă doi și vin în loc trei.

Ion Nicolae: Tendința se păstrează. Mișcarea nu o oprim noi. Chiar și cei mai conștienți de nevoile întreprinderii în personal calificat mai uită și tipă: Vrem distribuitori, avem nevoie de pregătitori... Și amenință cu planul. Că nu-l fac. Și știți de ce tipă?

— Bănuiesc.

— Fiindcă au nevoie. Mare nevoie.

Nicolae Titirișcă: Există o realitate: fiecare sută de mii de pompe o producem în 14 000 tipodimensiuni. De la pompe de 5 kw. la pompe cu motoare de 5 000 kw. Magazinele noastre cu repere sînt ca niște antrepozite uriașe. Nevoia în oamenii care să se descurce repede, folositor și cu pricepere pleacă de la această realitate. Dar ea poate fi modificată și am și început s-o modificăm. Am organizat deci depozite pe verticală, cu ascensor, furcă, etichete etc.

Dar nu totdeauna se pornește de la realitate: de exemplu, am introdus în transporturile interne acordul global. În sector ar fi trebuit să fie vreo 15 oameni, nu sînt decît 12. Pînă acum cereau suplimentarea posturilor cu încă cinci. Acum nu cer nici măcar completarea locurilor rămase libere.

Sau la proiectare: la proiectare am introdus de asemenea munca în acord global și deși lipsesc din schemă mai mulți oameni, randamentul a sporit cu 30 la sută.

Paraschiv Stănescu: Asumarea răspunderii. Pe fiecare treaptă a producției. În fiecare dintre verigile sale. Și acțiunea în spiritul acestei răspunderi; de aici vrem și trebuie să pornim ca toată lumea să privească într-o singură direcție: rosturile fundamentale ale întreprinderii.

NICOLAE CRISTACHE

Înalta distincție au cucerit-o nu doar aparatele noastre, ci oamenii

Față de anul 1973, adică anul înființării sale, întreprinderea de construcții și reparații echipament telecomunicații din București, mai pe scurt ICRET, a înregistrat, în ceea ce privește numărul muncitorilor, o creștere substanțială, de aproape 9 ori, dar a înregistrat și o sporire de aproape 25 de ori a volumului producției nete. Să corelăm aceste două cifre cu o producție fizică de 4000 lei la 1000 lei fonduri fixe, indicator elocvent prin însăși valoarea pe care o reprezintă, dar, în același timp, indicator care, desigur, a fost atins de puține întreprinderi industriale din țară, mai ales în condițiile unei creșteri destul de reduse, în cazul ICRET-ului, a fondurilor fixe.

Acestea au fost primele informații oferite de inginerul șef al întreprinderii, Andrei Chirică, și, după părerea sa, cifrele respective sînt, în aceeași măsură, principalele argumente ale cuceririi, de către ICRET, în întrecerea socialistă pe anul 1977, a Ordinului Muncii clasa I și locul întâi pe țară. Și pentru că tot sîntem la capitolul, ca să zicem așa, al decorării rezultatelor muncii colective de la ICRET, să mai notăm că, în întrecerea socialistă din anul 1976, același colectiv a fost distins cu Ordinul Muncii clasa a II-a și locul doi pe țară. Așadar, în acest an, harnicul și talentatul colectiv al ICRET-ului cucerește laurii supremi.

Avînd ca director pe inginerul Gheorghe Varga, cel care, în urmă cu foarte mulți ani, a proiectat, a instalat și a condus prima stație translatrice de televiziune montată pe Casa Școlii, ICRET-ul este o întreprindere industri-

ală specializată din cadrul Direcției generale a poștei și telecomunicațiilor. În 1973, pentru început în cadrul unei centrale telefonice, cea din Vitan, acum într-un cadru propriu, mai exact spus într-o impunătoare clădire aflată pe strada Izvor, lângă stadionul Republicii, o mină de ingineri și muncitori specialiști într-ale electronicii de telecomunicații îi puneau bazele, construind stații translatrice de televiziune. După cum spuneam încă de la început, numărul muncitorilor a crescut an de an, iar producția a sporit de aproape 25 de ori, diversificîndu-se și acoperind importante necesități de echipament de telecomunicații, echipament care, pe bani foarte mulți, era adus din import. Primul produs deci a fost translatricele tv, apoi emițătorul de radiodifuziune pentru programul stereofonic, radiorelele, piesele de schimb, într-o gamă extrem de largă, pentru alte echipamente de telecomunicații, cum ar fi, de exemplu, bobina pupin, cadre cu filtru sau dispozitive speciale automatizate montate pe locomotive pentru securitatea circulației pe calea ferată. Sînt, bineînțeles, doar cîteva din produsele de o înaltă complexitate tehnică realizate la ICRET, ultimul, adică de dată foarte recentă, fiind un PCM, un post de comunicație prin modulație, destinat convorbirilor telefonice. Fără să intrăm în amănunte, acest PCM, conceput și proiectat timp de doi ani, ca să înțelegem complexitatea sa tehnică, de către inginerul Mircea Adrian, va fi predat producției abia la anul și va asigura 30 de convorbiri telefonice pe o pereche de fir pe care, cu vechiul

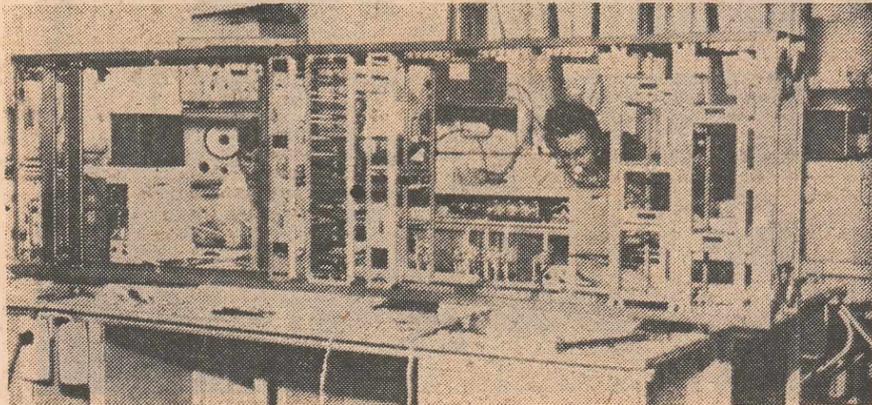
sistem, se asigura doar o singură convorbire.

„Vorbim despre aparatul extrem de complicat a întreprinderii noastre, a intervenit maestrul Radu Chiriță, totodată și secretar al comitetului de partid, dar ar fi bine să notăm, chiar și pe scurt, numele oamenilor care au contribuit din plin la dezvoltarea mereu ascendentă a întreprinderii, pentru că, la urma-urmelor, numai pasiunea, priceperea și hărnicia oamenilor au contat în mod decisiv. I-aș aminti deci pe inginerii Dan Șerbănescu, Romeo Focșăneanu, Virgil Voicescu, Călin Clipa, Ilie Dușescu, Gheorghe Badiu și Cristian Voicu, dar și pe muncitorii specialiști și maeștrii Ilie Achim, Vasile Furtună, Vasile Nicolae, Petre Rauca, Gheorghe Petre, Julieta Vasilescu, Mihai Stamate, Elena Mielusan. Aceștia toți, fără excepție, fac parte, ca să zic așa, din garda veche, cei cu care am pornit la drum, acestora adăugîndu-li-se pe parcurs oameni de mare talent și pasiune cum ar fi Vasile Lefter, Florea Ursu sau Victor Dinculă. Ce vreau eu

să spun și de ce am ținut neapărat să-i aminesc pe acești oameni? Pentru că ei sînt cei care au cucerit cele două medalii și nu doar aparatele noastre de mare complexitate. Ei sînt cei care, în pas cu marea dezvoltare din domeniul telecomunicațiilor, au modificat de patru ori, ca să dau un exemplu, translatricele tv, reducîndu-l continuu ca volum, dar îmbunătățindu-l, în același timp, parametrii de funcționare.”

Iar noi, la capătul acestei destule succinte prezentări a unei întreprinderi recent distinsă cu laurii supremi într-o competiție care a antrenat toate întreprinderile industriale din țară, încheiem cu sugestia și cu îndemnul ca atunci cînd, în liniște și-n pace, ascultăm aparatul de radio sau apăsăm pe butonul televizoarelor, să ne gîndim, măcar o clipă, și la acești minunați oameni. Din umbră, de partea tehnică a calității bucuriilor noastre de sîmbătă și duminică, în fața televizoarelor, răspund ei, o asigură ei.

VICTOR NIȚĂ ■

În hala de montaj se asamblează modulele tranzistorizate ale translatricilor de televiziune din generația a patra

Harnici și curajoși pe drumul lung al Dunării

Vreo cîteva ore împreună cu oamenii muncii de la Administrația fluvială a Dunării de jos, avînd sediul la Galați, nu pot fi socotite în nici un caz drept timp pierdut. Dimpotrivă. Sînt mai bine de 2400 de oameni aparținînd de instituția numită, înșirați de-a lungul celor 1075 de kilometri de fluviu, cît măsoră sectorul românesc al Dunării, de la Baziaș, în amonte, pînă la Sulina, la vărsarea în mare. Cei mai mulți dintre ei sînt bineînțeles concentrați în zona numită Dunărea „maritimă”, de la mare la Brăila, 172 de kilometri de cale fără praf, pe care pot naviga și vapoare încercate de furia mărilor și oceanelor. Dacă ar fi să ne luăm după acte, instituția gălățeană are astăzi o vechime de 122 de ani, ceea ce fără îndoială nu-i puțin lucru. În 1856 lua deci ființă, în urma unui tratat semnat la Paris, „Comisia europeană a Dunării”, care în 1939 avea să devină „Direcția Dunării maritime”, iar, din 1957, A.F.D.J. Sarcinile de serviciu ale acestei unități au rămas însă în cea mai mare parte aproape neschimbate, legate îndeosebi de întreținerea și semnalizarea corespunzătoare a căii navigabile. Lucru oarecum asemănător cu grăja pe care alte instituții o acordă drumurilor rutiere sau ferate. Există desigur o serie de convenții și contracte ale statului, prin care „Administrația fluvială” se obligă să asigure adîncimile de navigație necesare pe Dunăre, atît în sectorul „maritim”, cît și în cel „fluvial”, de la Baziaș la Brăila. Mai exact: 24 de picioare (7,35 m) între mare și Brăila, numai 8 picioare (2,50 m) pe restul sectorului românesc — socotînd nivelele minime ale apei pe fluviu. Ce înseamnă practic această obligație? Înseamnă în primul rînd practicarea regulată a unor lucrări de întreținere, dragaje și alte lucrări hidrotehnice, întreținerea tuturor cheurilor din porturi (sînt 12 porturi în sectorul românesc) și a pereurilor (a malurilor consolidate, pe înțelesul nespecialiștilor), asigurarea semnalizării corecte a căii fluviale cu ajutorul unor nave de semnalizare, dar și a geamandurilor plutitoare luminoase, organizarea activității de pilotaj a navelor maritime care intră pe Dunăre, în fine, deblocarea fluviului de gheață, iarna, tocmai pentru a fi asigurate în

acest fel condiții optime de navigație în oricare moment al anului. În fapt, numai cei care nu cunosc uriașa importanță a drumului fără pulbere care și plimbă apele pe mai bine de o mie de kilometri prin țara noastră nu-și pot da prea bine seama cîtă „greutate” are activitatea zilnică a oamenilor de la A.F.D.J., începînd cu directorul Octavian Cristea și pînă la omul cel mai îndepărtat, în spațiu, de el — omul care salută primul, la Baziaș, intrarea navelor pe sectorul românesc. „Sînt aproape două mii de nave, românești și străine totodată, care intră în fiecare an pe Dunăre, prin canalul Sulina, și desigur un număr la fel de mare ies spre mare — avea să ne spună tovarășul Ion Miron, director adjunct al instituției. Cele mai multe sînt, bineînțeles, cele sub pavilion românesc, urmate de cele avînd pavilionele sovietice, grecești, libaneze, turcești, cipriote și așa mai departe. Pentru toate aceste nave, fiecare avînd mii de tone de încărcătură la bord, fiecare mai grăbită decît cealaltă, noi trebuie să asigurăm condiții de navigabilitate perfecte, deplină siguranță, rapiditate în pilotaj. Dunărea prezintă în sectorul „maritim” cîteva capcane, cum ar fi cea de la mila 36—37, aproape de Tulcea, numită și „bucla mare”, apoi cele de la milele 41, 47, 51, 57 și așa mai departe, vreo 10—15 puncte critice în care depunerile se produc mai cu ușurință, fără a mai vorbi de bara Sulina, adică locul în care Dunărea se îmbină cu apele mării și unde se depun cele mai multe aluvii aduse de fluviu. Au fost vremuri, în trecut, cînd pînă la Galați sau Brăila nu se putea intra nici cu nave de 25 000 de tone. Astăzi pe sectorul maritim pătrund și nave pînă la 41 000 t.d.w., iar începînd din vara aceasta avem sarcina de a asigura o adîncime de navigație de 30—34 de picioare (11—12 metri) la „bară”, canalul de acces și portul Sulina, corespunzînd pescajului unor nave de pînă la 55 000 t.d.w. În felul acesta în portul de tranzit de la Sulina, nou creat, vor putea fi descărcate mineralierele cele mai mari pe care le construim în țară și care aduc materie primă pentru Combinatul siderurgic de la Galați.”

Dar nu se poate scrie despre o „Ga-

lerie a personalităților muncii” la A.F.D.J. Galați fără a vorbi despre activitatea celor 58 de piloți ai instituției, oameni care cunosc Dunărea mai bine ca băutura curții proprii și care reușesc să manevreze uriașele nave maritime cu o dexteritate de invidiat și pentru automobiliști. Între ei, Ion Coș, Vasile Dumitriu și, mai cu seamă, pilotul șef Benone Barbu, un as al meseriei, om cu 30 de ani de marinărie, dar născut la Fîntînele, în Bacău. Acest Benone Barbu, căruia toată lumea nu-i spune, de la Baziaș la Sulina, sau aiurea, decît „nea Benone” este la 48 de ani un adevărat roman mergător, avînd la activ zeci, sute de performanțe, dintre cele mai renumite, dintre cele mai admirate. S-au scris despre el zeci de articole, a fost filmat și fotografiat în sute de poziții, i s-a povestit chiar viața, acum cîțiva ani, într-un serial apărut într-un ziar central. Mai merită oare să se mai vorbească despre el? Întrebarea este desigur retorică, dat fiind că omul continuă să muncească, și încă foarte bine, cu același elan tineresc și aceeași pasiune nealterată pentru meserie. În 1972, cînd nimeni altcineva nu se încumeta, a dus primul o navă de 25 000 t.d.w., încărcată „full”, pînă la Galați. Apoi, faptul a devenit banal. În 1976 a condus uriașa platformă maritimă „Gloria”, asistat de televiziune și de zeci de fotoreporteri, din portul gălățean pînă după „bara Sulina”, o reușită deloc lipsită de peripeții dar încununată cu un succes deplin. A doua platformă marină, în construcție acum, o va conduce probabil tot el. Anul acesta, în ianuarie, a scos în apele mării cea mai mare navă care a plutit vreodată pe Dunăre, mineralierul „Blaj”, de 55 000 t.d.w. (221 metri lungime, 33 lățime, pescaj de 26 de picioare!), abia ieșit de pe porțile Șantierului naval Galați. Se poate povesti și aici o istorie interesantă. Acum cîțiva ani, cînd s-a pus problema construirii la Galați a unor nave de asemenea tonaj, între cei întrebați, dacă un asemenea colos va putea ieși vreodată din Dunăre s-a aflat și Benone Barbu. Atunci Barbu a susținut că este posibilă o asemenea performanță. Investiția a fost în cele din urmă hotărîtă, și iată că astăzi același Benone Barbu reușește să ducă „Blaj”-ul pînă în mare, ba chiar, de curînd, să-l aducă și înapoi (avînd nu mai puțin de 30 000 de tone de apă în magazii, ca balast), direct în bazinul de armare, pentru ultimele remedieri și revizii tehnice înainte de a pleca la drum... „Cînd am scos-o din

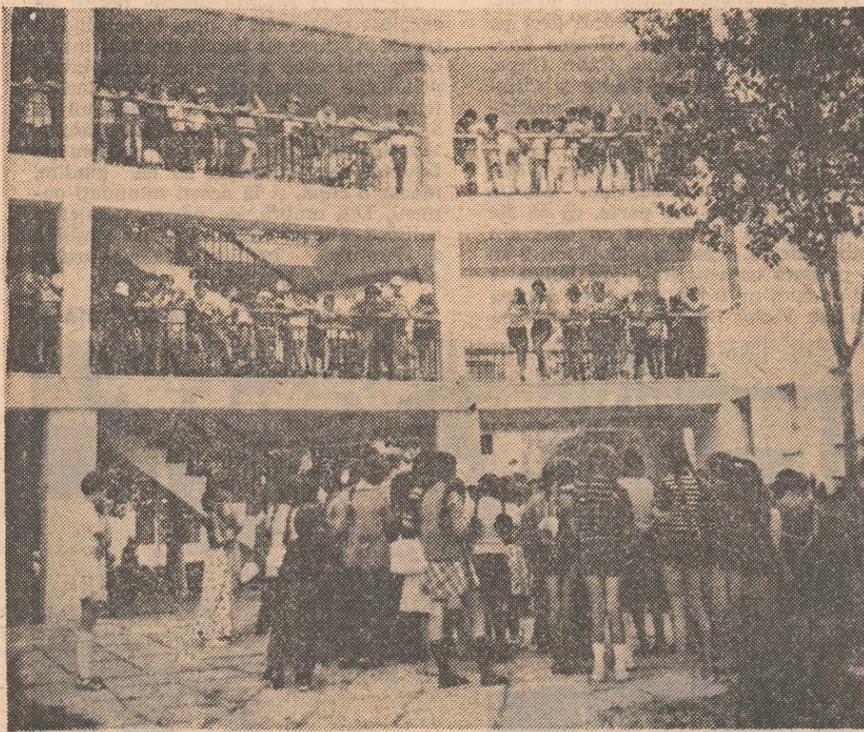
docul uscat, spunea nea Benone, nu pot să zic că nu-mi cam tremura barba! Dunărea nu avea decît 28 de picioare, iar nava „călca” 26. Cînd am ajuns pe canalul Sulina, tare îngust pentru lățimea navei, ne-au trebuit patru ore și jumătate pînă la mare, fiindcă mai mult de 10 mile pe oră nu puteam merge. Am strîns din dinți și puțin din fund, mai cu seamă la „bară”, dar am scos-o! Vă închipuiți, cea mai mică greșeală și-am fi blocat canalul. Or, așa ceva nu este permis! Oricum, nava s-a comportat parcă mai bine ca una de 25 000, excepțional s-a comportat. Dar nici noi nu ne-am lăsat mai prejos. Vă dați seama ce înseamnă să ai pe mină o avere de 450 de milioane?!”

Vă trebui să precizăm totuși un lucru: anul acesta A.F.D.J. Galați primește, pentru a doua oară în ultimii trei ani, Ordinul Muncii clasa a III-a, ca urmare a clasării instituției pe unul din locurile de frunte în întrecerea unităților economice din ramura transporturilor și telecomunicațiilor. Iată ce avea să ne spună în acest sens directorul Octavian Cristea: „Locul al treilea, pe care îl ocupă a doua oară, reprezintă în primul rînd meritul oamenilor, care s-au străduit să îndeplinească și să depășească și în 1977 importante sarcini de plan. Într-un fel se confirmă în acest mod rezultatele bune, iar satisfacția noastră, a tuturor, este desigur majoră. Acum, sigur că dumneavoastră știți cum e cu locurile fruntașe — sînt greu de obținut, dar și mai greu de menținut! Cu toate acestea, noua distincție primită devine un imbold puternic înspre o și mai mare mobilizare a forțelor, pentru obținerea unor rezultate și mai bune. Pînă acum, vreau să spun după primul semestru al anului în curs, rezultatele ne îndreptățesc să sperăm că vom obține și în 1978 un loc de frunte. O medie a indicatorilor de plan arată îndeplinirea acestuia în proporție de 112 la sută pe primele șase luni, iar la dragaje planul a fost depășit cu exact 46 la sută. Dorim cu alte cuvinte să nu ne oprim la locul al treilea!”

În rest, timpul trece repede la Galați. L-am asistat cu deosebit interes pe Benone Barbu cum a dirijat intrarea în port a unei nave maritime românești, iar cînd am văzut că în radă mai erau alte 15—20 de nave, am înțeles de ce ziua de muncă a lui și a celorlalți piloți gălățeni începe de fiecare dată la șase și se încheie odată cu noaptea. Tocmai pentru că este cu adevărat o zi de muncă.

DUMITRU GRAUR ■

Vreți să știți ce fac copiii dumneavoastră pe care i-ați trimis în tabără?

'Dragi părinți

Vă scriu în numele copiilor dumneavoastră care, în aceste zile, își petrec o parte din vacanța de vară în tabără la Năvodari. Vă scriu în numele acelor copii care, furați de mirajul mării și al vacanței, nu v-au scris deloc, ori au trimis acasă numai vederi, scăpând astfel doar cu „multe salutări de pe litoralul românesc” (Gino Grigoraș din București). Gabi Vasilescu de la Școala nr. 27, tot din București, e mai guraliv, îndrăznește să scrie ceva mai mult: „timp, cazare și mâncare bună, vin la ora 18, gara Băneasa, al treilea stîlp”; și pentru că o telegramă este mai întii scurtă și apoi importantă, una dintre ele sună astfel: „am sosit bine, vreau 50 de lei pentru suc”.

Am vizitat tabăra cu emoțiile și curiozitatea unui părinte, dar cu posibilitățile unui reporter.

Era 5 iulie, după-amiaza. Asfaltul din fața comandamentului, cam 500 m de asfalt, era acoperit cu desene ale copiilor, executate, cu o zi în urmă, în cadrul concursului „Copiii lumii doresc pacea”. Alături, profesoara de desen Vasilica Petrini, care picta niște afișe, a improvizat ad-hoc comentariul plastic: fantezia lor e de nestăpînit. Cei mai mulți dintre ei se întîlnesc pentru prima dată cu desenul pe asfalt. Fiecare desen — uitați-vă — tinde spre simbol: globul pămîntesc, porumbelii, florile și oamenii acestui pămînt. Fiecare copil-concurent, inițiat sau nu în desen, și-a dorit cît mai mult asfalt și cît mai multă cretă colorată. Au fost foarte multe premii I: Florin Badea, clasa a 8-a B, Școala nr. 23 Brăila, frații Dorin și Mărgărit Săndulescu, Școala 165 București, Laurențiu Pascu din comuna Gălbinași, jud. Buzău, Viorel Goraș de la Liceul nr. 5 din Iași, Cătălin Popescu din Slobozia și Marin Daniela din Călărași.

În tabără, pe terenurile de sport, fetele joacă baschet, băieții fotbal. Alții comentează vizita la delfinariu, Cristina Obreja din Puiesti, jud. Vaslui, a fost prima la cros, iar colegul ei de clasă Loredan Radu cîștigă locul doi la sărituri. Pe terasă, Cristian Chirițescu, de la Școala 118, joacă șah cu Ovidiu Dragomirescu de la Școala nr. 142, amîndoi din București.

După masa de seară, la teatrul de vară, din tabără. Teatrul liric din Constanța prezintă opereta „Lăsați-mă să cînt”. Prima jumătate de oră este o agitație ca într-un stup. Este încă lumină, alături o echipă din Bacău bate cu 6-4, la fotbal, o echipă din București. Virful de atac, Costel Sicoe, are 1,10 m înălțime și a marcat trei goluri, iar Nelu Florian, de la echipa bucureșteană, are 1,60 m și zece ratări. După terminarea meciului rămîne toată echipa la teatru. E opt și jumă-

donul salvamar și cel al înotătorilor de elită veghează calm siguranța copiilor. Știți cît durează, în prima zi, această nebulie care pare veșnică? Două minute! Prima intrare în apă! Abia în ultima zi ajung la 15 minute. În cele trei ore cît stau la plajă, fac baie în mare doar de patru-cinci ori. Între timp se desfășoară concursul „Fantezii pe malul mării” — concurs de construcții în nisip, adevărate machete ale edificiilor terestre și spațiale care le populează imaginația.

Alte jocuri și concursuri care se organizează pe plajă sînt: atletism, viteză, cros și sărituri. Paralel se transmit, pe plajă, prin stație rezultatele din ziua precedentă.

Atențiune! Atențiune! Dăm rezultatele etapei pe tabere la viteză, 25 m — 4,8 Ibolya Cójte din Sf. Gheorghe, și Bobi Merker din Satu Mare.

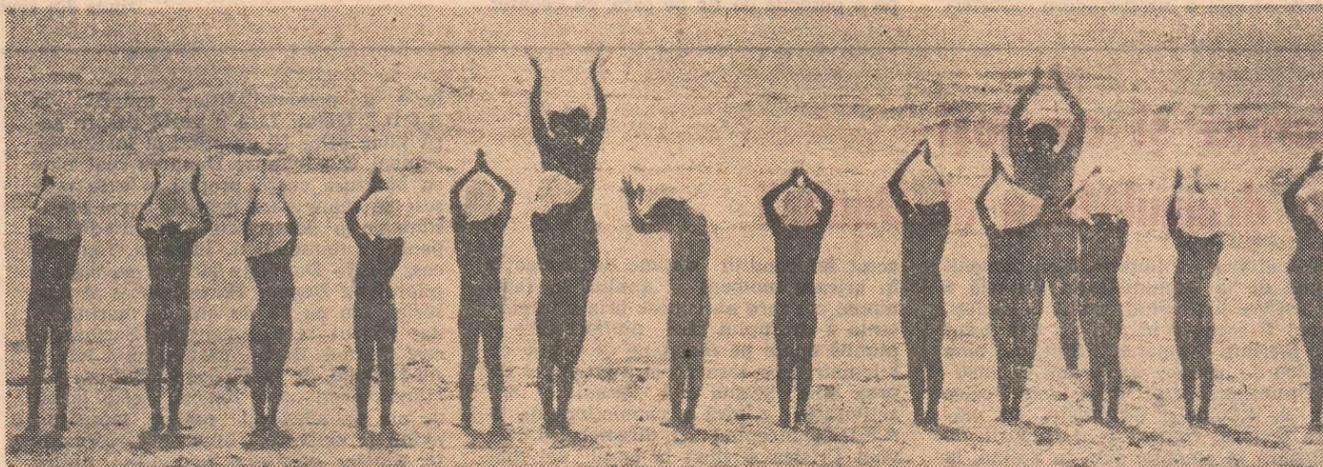
Din colectivul de redacție fac parte și pionieri. Daniela Constantin din Cugir, Monica Crișan din Bistrița, Carmen Gitlan din Iași, Dragoș Lipan din Brăila. Toți aceștia au zilnic întîlniri de pregătire a emisiunilor următoare.

Toate acțiunile lor se desfășoară însă sub directa supraveghere și îndrumare a profesorilor coordonatori. Mai mult, fiecare detașament format din 24 de copii este direct supravegheat de către un profesor care în

cei, la mare, adică în altă apă decît Ol-tul etc.), iar vreo 5 000 de copii din țară vin în taberele muntilor de pe Ol.

Ce fac ei aici, în aceste tabere? Cum răspund ei — de fapt, cum răspund organizatorii vacanțelor — la părinteștile întrebări, adesea atît de neliniștite, totdeauna atît de legitime?

Ei, copiii, fac, evident, ceea ce se face în tabere. Adică se joacă, se plimbă, fac baie, fac plajă, încorporează soare, încorporează ozon, fac serbări, fac sport, fac focuri de tabără, hulații (adică aproape toți, căci pofta de mâncare, aici la munte, devine pantagruelică) așteaptă cu nerăbdare clopotul mesici, cei cu vocația retragerii anahoretice în natură (sînt și din aștia!) se duc, cu o carte sub braț, sub un arbore, și toți, serile, îl roagă pe tovarășul comandant să mai amine cu un ceas ceasul stingerii, ca să mai facă „un dans cu fete”. Vacanța este vacanță, ea înseamnă joc, libertate, lepădarea de obligațiile școlărești, lepădarea de orice grijă, o perpetuă stare de fugă spre centrul de foc al copilăriei, spre copilărie ca stare pură, neîngrădită de nimic. Așa sînt copiii, așa au fost ei dintotdeauna, desi, poate (nu poate, ci sigur!, afirmă pedagogii și psihologii), copiii de azi, copiii acestui veac, sînt mai altfel, în ei se organizează și se dezvoltă, mai vizibil ca altădată, chiar și-n vacanță, în mult prea mica vacanță mare (care nu-i un hiatus, ci o treaptă a creșterii!), niște vocații, niște cerințe, niște dorințe, niște gusturi, niște nevoi, în prelungirea unor preocupări mai vechi, cultivate în timpul școlii, din pornire lăuntrică sau sub lucrarea actului educațional. În întîmpinarea acestor preocupări, dorințe și gusturi, prea

tate, totul se calmează, toate locurile sînt ocupate, subiectul și muzica i-au cucerit. Simona Tichisan din Iași a trecut în clasa IV-a și vede pentru prima dată un spectacol de operetă.

Se apropie ora stingerii luminii, ora 21. În dormitorul detașamentului nr. 9, din unitatea 16, Rodica Serghei îi citește o poveste frățiorului ei Cristinel care abia a trecut în clasa a II-a și este prima dată cînd pleacă de lîngă mama. Gîndul acesta îl înduioșează mai ales pe el. Tot în dormitorul lor, o fetiță stă cu geamantanul pe genunchi, scrie într-un caiet. Jurnal de vacanță? Scri-soare? Nu. Este lista de cheltuieli, o pălărie de soare, papuci, 10 vederi, o minge, cinci gume de mestecat...

După ora stingerii, trec pe la policlinică și staționar. Aici, de la medicul de gardă Liana Minea, aflu următoarele: la policlinică sîntem opt medici și la cele patru dispensare — cinci, plus asistente pediatre. Zilnic, cînd ies la înviore, copiilor li se face triajul epidemiologic, cînd se pot constata diferitele erupții, amigdalite. În general, la cei 7 400 de copii, apar cam 20 de cazuri problemă. Restul vin cu zgîrieturi, dureri de cap, s-au tăiat într-o scoică. Ieri, un copil, Dan Pătrașcu a leșinat. Ce se întîmplase? Mama și sora stau la camping și i-au adus copilului prăjituri și piersici pe care le-a mîncat mult mai tîrziu. Acestea sînt situații pe care părinții ar trebui să le evite și cu care noi, medicii, ne întîlnim mult prea des.

Diminețile încep aici la ora 7. Deșteptarea se face prin stația „Radio Vacanța” pionierilor din Năvodari. După înviore, de 15 minute, și servirea mesei, toți cei 7 400 de copii se întîlnesc pe plajă. Ora 9,35, apa atinge temperatura de 20,2 grade. (Sub 18 grade nu se intră în mare.) O ultimă privire spre copii și spre valuri și start! pentru zona de Vest. 3 700 de trupuri, am putea spune 3 700 de unități echivalente de argint viu, sparg valurile argintii conturate de soarele dimineții. Este un spectacol unic. Cor-

tot acest timp doarme cu ei, li însoțește la masă și pe plajă.

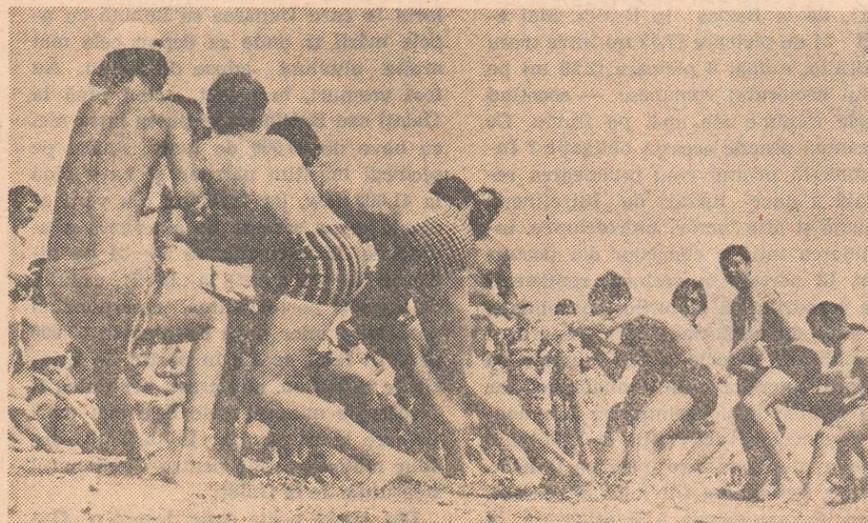
ELENA GHERA ■

(Urmare din pag. 1)

În Vilcea, ne spune profesorul George Pantelimon, președintele organizației județene a pionierilor, sînt vreo 55 000 de copii cu cravate roșii și, din ei, aproape 35 800 sînt cuprinși în tabere (de 14, 10 și 7 zile), în excursii (prin Vilcea sau prin alte județe), în expediții (gen „Cutezătorii”). Dacă-i adăugăm și pe cei mai mici (cuprinși în colonii de preșcolari), și pe cei mai mari, adică pe elevii liceelor, ai școlilor profesionale (cuprinși și ei în tabere și excursii), cifra, ne informează profesorul G. H. Simeanu, inspectorul general al Inspectoratului școlar județean, se apropie de 52 000. Revenind la cei mici, mai notăm că vreo 5 000 de copii vilcenți sînt trimiși în tabere din țară (la munte, în alți munți decît cei ai Vil-

prețioase pentru a nu le menține treze, pentru a nu le oferi cîmpul de exercițiu, de afirmare, de creștere, pe care-l merită, vine așa-numitul „program” al taberei. În taberele vilcene, ne spune prof. George Pantelimon, aceste programe, întocmite cu grijă, prin conlucrarea strînsă a tuturor factorilor educativi, și-au propus să fie, deopotrivă, bogate și atractive, serioase (în conținut) și vesele (în expresie), și-au propus, cu alte cuvinte, să fie nu niște chingii, încorsetînd vacanța și bucuriile ei, ci, dimpotrivă, niște invitații la fantezie (care e tot un joc!), la invenție, la imaginație, la ceea ce, ne spune profesorul-președinte, s-ar putea numi, cu o formulă numai în aparență uscat-didactică, dezvoltarea gîndirii creatoare a celor mici, prin aplicarea cunoștințelor și a pasiunilor lor în cîmpul practicii în cîmpul vieții.

Practic, ce se întîmplă? Funcționează în Vilcea, în cele mai frumoase locuri ale unui ținut în care locurile frumoase li compun, de fapt, geografia, întreaga lui geografie, o serie de „tabere specializate” (formula ne aparține, desi, sinceri să fim, ea nu e ceea ce ar fi trebuit să fie, ea sună, totuși, cam uscat-didactic, deci în

contradicție cu o realitate mult mai bogată, mai colorată, mai vie), care-i adună pe membrii diferitelor cercuri pionierești (științifice, tehnice, literar-artistice, sportive etc.) într-o „odihnă activă” pe care, aflăm, cei în cauză o așteaptă cu nerăbdare un an întreg. La Păușa, pe țărmul stîng al Olteului, vizavi de Călimănești, funcționează astfel (cu aproape 300 de locuri) o tabără a pionierilor — membri ai cercurilor agrobiologice (adică ai cercurilor de apicultură, sericultură, legumicultură, pomicultură, viticultură etc.) numeroase în Vilcea, cu tradiție și cu faimă. Deci copiii pasionați de apicultură (membri ai celor 150 de cercuri „de profil” ce activează în școlile Vilcei), pasionați de creșterea viermilor de mătase (cercurile micilor sericultori fiind și mai multe, circa 180, și fiind foarte hardice, membrii lor plantind, în toamnă și primăvară, peste 100.000 de puiți de duzi, mai preluind pe umerii lor de copii cam o treime din planul județului de dezvoltare a sericulturii, adică obligația de a livra vreo 7 kg de prețioasă sămînță pentru arborii de mătase), ca și cei ce se ocupă de legume, de mere, de prune, de struguri, fac, în această tabără, ce fac toți copiii, se joacă, se plimbă, se bronzează, dar mai dau și curs unor pasiuni, producînd, spre uimirea, spre încintarea, uneori spre deruta părinților, a celor mari (inclusiv a specialiștilor!), isprăvi ce le umplu vacanța cu amintiri de neuitat. Fac, la stupina taberei, activitate practică, fac schimb de experiență, de idei, de metode în creșterea viermilor de mătase, a legumelor și a fructelor, fac concursuri „de specialitate”, dotate cu premii și cu trofee, chiar și concursurile sportive au tentă „la obiect” (adică se întrec, pe terenul de sport, pentru cupele „Albinelul”, „Mătasea de aur”, „Strugurelul”), fac excursii documentare (în Dumbrava Sibiului, la castrul roman de la Bivolari, dar și într-o cooperativă agricolă unde ideile lor se pot confrunta cu ideile celor mari), văd filme documentare pe teme pasiunilor lor, se întîlnesc cu specialiști (ai Asociației crescătorilor de albine din Vilcea, ai Centrului sericol Craiova etc.), descoperă, cu alte cuvinte, nu numai noi frumuseți, noi taine ale unor pasiuni ce, poate, cîndva, le vor fi profesii, dar și noul acestor profesii.

Ne-am oprit mai mult la această tabără, fără să observăm că spațiul tipografic de care dispunem s-a îngustat alarmant, în dauna altora. Niște cuvinte — cel puțin niște cuvinte! — ar mai trebui spuse și despre tabără — cu 200 de locuri și dotată cu toată aparatura tehnică necesară — de la Rm. Vilcea, în care se întîlnesc membri ai cercurilor de radio, de modelism, de electrotehnică etc. din cadrul școlilor și al caselor pionierilor și șoimilor patriei. Programul taberei, întocmit în colaborare cu Comisia județeană, a inginerilor și tehnicienilor, cuprinde, la fel, activități practice, schimburi de idei, de experiențe, concursuri, excursii documentare (una din ele, la București, la Muzeul tehnicii), întîlniri cu specialiști (nu mai puțini de 92 de inovatori și inventori se vor întîlni, aici, cu copiii-pasionați ai tehnicii, le vor răspunde la întrebări, li vor ajuta la micile — sau marile! — lor invenții și inovații). Mai încolo, la Cozia, urmează să se deschidă, chiar în aceste zile, o tabără națională a cinecluburilor pionierești. Deocamdată, aici, la Cozia, nu-i o „tabără specializată”, ci una, ca să zicem așa, de „odihnă obișnuită”, dar Marin Băluțoiu, instructorul-comandant, care e și directorul căminului cultural din Făurești de Vilcea (cămin a cărui brigadă artistică a cucerit locul II pe țară), și pasionat al tehnicii, a venit aici, la îndemnul Comitetului județean al organizației pionierilor, cu o „Dacie” încărcată cu tot felul de aparate (magnetofone, casetofone, aparate de proiectie etc.), tabăra de „odihnă obișnuită” devenind astfel, prin filmele proiectate cotidian, prin muzica revărsată din aparate cit timp ziua, prin dezbaterile organizate pe marginea filmelor, prin audițiile-lectii, ca și prin inițierea copiilor în secretele aparatelor, o originală „tabără artistico-tehnică”, anticipînd-o pe cea a cinecluburilor. În plus, este și o tabără bine gospodărită, bine rostită (director Gh. Pițigo).

Apropo de latura cultural-artistică, există (și nu puține!) tabere special dedicate ei, precum la Rm. Vilcea, o tabără de artă plastică și foto, precum în stațiunea balneoclimaterică de la Ocnița, o tabără a membrilor cercurilor literare (editoare a unui „caiet de poezie” și patroană a unui „cenaclu folcloric” ocupat cu culegerea de cîntece, doine, balade din zonă), precum tot la Ocnița, în apropierea anticiei Buridavei, o tabără a cercurilor de prietenii ai istoriei, al cărei comandant, profesoara Silvia Barbu, s-a îngrijit ca programul activităților să se centreze pe fascinanta poveste a Buridavei, pe istoria fascinantei epoci a lui Burebista.

Părinții pot fi liniștiți, ne asigură prof. G. Pantelimon. Copiii lor o duc bine, mă-nîncă bine, dorm bine, se joacă, aleargă, se bronzează, își fac vacanța, își fac pasiunile, uneori le și îmbogățesc, le și dezvoltă, se educă în dragostea pentru muncă și pentru nou, în „taberele specializate” sau în taberele (care-s 71, cuprinzînd 8.000 de copii) de muncă patriotică, fac și sport, fac și miere, cresc și viermi de mătase, ascultă muzică, dese-nează, fac poezii, culeg doine, construiesc aparate de radio, fac invenții, află fascinante povești din istoria neamului, și, fără a înceta să fie ceea ce sînt, adică niște copii, adică aceiași care-au plecat în tabără, se vor întoarce acasă mai grăsuți, mai înalți, mai crescuți cu niște săptămîni, cu niște pasiuni împlinite, cu niște istețimi și înțelepciuni.

Primarul agonisește trei case, iar primăria stăpînește un butoi gol și un cal mort

De mai multă vreme, comuna Sinești, din județul Ilfov, devenise terenul fertil de căpătuală al unor oameni pentru care pofta de agoniseală trecea, fără scrupule, peste interesele obștii, ca și peste legile țării, în exact măsura în care aceste interese erau lezate grav și în care reglementările legale, limpezi și ferme erau sfidate cu premeditare tocmai de unii dintre cei datori să le apere. Iată cîteva din cele mai grăitoare lucruri.

Anul trecut, Gheorghe Tache, președintele C.A.P., era scos din muncă datorită unor grave abuzuri și încălcări ale democrației socialiste. Dintre multele încercări — care, comise de cel așezat în fruntea cooperativei agricole dobindeau gravitatea unor intolerabile acte de necinste — amintim că își procurase un autoturism VOLGA, cumpărîndu-l — aparent legal — mai întîi pentru unitate, dar cu banii lui (!?!), apoi „cumpărîndu-l” el de la C.A.P. Gheorghe Tache nu era singurul care se deducise la agoniseli necinstite. Iar povestea cu mașina nu era singura pe care o avea pe conștiință. Se dovedise, printre altele, că loturile în folosință personală erau împărțite cam după bunul său plac. Ei bine, președintele necinstit a fost pedepsit: este, în prezent, inginer șef al aceleiași unități unde — cum recunoștea actualul președinte — răspunde inclusiv de împărțirea loturilor personale. **Limuzina o stăpînește sănătos.**

Dar la Sinești s-au întîmplat și alte lucruri nefirești. Desigur nu vom prezenta toate faptele pe care, și așa, cei în drept le vor putea analiza. Dar ilustrativ în ce privește grija pentru climatul de legalitate și cinste din această comună este modul cum acționa în diverse împrejurări secretarul consiliului popular, Nicolae Boboc. Cel care deține această funcție este, prin însuși conținutul îndatoririlor sale profesionale, nici mai mult, nici mai puțin decît **juristul** comunei. În această calitate — de om care veghează, cu deosebire, la respectarea legii și asigură cunoașterea legilor de către cetățeni — atitudine, comportamentul, întreaga conduită a secretarului consiliului popular influențează netăgăduit și atitudinea altora. Cum proceda, cum se achita, de îndatoririle sale Nicolae Boboc?

Absolvent al Facultății de biologie într-un institut pedagogic de trei ani, ocupă postul actual din 1972. Venea atunci la Sinești din satul Arțari, unde, în 1965 vinduse o casă. Vinzare nelegală, convenită pe baza unei chitanțe de mină. Tot la Arțari, în 1974 vindea, tot NELEGAL o a doua casă. În același an — 1974 — a cumpărat la Sinești, cu 2.400 de lei un teren de 800 de metri pătrați, unde și-a durat actuala gospodărie. Este deci acum proprietar al celei de-a treia case, fără să fi întocmit acte legale de vânzare pentru primele două. În afară de acestea, prin abuz a obținut, fără drept, lot în folosință pentru fiica sa.

Iată ce ne-a spus Gheorghe Niță, vicepreședintele consiliului popular, despre Nicolae Boboc: „Și-a făcut o gospodărie minunată. Dar pentru construirea casei a plătit derizoriu. Multe le-a făcut cu oameni din comună, neplătîți, chemați la ciacă. (s.n.). Folosește șoferi pentru transporturi fără să-i plătească. Toată lumea știe. S-au plîns mai mulți. Între ei: Adrian Văreșteanu, Gheorghe Scarlat, Mircea Vereșteanu, Petre Stan. Adesea, Nicolae Boboc pretinde bani de la cetățenii cărora le eliberează acte. N-o face însă de ieri, de alaltăieri. Pînă nu de mult, a ținut la el acasă, pentru folos personal, un butoi al consiliului popular și o butelie de aragaz a grădiniței de copii. Cu foarte mare greutate le-am scos de la el. Folosește abuziv și nelegal un teren de circa 2.500 de metri pătrați. Via și-a ridicat-o pe palieri din țevă metalică — or fi vreo 250 de metri de țevă — din care a plătit, pînă la urmă, de ochii lumii, mai puțin de 100 metri, la cooperativa de consum”.

La 28 iunie a.c., acasă la N.B., o săteancă necăjită — Elena Zidaru — se ruga să i se plătească pentru ce robotise în ultima vreme prin gospodărie. Registrul agricol — ferfenițit de pe acum și plin de tot felul de corectări care nu se mai știe nici cine și nici cu ce drept le-a făcut — este și el o oglindă a felului cum se desfășoară activitatea din subordinea lui Nicolae Boboc.

Spre deosebire de ceilalți cetățeni, la 29 iunie, poziția sa nu era completată pe anul în curs.

Cît despre țevă metalică, ce i-a cam căzut din cer, dacă ne-am lua după el, i se va găsi proveniența, se pare, la cooperativa de consum unde — prin mijlocirea președintelui acesteia, Nicolae Ivan — N.B. a plătit o parte din valoare. Au cam incurcat ei actele, cum ne-a arătat Dumitru Săndulescu, contabilul șef al unității, dar sperăm că are cine să le descurce. Într-un moment de sinceritate, Dumitru Săndulescu ne-a mărturisit că înainte de sosirea noastră în biroul său, Nicolae Ivan i-a telefonat să-l anunțe că o să vină unii într-un control, dar el să fie liniștit „că apa trece pietrele rămîn”. Iată o dovadă concretă că întîrzierea pedepsirii incoretitudinii dă apă la moară și curaj celor necinstiți. La Cooperativa de consum Sinești apar unele contracte nefirești — ce interese și ce profituri le explică oare? — încheiate de Nicolae Ivan cu un medic veterinar, Nicolae Bică, domiciliat în București și proprietar al unei turme de oi. Unele din aceste contracte sînt avizate — altele nici atît! — de consiliul popular prin semnătura lui Nicolae Boboc. Că nu se respectă reglementările în vigoare, întrucît primăria unde este înscrisă baza materială a ciobanului diplomat — are o diplomă nu? — nu cunoaște tranzațiile; că se realizează doar fictiv planul de contractări la Sinești, de vreme ce sume care trec de 270.000 de lei folosesc unui asemenea joc; acestea și altele încă ni s-a spus că sînt corecte și legale, ori pe care dintre cei doi Nicolae I-am întrebat, fie el Boboc, fie el Ivan.

În ce privește butoiul folosit de N.B. nimeni nu știe cum a ajuns în inventarul primăriei care îl ține gol. Ca să nu ne închipuim că l-ar și umple, nu s-a arătat un proces-verbal din 5 octombrie 1977, încheiat cu ocazia vînzării de către primărie (?!) a 547 kilograme de prune. Deși semnat și de primarul Vasile Anghel și de secretarul Nicolae Boboc, actul a fost ferit cu grijă de organele C.F.I. Oare de ce? În alte cazuri, nici acest simulacru de legalitate n-a fost îndeplinit. N.B. a vindut, fără nici un fel de act, un cal, proprietatea primăriei. Primarul declară că a încuviințat (!?!), dar că nu știe cîți bani s-au luat, pentru ca, mai tîrziu, să precizeze singur suma: 2.300 de lei. Ceea ce încununează țărăsenia este, pe de o parte, faptul că și acum, calul „există” în inventarul primăriei, iar, pe de altă parte, candoarea cu care N.B., vorbind despre actele inexistente ale vînzării — de anul trecut! — spunea că: „le putem face și acum”. Primarul ne-a mai spus că, din cite a auzit, calul și-ar fi dat obșteșcul, desigur cabalin, sfîrșit. Primăria stăpînește deci un butoi gol și un cal mort.

Dar, lăsînd de o parte — fără a le diminua gravitatea! — faptele și atitudinea lui N.B., să ne gîndim că atitudinea și cuvîntul primarului au într-o comună o greutate mult mai mare decît cele ale secretarului consiliului popular. Din păcate, Vasile Anghel asistă de mult la incoretitudinii și ilegalități, dacă nu le chiar incurajează într-un fel. El n-are, în nici un caz, autoritatea de a le pune capăt. Pentru că în loc să fie primul apărător al legalității și cinstei, V.A. a săvîrșit el însuși fapte grave. În loc să-l readucă pe secretarul consiliului popular cu picioarele pe pămîntul corectitudinii, Vasile Anghel oferă surpriza de a fi devenit el însuși un... colaborator al lui N.B. întru necinste. Iată amănunte lămuritoare.

La încheierea unei verificări, întreprinse de corpul de control al Consiliului popular al județului Ilfov, într-un document sintetic, redactat în șase exemplare, purtînd semnătura tovarășului Gheorghe Ștefănescu, șeful corpului de control, și purtînd data de 19 mai 1975, se rețineau următoarele: Vasile Anghel a executat lucrări de timpărie la atelierul C.A.P., a tăiat scinduri pentru dușumele și alte întrebunătăiri, a tăiat lemne de foc, a făcut transporturi de materiale, a folosit meseriași pentru diferite lucrări la casa proprietate personală din comuna Voluntari București. Pentru TOATE ACESTE (s.n.) nu a plătit decît formal, în timpul cercetărilor 25 (douăzeci și cinci !!! n.n.) de lei transporturile și 20 (două-

zeci!!! n.n.) de lei manoperă. A admis abuzuri și ilegalități ale altora, însușirea unor bunuri și valori din avutul statului și de la cetățeni. V.A. ... deși a cunoscut, nu a împiedicat transportul a peste 72 (șaptezeci și două) de tone de porumb de către cooperatori cu mijloacele de transport ale C.A.P., porumb care a fost vindut în satele de munte cu prețuri ridicate, în loc să fie completat fondul de stat la cereale pe comună. A îngăduit prelungirea chefului din 10 februarie 1975 la POPASUL SINEȘTI unde a fost prezent, precum și acoperirea sumei de 642 de lei pentru băuturi, prin împrumut de la casieria C.A.P., făcînd ca, nejustificat, trei cooperatori să apară ca debitori.

Șeful compartimentului control a înaintat documentele pe filiera lor normală și a așteptat efectul firesc: pedepsirea abuzurilor și a ilegalităților. Așteaptă însă și azi acest efect. Așa cum îl așteaptă, desigur, toți cetățenii din comună care, în nenumărate rînduri, vorbesc în adunări și ședințe despre încălcarea reglementărilor legale, a normelor eticii și echității socialiste de către unele persoane din conducerea treburilor obștii. Aceasta cu atît mai mult cu cît Vasile Anghel are domiciliul în București, într-un apartament modern primit cu mulți ani în urmă prin repartitie. Casa din comuna Voluntari, pentru care întocmea senin chitanțe de 45 de lei, declară că a vindut-o anul trecut cu 50.000 de lei. Ca și Nicolae Boboc, a vindut fără acte legale. Cu chitanță de mină. Infașibi-lul sistem necinstit al „juristului” comunei a fost preluat și de primar. În același fel, tot fără acte legale, V.A. a cumpărat o altă casă, în comuna Sinești, în 1977. Culmea, deși este primul dator să cunoască și să aplice legile în comună; deși avem o lege clară, în vigoare deja atunci, cu privire la proprietatea pămîntului, V.A., prin chitanță de mină, cumpăra anul trecut nu numai casa ci și pămînt: 250 de metri pătrați. Cînd nimeni, în această țară n-are dreptul prin acțiunea legii să vindă nici o palmă de pămînt, primarul de la Sinești cumpără pămînt !!! Fosta proprietară a casei a decedat. În registrul agricol V.A. figurează deja ca proprietar. Terenul n-a fost însă închiriat, așa cum era legal. Dealtfel, nimeni nu știe, sau nu vrea să știe, cît este de mare, în fond, curtea pe care o deține primarul. Oricum ea depășește 1.200 de metri pătrați. Dar V.A. locuiește, cu soția, și acum la camera oficială, asta însemnînd de fapt „două camere, o sală și bucatărie”. Casa încă nu și-a pus-o la punct. Acest pus la punct, desigur, este practicat după sistemul verificat deja și de el și de Nicolae Boboc. V.A. și-a mai adăugat la casă o săliță de intrare. Uitînd, bineînțeles, să aibă actele necesare unei asemenea transformări. Materialele „din demolări” i-a mai adus de la București — cu mașinile C.A.P.-ului, pe care ați văzut cum le plătește — colaboratorul și subordonatul său Toma I. Toma. Care credincios colaborator nu crede, chiar în fața atîtor dovezi palpabile, că V.A. este un ins jalnic, pus de mult pe căpătuală și dedulcit la practici necinstite.

La cele de mai sus ar mai fi de adăugat că nici soția lui Nicolae Boboc, nici a lui Vasile Anghel n-au lucrat niciodată la C.A.P. Asta pentru a se înțelege mai bine cum gîndesc și ce năravuri au acești oameni.

După cercetarea amănunțită din 1975 — la care ne-am referit mai sus — nu s-a întîmplat nimic. Pentru că, de atunci, situația s-a agravat, așteptăm tratarea cuvenită a acestui lanț de ilegalități, de acte de necinste și abuzuri. În comuna Sinești se impun măsuri ferme, nu false jumătăți de măsură, pentru intronarea unui climat firesc de cinste și legalitate. Obștea comunei a asistat la destule sfidări ale unui asemenea climat normal și n-are nimeni dreptul să le creeze acestor cetățeni impresia falsă că necinstea cîtorva poate să dea tonul și să se întîndă nepedepsită.

Cei care au sfidat morala și legalitatea, infruptîndu-se din cîștiguri ilicite și practici incorecte, este drept să dea socoteală pentru faptele lor, nu să fie iertați din umbră de funcționari care, în loc să-și facă datoria, înlocuiesc la rîndul lor țevă și morala noastră cu lăbărtața lor blîndețe — ce preț va fi avînd oare? — ilegală și imorală. Numai așa se explică pînă la capăt întîrzierea măsurilor ferme în acest caz, întîrziere care a favorizat abuzurile și necinstea. Iar, odată cu cei vinovați de ilegalități, se cuvîne să fie trași la răspundere și cei care, contrar propriilor îndatoriri și cunoscînd lucrurile, i-au lăsat să continue. Ca să nu mai avem de-a face cu jumătăți de măsură.

DORIN GHERGHINESCU

HANURILE — COMERȚ LA RĂSCRUCE DE DRUMURI

Un regal cu mititei à la Folosea

La vreo zece kilometri de Brașov, în comuna Cristianu, așezare îngrijită, străbătută de șoseaua ce leagă orașul de la poalele Tîmpei de sudul țării, se află unul dintre restaurantele care au făcut faima acestor locuri. Călătorul de aiurea, ajuns întimplător pe aici, oprește curios la o casă obișnuită, cu arhitectura proprie burgurilor transilvane, deasupra căruia scrie simplu: „Restaurantul Cristianu”. Cei care o cunosc spun mai simplu: „La Folosea”. Numele gospodarului a transformat un local obișnuit într-o firmă cu renume. Să te ospătezi la Folosea cu o ciorbă de burtă, cu o tusalama, dar mai ales cu niște mititei și un grătar, este echivalent, pentru cei care au trecut măcar o singură dată pe acolo, cu un adevărat regal gastronomic amintind de minunatele rețete pomenite de Mihail Kogălniceanu sau de Păstorel Teodorreanu. Constantin Folosea are 64 de ani, vîrsta tuturor împlinirilor, și reprezintă a patra generație dintr-o familie care s-a străduit de vreo două sute de ani încoace să-și ospăteze clienții cu ceea ce are mai bun bucătăria românească. „Și străbunică-meu și bunicul și tata au stat tot în bucătărie și se pare că n-au stat degeaba, de vreme ce de Folosea au auzit pînă și copiii. Se lingeau mesenii pe buze după sărmăluțele făcute de taică-meu. Am încercat să nu stric tradiția familiei și se pare că lumea este mulțumită”. De unde știi dumneata că lumea este mulțumită? „Păi fac o socoteală simplă. Acum zece ani cînd am preluat localul acesta, aici era o vînzare de 100 000 de lei lunar, din care doar vreo 10 000 se datorau mîncării. Iar azi facem o vînzare de 500 000 de lei din care 150 000 de lei numai din mîncare”. Și care ar fi secretul? „Uite ce e. Comer-

țul acesta este o treabă grea. Pe lângă talent și neapărat pasiune trebuie să pui și multă muncă. Omul te simte, vine o dată, îi place, mai vine, nu-i place, împuie țîrgul. Eu mă scol la patru și jumătate dimineața, plec de acasă, din Brașov, cu autobuzul de ora cinci și la cinci și un sfert sint în unitate. Pregătesc grătarul, pun oalele cu ciorbă pe plită, iar la 7,30 cînd deschid restaurantul, omul poate servi tot ce-i dorește inima. Am și două bucătărese care mă ajută, amîndouă sint de prin partea locului și eu le-am învățat meserie, ca dealtfel tot restul personalului. Ți-am zis că mă scol cu noaptea în cap, dar asta cînd mă duc acasă, pentru că de pildă azi este a șasea zi de cînd n-am văzut Brașovul”. Am văzut scris afară **mititei à la Folosea**. Cum pregătești dumneata mititei? „Frămînt cu mina mea pasta din carne de vită și o amestec cu zeama de oase, după care le pun la frigider timp de douăsprezece ore ca să dospească și să intre bine condimentele în carne. Lucrul acesta îl știu mulți. Dar aici intervine talentul, experiența. Degeaba ai carne bună, dacă nu știi ce să faci cu ea”. Friptură bine împănată cu usturoi și multe altele care îi dau gust, patricieni preparați la comandă, totul stropit cu vin ales de Pietroase sau cabernet adus de Constantin Folosea din renumite podgorii. Omul gospodar sfințește locul. Mai ales cînd are și idei. Au venit odată niște englezi, treceau spre Brașov, au oprit, dar nu mai era nici un loc. S-a gîndit gospodarul și pînă la urmă „m-am dus în pivniță, unde e crama, am întors cîteva butoașe goale cu fundul în sus, am pus niște fețe de masă curate și i-am servit, au jurat englezii că se vor întoarce”.

RAZVAN BARBULESCU ■

Mîncă și bea, dar nu cere condica; pădurea e aproape!...

În lipsa indicatoarelor care să-l anunțe drumetului, restaurantul Pădurea Sarului trebuie vînat cu oarecare dibăcie și abilitate prin pădurea cu același nume, aflată cam la jumătatea șoselei dintre Slatina și Baș. Dacă merită osteneala, vom vedea. În orice caz, atunci cînd îl vezi, eziți și nu știi dacă ai găsit un restaurant sau un șantier. Restaurantul începe printr-o terasă îngustă, de piatră, pe care sint instalate vreo zece-douăsprezece mese. Neacoperite. Pe tabla lor verzuie au rămas desenate, cercuri-cercuri, urmele suprapuse ale unor rînduri îndelungi de halbe. Aici clienții se descurcă singuri. De la chioscul aflat la cîțiva pași, cumpără bere sau răcoritoare. Oamenii stau la rînd, agită banii în mînă și-și lungesc gîtul către geamul în spatele căruia trebăluiesc soții Ion și Elena Pleșa. Dar efortul e răsplătit, fiindcă băutura e rece. Dacă omul nu se mulțumește cu o halbă de bere sau un pahar de răcoritoare, face următoarele operații: se îndreaptă către o masă, depune acolo halba și se întoarce la grătarul fumegos unde oficiază Nicolae Dumbravă. Pînă să ajungi la gratarăgiu, stai iar la rînd și trece o altă bucată de vreme. Cînd clientul se întoarce la masă cu micul, după ce se așază, înainte de a-și potoli foamea și setea, trebuie să mai facă o mișcare: să-și vînture palma odată pe deasupra halbei, ca să alunge norul de muște.

Mai sus, pe terasa a doua, asfaltată, a restaurantului, clienții nu mai sint nevoiți să se descurce singuri. Aici ei sint ajutați de ospătari. Uneori mai bine, alteori mai rău. Nicolae Buleandru și Pătru Ristea, tehnicieni la Întreprinderea de osii și boghiuri Baș ne incredințează că, de obicei, bine. Ei sint, însă, clienți mai vechi și poartă și oameni mai norocoși, fiindcă e adevărat că ospătara Eugenia Deju i-a servit imediat, dar nu același lucru se poate spune și despre doi șoferi veniți de prin părțile Doljului și instalați de vreo douăzeci de minute la o masă vecină, fără nici un succes. Aflăm de la ospătara grijulie că ar trebui să servească acolo „nea Ghiță”, adică Gheorghe Purcărea, dar colegul ei mai vîrstnic stă tropot de căldură ceva mai încolo lîngă un recipient în care înoată niște sticle de bere și-și răcorește minile asudate pe-un sloi de gheață. Probabil că e foarte împăcat cu viața de

cînd numele lui n-a fost alăturat colegilor Ana Condeescu, Constantin Balașa și Nicolae Mielușel, găsiți, cu ocazia unui control recent, murdari, neîngrijiiți, fără ecusoane...

Și mai sus, în pieptul dealului împădurit, se află cele două săli ale restaurantului. Impresia generală, favorabilă. Fețe de masă destul de arătoase, veselă și tacîmuri curate. Clienți puțini înăuntru, deși aici aerul e mai răcoros decît afară, unde mulți drumetii cu halba de bere într-o mînă și cu cartonul cu mici în cealaltă uită de cele două terase și se îndreaptă haiducește prin pădure, aciindu-se pe lîngă trunchiul stejărilor, acolo unde umbra e mai deasă. Ba, cîte unul, bea berea restaurantului și mîncă mîncarea de-acasă, înfășurată în hîrtii și hîrtiuțe, încît locul prinde înfățișarea dezolantă a unui bilci. E adevărat că bilci se poate isca și sus, în sălile restaurantului, discutînd cu ospătarul și aruncîndu-ți ochii pe meniul zilei. De pildă, pe lista cu mîncăruri a zilei de 8 iulie, cînd ar fi fost oricînd posibil un asemenea dialog: „Supă de roșii cu ouă!” „N-avem!”. „Dar scrie aici, pe listă, că aveți”. „Acolo scrie, dar eu spun ce știu: n-avem!”. „Mă rog, atunci dați-mi cotlet de porc cu ciuperci”. „Nici asta nu este”. „Măcar tochtură à la Saru?” „Nu e nici asta”. „Dar antricot de vită în sos de vin?” „Tot nu...” Să zicem că, în această împrejurare, nenorocosul flămînd și insetat cerea condica de sugestii. Din păcate nici această dorință, care măcar i-ar fi hrănit sufletul, nu-i putea fi îndeplinită. După cum ne spunea bucătarul-șef Ion Nițu, responsabilul Ion Pavel a plecat cu condica la el.

În afară de acestea, drept este să spunem că, făcînd abstracție de bilciul din fața restaurantului, creat de „haiducismul” unor clienți ori de indolența unor ospătari, și închizînd ochii și peste harababura de prin spatele restaurantului, de lăzi, de sticle goale, la Pădurea Sarului se pot minca mici și cîrnați oftenești — după părerea tuturor celor ce au ocazia să-i guste — excelenți, delicioși, formidabili. Cu o singură condiție: să accepți „bilciul” și să nu ceri condica, fiindcă pădurea e aproape.

DUMITRU ELIADE ■

La „Ciuta”, omul sfințește hanul!

De-a lungul benzii de asfalt care leagă, prin Nehoiu, Buzăul de Brașov, nu departe de comuna Ciuta, se află hanul cu același nume, dat în folosință în urmă cu nici un an. Cei care i-au hotărît amplasamentul, la o aruncătură de băț de apa Buzăului și într-un loc în care șoseaua coborîta dinspre Măgura pare să-și tragă răsufllarea spre a ataca urcușul spre Cislău, s-au dovedit deosebit de inspirați, asigurînd călătorilor nu doar un cadru pitoresc, ci și liniștea necesară, tulburată numai de murmurul riului de alături. La fel de inspirați s-au dovedit și cei care au încredințat conducerea unității comunistului Ion Stoian, om cu vechi state de serviciu în comerț, gospodar care a lăsat în urma sa, peste tot pe unde a trecut, prin județele Suceava și Buzău, în ultimii 14 ani ca șef de unitate, numai laude și semne bune. Dealtfel pentru că tot am adus vorba despre responsabilul hanului „Ciuta”, e de datorita noastră să spunem că, recent, în cadrul Consfătuirii pe țară a oamenilor muncii din comerțul socialist, Ion Stoian a luat cuvîntul în plenul reuniunii, împărtășind din priceperea și experiența sa. Pricepere care, spre a nu lungi discuția, se exercită la „Ciuta” din zorii zilei și pînă noaptea tîrziu, convingerea lui Ion Stoian fiind aceea că „un responsabil de unitate nu trebuie să se ocupe cu manipularea hîrtilor și întocmirea actelor, ci cu servirea consumatorilor, sub toate aspectele”. Hanul strălucește de curățenie, iar personalul — alcătuit din 26 de oameni, înțelegînd prin asta bucătărie, recepție, ospătari și așa mai departe — e amabil și îndatoritor. De regulă, cele 48 de locuri de cazare din clădirea unității sint insuficiente, față de cererea călătorilor aflați în trecere sau a celor care vin să-și petreacă aici, pe malul Buzăului, concediul de odihnă. Cînd cererea depășește oferta, hanul pune la dispoziția

amatorilor locuri de cazare în căsuțele aflate în preajmă, dotate cu cele necesare.

Restaurantul numără 3 săli de mese și, pe terasa dinspre șosea, ceea ce se cheamă o grădină de vară. Ultima comandă se primește la bucătărie, după cum scrie mare pe unul din pereți, la ora 23,30, ceea ce vrea să însemne că foamea clienților poate fi astîmpărată la „Ciuta” timp de 15 ceasuri și jumătate pe zi, specialitățile casei fiind, după recomandarea bucătarului Gheorghe Brătuțu, „tochtura cu mămăligă și ciupercie la tavă”. Acestea fiind zise, nu-i de mirare că, vara, hanul își îndeplinește cu prisosință planul, cifrat la aproape o jumătate de milion de lei pe lună, „Ciuta” avînd, cum spuneam, numele împrumutat de la comuna cea mai apropiată, iar renumele dobîndit cu repeziune, ca urmare a serviciilor prompte și de bună calitate puse la dispoziția clienților. Iarna, cînd traficul rutier se diluează, șoseaua spre Brașov nefiind una dintre cele mai accesibile, hanul s-a specializat în producerea de sortimente de carmangerie, livrate — prin contract — unor unități din județ, soluție care rezolvă acoperirea planului.

Deși, la fața locului, apa Buzăului e involburată și tulbure, eventualii pescari avînd prea puține șanse să prindă ceva și, implicit, să povestească, turiștii care zăbovesc la „Ciuta” pot să-și exercite talentele în ale pescăriei aruncînd undițele în... bazinul cu pește special amenajat în curtea hanului! Alături, se află în curs de finisare un teren de tenis, acoperit cu bitum, după cum, vizavi de clădirea hanului, se află în curs de repetată aminare terminarea unui parcaj!?

În două cuvinte: poposiți la „Ciuta” și nu veți avea, vă asigurăm, ce regreta!

TRAIAN IORDĂCHESCU ■

Pe drumurile Sibiului, două cabane fac faima județului

Șeful de unitate, Avram Luca, poartă mustață și o pălărie de fermier ca să-l apere de arșiță. Țese de vreo două zile ploaie întruna. Își întîmpină clientul încă din șosea, cînd este aglomerație mai mare este și șef de sală, ba chiar nu se sîește să fie și ospătar. A trecut prin toate și știe bine ce-i cu meseria asta de cabanier. O știe din tată în fiu, și, iată, au trecut 45 de ani de cînd mulțumeste clienții. Localul este curat, bucătarul șef, Gheorghe Vișan, care te îmbeie cu ciorbă de vacuță, cu un papricaș de pui sau o tocană de vită piperată stînsă cu un vin bun de Jidvei, iar, la sfîrșit, ca desert îți oferă scovergi cu brînză à la Săliște. Sint doar cîteva dintre minunățiile din dealul Săliștei, minunății de-ale gurii, pentru că turistul ajuns aici poate odihni peste noapte în cochetul hotel ridicat de curînd și îngrijit cu multă trageră de inimă de Valeria Ilcus, astfel încît să poată vizita și muzeul de la Sibiul, muzeul din comuna Gales, sau minăstirea Foltea. Dar în mod sigur, după atîta umblat, te întorci la cabana „Săliște” să guști dintr-un escalop cu sos natur, neapărat natur, pentru că nu seamănă cu celelalte, sau dintr-un mușchi înăbușit cu cimbru, usturoi și vin. Cît încape. Ce și-ar mai dori Avram Luca? Ideile nu-i lipsesc. O stîină-restaurant cu mîncare ciobă-

nească. Pînă atunci, însă va fi gata brutăria și toți se vor ospăta cu piinea casei, renumita pîne de Săliște.

★

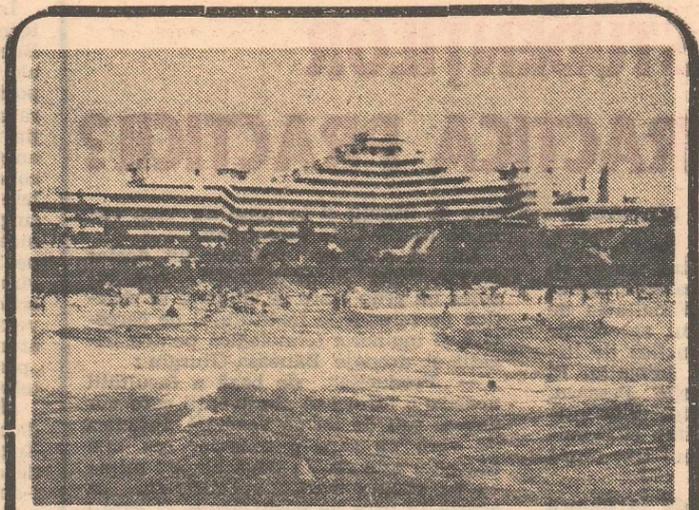
Acolo unde Oltul își începe războiul cu muntele, șerpuiind cu zgomot printre stîncile Carpaților, mai exact, pe șoseaua care-l însoțește o vreme, călătorul găsește o mîncare excelentă la cabana „Valea Oltului”. Se investe de după munte ca într-o splendidă reclamă făcută de studioul de filme „Alexandru Sahia” (mai puțin comentariu poetic și fondul muzical din clasici). Păstrîndu-ne în limitele peisajului defileului, putem spune că la cabana „Valea Oltului” se mîncă bine și mai ales tradițional, pe bază de vacuță. Firește, tradițional. Unul dintre cei doi responsabili, Gheorghe Bozdoc, ne spune că s-a studiat cu atenție gustul consumatorilor și s-a constatat că vacuța merge bine. Pentru cei care au udat vacuța cu vinul casei, hotelul și căsuțele, în total 80 de locuri, oferă o găzduire de neuitat. Unitatea este bine aprovizionată, treabă de care se îngrijesc cu egală dăruire responsabili (al doilea este Liviu Salonte, om vechi în meserie) care pricep foarte bine că numai de munca personalului depinde bunul renume al cabanei.

MIRCEA RAICIU ■

Mă numesc Maria Exarcu și locuiesc în București, pe strada Tg. Frumos nr. 9-11, sectorul 5. După mulți ani de căsnicie, am reușit să avem un copil, Laurentiu Exarcu. Un an și patru luni am fost cu Laurentiu mai mult prin spitale, copilul fiind foarte bolnavicios. Vă dați seama că nu ne-a fost deloc ușor, atât eu cât și sotul fiind în cimpul muncii. Situația a durat până în ziua în care, foarte aproape de locul meu de muncă, s-a construit o creșă nouă, la care l-am înscris și pe copilul nostru. Această creșă funcționează pe strada Grigore Manolescu nr. 22. Din arca zi și până astăzi, când Laurentiu se pregătește să meargă la grădiniță nu am mai avut nici o zi concediu medical, puțin să-mi îndeplinească fără griji activitatea profesională. Pe această cale vreau să-mi exprim cele mai fierbinți mulțumiri și urări de sănătate femeilor ce compun personalul acestei creșe, oameni cu inimă de mamă, fie ele asistente medicale, educatoare sau îngrijitoare. Vreau să mulțumesc tovarășii directoroare, dr. Marcela Rădulescu, pentru competența și spiritul de conducere de care a dat dovadă în toți acești ani. Și poște toate acestea, vreau să aduc mulțumirile familiei mele partidului nostru, secretarului general al său iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru condițiile minunate create nouă și copiilor noștri în țara noastră de azi.

Fiind în concediu, vă transmit cele mai calde salutări de pe litoral. Cred că această carte poștală ilustrată ar trebui să fie retrasă din rețeaua de difuzare. (N.R. Iată textul explicativ de pe verso: MALNAȘ-BAI — Foto: I. Oprea și Z. Haragos — I.P. Sibiu — Lei 1,50 — EDITURA MERIDIANE). În realitate imaginea reprezintă stațiunea maritimă Cap Aurora. (Ilustrata ne-a fost trimisă de cititorul Gh. Tolan din Cluj-Napoca).

Cu gândul la doctorul Mihai Iubu, aș dori să citez din circulara Ministerului Muncii nr. 95 088 din 12 mai 1973: „...acele persoane — bărbați sau femei — care doresc să-și continue activitatea și își pot îndeplini în bune condiții sarcinile ce le revin, în măsura în care și unitățile au nevoie de ele, vor putea fi menținute în muncă, până la vârsta de cel mult 70 de ani...” Că acest excelent medic dorește să își continue activitatea, asta se știe. Că își poate îndeplini în bune condiții sarcinile ce-i revin, nu încapă îndoială. Că este nevoie de el, o dovedește marele număr de suferinzi cărora nu le poate acorda asistență alt de solicitat. Pentru ce nu se aplică și în cazul lui prevederile legale din citatul de mai sus? Oare de ce? Și oare până când? (Elena Gherghel din Craiova, cartier Valea Roșie bl. 18, sc. 2, et. 1, ap. 8).

Vă scrie un grup de muncitori, locatari ai blocului cu apartamente proprietate personală 56, sc. B, et. IV, Str. Mihai Kogălniceanu nr. 46 din Sebeș-Alba. Din pricina proastei izolare a acoperișului, de câțiva ani apa se infiltră treptat, ajungând în apartamentele etajului IV și chiar mai jos. Am făcut o serie de sesizări la I.C.V.L., I.G.O., Consiliul popular orașenesc, însă fără folos. Iar între timp defecțiunea se agravează pe zi ce trece. Vă rugăm să ne ajutați. (Scrisoarea este semnată de Silvia Ciovan, Nicolae Popa, Ana Ripa și Vochița Similie).

Prin prezenta vă aducem mulțumiri pentru ajutorul dat în vederea rezolvării problemelor noastre în legătură cu blocul — ne scrie Asociația locatarilor din Intrarea Pandurilor nr. 2, Timișoara, prin președintele ei Olimpiu Popuța. La data de 23 iunie a.c. s-a încheiat un proces verbal la O.J.C.V.L. Timiș, prin care s-a stabilit ce lucrări de completare și remedieri se vor executa, cu termen 31 iulie 1978, și pentru care instalații se vor restitui sumele achitate, nefiind posibilă executarea lor. Sperăm că pe viitor nu vom mai fi puși de O.J.C.V.L. în situația de a apela la ajutorul presei.

Unirea județeană a cooperativelor mesteșugărești — Constanța: În legătură cu scrisoarea cetățenilor Dincă Floarea, mama cooperativelor Dincă Marin, care lucrează la cooperativa Deservirea-Mangalia, vă comunicăm că cele sesizate sunt reale, iar pentru îndreptarea situației au fost luate următoarele măsuri: a) Restituirea către cei patru lucrători a sumelor prevăzute în sesizare, de către responsabilul unității Vilcu Ion. b) Recalcularea cifurilor pe lunile februarie, martie și aprilie a.c. în funcție de timpul efectiv lucrat și categoria de încadrare a fiecăruia și regularizarea plăților între componenții formației. c) Sancționarea responsabilului de unitate Vilcu Ion cu retrogradarea cu două categorii pe o durată de 3 luni, pentru fapta de a fi pretins și primit sumele de bani menționate în sesizare sub pretextul că cei 4 lucrători nu ar fi participat la unele lucrări. d) Sancționarea președintelui cooperativei Deservirea-Mangalia, Petreș Nicolae, pentru că nu a luat măsurile necesare la sesizările înregistrate de doi din cei patru lucrători sub nr. 2118/11.05.a.c., precum și pentru faptul de a fi

dispus în mod nejustificat împărțirea la apreciere a câștigurilor realizate de colectiv în luna martie a.c., sancțiune concretizată în retragerea indemnizației de conducere pe o lună.

Consiliul popular al județului Prahova: Referitor la sesizarea tovarășului Mărășescu Ion din Ploiești, bl. 10, ap. 107, str. Serg. Mateescu Gh., prin care arată disconfortul existent în apartamentele blocului în care locuiește ca urmare a zgomotului produs de instalația frigotehnică pentru păstrarea legumelor și fructelor, vă informăm că se confirmă. În consecință s-a impus întreprinderii legume-fructe Prahova să aducă îmbunătățiri la respectiva instalație pentru reducerea zgomotului în limitele admise. Organele de specialitate județene vor sprijini unitatea în adoptarea celor mai bune măsuri, apreciindu-se apoi eficiența lor prin noi măsurători de zgomot făcute la fața locului.

Sunt unul dintre beneficiarii autovaccinului doctorului Constantin Băcanu. În decembrie 1970 am fost operat de limfosarcom retroperitoneal, după care am făcut cobaltoterapie, fiind în mai multe rânduri am avut mari scăderi de leucocite, uneori fiind necesară transfuzia spre a fi salvat. La următoarele iradieri (cu scăderea leucocitelor sub 2000 u.) a fost suficient autovaccinul dr. C. Băcanu pentru refacerea leucocitelor, fără alt tratament. Ulterior, tot cu acest autovaccin mi-am revenit în timpul unor îmbolnăviri și anemierii ale organismului. Doresc ca pe această cale să aduc mulțumiri autorului și să-mi manifest indignarea față de pedicile ce i se pun în aplicarea minunatei sale descoperiri, autovaccinul. (Ion Pirjol, Bd. Păcii nr. 15, bl. 7P, sc. 4, ap. 118, sector 7, București).

Sintem un grup de locatari, proprietari de apartamente noi, din Bacău. Odată cu contractarea apartamentelor proprietate personală, la depunerea avansului am fost solicitați de către O.J.C.V.L.-Bacău să mai achităm în numerar și un plus de 700-800 lei de fiecare, pentru acoperirea cheltuielilor cu construirea antenei colective RTV. Noi banii i-am dat, au și fost montate în pereți cabluri și altele, dar nici acum, la un an de când ne-am mutat, antena colectivă nu a apărut. În schimb, acoperișul blocului e împănă cu aceleași vești și inestetice antene individuale. După cite știm noi, în tot Bacăul nu funcționează nici o antenă colectivă. De ce atunci se mai încasează de la început sumele respective pentru niște antene care nici măcar nu se instalează? Și oare știu cei de la O.J.C.V.L.-Bacău că refuzul lor de a ne restitui banii încasați pentru ceva ce nu ne-au dat reprezintă o încălcare a legilor financiar-contabile în vigoare? Am dori să primim răspuns la aceste întrebări ale noastre. (Scrisoarea este semnată de Dan Teodorescu și alți 18 locatari ai blocurilor din str. Karl Marx nr. 22 și str. Războieni nr. 44).

Mă numesc Ștefan Păunescu, sint profesor, directorul Căminului cultural din comuna Valu lui Traian, județul Constanța. Vă scriu aceste rânduri în dorința de a face cunoscut curentul un festival-concurs la care

tin foarte mult. Festivalul tuturor localităților din România care poartă numele împăratului Traian e cu totul deosebit și a primit adevărată entuziasă a locuitorilor din respectivele localități. Însă, nu știu de ce, atât organizatorii cât și participanții nu sînt suficient sprijiniți de organele competente, în special cele județene care, fiind probabil o inițiativă „sătească”, o consideră poate un moft al nu știu cui. S-ar putea să fie subiectiv, dat fiind faptul că, născut aici, în Valu lui Traian, prima lecție de istorie am primit-o când am început să vorbesc și mama m-a învățat cum se numește satul meu. Dar dincolo de eventualul meu subiectivism, nu pot ignora aici bucuria cu care la întrebarea „de unde sinteți?”, toți participanții la festival răspund într-un glas „din Traian!”. Toate acestea, precum și discuțiile individuale sau în colectiv purtate cu participanții m-au îndemnat să vă scriu. Ideea organizării acestui festival aparține Comitetului comunal de partid și Consiliului popular al comunei Traian din județul Olt, care în anul 1975 au găzduit prima ediție a festivalului-concurs al locuitorilor din cele 15 localități ce poartă numele vestitului împărat roman, aflate în 12 județe. A doua ediție a avut loc anul trecut, la noi în sat. Anul acesta s-a desfășurat ediția a treia, în comuna Traian, județul Brăila, în zilele de 1-4 iunie. Acesta este, deocamdată, istoricul Festivalului-concurs de muzică populară românească și poezie patriotică TRAIAN, care sperăm că va continua să se desfășoare an de an, cu tot mai mult succes... și sprijin din partea tuturor.

Locuiesc într-o casă proprietate particulară, în baza ordinului de repartizare nr. 1746 din 10.07.1967, eliberat pe numele soției mele. În februarie 1978 am divorțat, instanța atribuindu-ne câte o cameră și accese la dependențe. Proprietarul refuză să încheie contract de închiriere pentru spațiul ce mi-l atribuie instanța de judecată și în această situație mă adresez inspectorului șef al Secțiunii financiare a sectorului 6, care mă îndrumă către I.C.R.A.L. Cotroceni. Acolo mi se spune că nu depinde de dumnealor și mă îndreaptă la Judecătoria sectorului 6. Judecătorul de serviciu îmi spune că instanța nu îl poate obliga pe proprietar să-mi facă contract și îmi sugerează să mă adresez la Oficiul de reglementare a spațiului locativ. Și aici aflui că nu depinde de dumnealor, să mă adresez Biroului juridic al Consiliului popular al sectorului 6. De acolo am fost îndrumat la Secția financiară... De acolo, iar la I.C.R.A.L., unde, în sfârșit mi s-a pus pe petiție un aviz favorabil, în sensul că Centrul nr. 2 să-mi încheie contract de închiriere. Funcționara de la Centrul nr. 2 m-a trimis la Secția financiară, să-i aduc în scris de acolo numele proprietarului. Aflu însă că nu mi se poate elibera mie acea dovadă, să facă I.C.R.A.L.-ul adresă oficială și i se va răspunde în scris. Dar funcționara de la Centrul nr. 2 afirmă că dinsa nu este obligată să facă aceste demersuri și... îmi dă toate actele înapoi. După o odisee de 2 luni, mă adresez din nou, în scris, la I.C.R.A.L.-Cotroceni, întrebând ce acte îmi sînt necesare și unde să le depun pentru a mi se încheia cuvenitul contract de închiriere. După încă o lună, îmi răspunde același director adjunct care avizase favorabil în martie cererea mea anterioară, dar acum îmi scrie să mă prezint la Oficiul de reglementare a spațiului locativ. Mă întreb cit mă voi mai învîrți în acest adevărat cerc vicios? (Gheorghe Stan, str. Prof. Dr. Mihai Ciucă nr. 7, sector 6, București).

Ministerul Turismului — Inspecția pentru turism: În legătură cu scrisoarea tovarășei Dodu Olgața din Tecuci, vă informăm că din cercetările efectuate a rezultat că cele arătate de petentă în scrisoarea adresată dv. sînt adevărate. Pentru gravele abateri săvîrșite de Petcu Antonel, șeful complexului Tecuci al O.J.T.-Galați, acesta a fost destituit din funcție. Tov. Dodu Olgața a fost trecut din nou ca ospătară în restaurant, urmînd a fi înscrisă la cursul de calificare în această meserie în anul școlar 1978-1979. Comisia de calificare și promovare de pe lângă C.O.M. al O.J.T.-Galați i-a pus la dispoziție cărți, caiete, notițe de curs, precum și alt material bibliografic necesar pentru școlarizare.

Alăturat vă înaintăm două copii ale memoriilor pe care le-au semnat 53 de cetățeni din satul Greoni, județul Caraș-Severin și un bilet de la registratura Inspectoratului școlar județean din care se poate vedea data precisă de cînd am început noi acțiunea (9.03.1978, memoriu prin care se cere înființarea unui al doilea post de educatoare la grădinița de copii pentru ca astfel să fie eliberate pentru muncă în C.A.P. circa 30 de mame și bunici — n.r.), dar nici până azi nu am primit nici un răspuns. Credem că și cei cărora ne-am adresat ar trebui să respecte legea cu privire la sesizări și să răspundă prompt petiționarilor. Vă rugăm să faceți auzit glasul nostru și cei vinovați de încălcarea legilor să fie trași la răspundere. (În numele celor 53 semnează Ionel Ciocirlic).

Consiliul popular județean Dimbovița — Direcția sanitară: În legătură cu articolul „Doi se ceartă, al treilea câștigă”, deși primul are evident dreptate”, publicat în Flacăra din 11 mai 1978, vă facem cunoscut că din verificările noastre s-a stabilit că datorită necunoașterii prevederilor legale în vigoare, conducerea sanatoriului a permis participarea la concurs a unor persoane care nu aveau nici măcar pregătirea elementară (8 clase), dar în final a procedat corect, atunci cînd a încadrat-o pe tovarășă Antonescu Lucia. Pentru cele de mai sus, directorul adjunct economic al sanatoriului a fost sancționat cu „muștrare”.

Poșta redacției

Paraschiva Teodorovici — Sighetu Marmatei. Vi s-a aprobat un bilet la tratament la Vatra Dornei, pentru data de 5 august a.c.

Valeriu Ursou — Galați. Comitetul executiv al Consiliului popular municipal a stabilit ca în cursul acestei luni să vi se repartizeze o locuință corespunzătoare familiei dumneavoastră într-un imobil din fondul vechi de locuințe, ce va deveni disponibil prin redistribuire.

Maria Ionică — Slobozia. Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește luîndu-se ca bază de calcul pensia susținătorului decedat, dacă acesta era pensionar. Pensia se calculează în procent de 75 la sută din pensia titularului, pentru doi urmași, iar pensia suplimentară se calculează luîndu-se ca bază jumătate din pensia cuvenită titularului. În cazul dumneavoastră drepturile acordate celor doi urmași au fost corect stabilite.

Ion Fonea — comuna Ghidigeni (Galați). Inspectoratul județean de învățămînt v-a repartizat o butelie de aragaz contra cost. În acest sens ați fost și dv. încunostințat.

Alexandru Neuman — București. Diferența de majorare a pensiei de asigurări sociale de stat pe perioada 1.VII.1977 — 31.V.1978 vi s-a expedit prin poștă, iar din luna iunie trebuie să primiți pensia prin sistem mecanizat.

Daniel Onofrei — București, Ioan Lupan — Medias, Bălan Brațu — Brăila. Sinteți în evidența Ministerului Muncii pentru achiziționarea, contra cost, a cite unui autoturism „Trabant Hycomat”. Veți putea intra în posesia acestora în raport de cota de autoturisme ce se vor importa cu respectarea datei de înscriere a cererilor dv.

MARGA NEDELEA

● Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o ool face în fiecare zi între orele 10-13 iar luni, marți și miercuri între orele 10-17.

● „FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți.

PRACTICA DE VARĂ A STUDENȚILOR ESTE EXCELENTĂ. DAR PRACTICA PRACTICII?

Urmărim în practica de vară studenții de la Institutul de construcții și de la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu” din București. Întrucât toată lumea este de acord asupra utilității, necesității și eficienței didactice și sociale a acestei activități, în cele ce urmează ne vom referi exclusiv la **practica practicii**.

...De vreo șapte săptămâni, 42 de studenți absolvenți ai anului II de la Facultatea de construcții căi ferate, drumuri și poduri lucrează pe șantierul garajului Grozeanu, la marginea Capitalei; garajul este destinat întreținerii și exploatarei unui parc de autovehicule grele și speciale din cadrul Centralei de construcții căi ferate. Părerile studenților și ale îndrumătorilor lor diferă întrucâtva.

Lectorul universitar inginer Mihăilă Mirea, din partea facultății, și șeful șantierului, Eugeniu Lazăr, văd numai aspecte pozitive:

— Spre deosebire de alte practici, studenții au preluat, ca să spunem așa, pe cont propriu, toată lucrarea. Aci, unde se întindea mlaștina Crîngași, au betonat o platformă pentru autovehicule de 16 t. Nu e glumă. Ei au făcut macadamul, au cilindrat, au nivelat și turnat betoanele pe 1 500 metri pătrați, au văzut cu ochii lor cum a crescut lucrarea. E mai bine așa decât să se mute din loc în loc. Au folosit și tirnăcopul, deci vor ști mai bine ce să ceară muntorului.

Studenții Gheorghe Chinde, Alexandru Bucur, Salomeea Popa, vicepreședinta Asociației studenților comuniști pe facultate, spun:

— Treaba asta mergea mai bine în anul I. Noi acum intrăm în III, am studiat rezistența materialelor, statica, topografia, materialele de construcții și alte discipline de specialitate, iar aci, șapte săptămâni n-am făcut decât să turnăm beton și alte operații relativ simple. Am fi preferat o practică alternată, și pe alte șantiere.

PANOURI MARI, FOLOASE MICI

La Întreprinderea „București” din cadrul Centralei de mecanizare pentru construcțiile industriale se află în practică de vreo lună de zile circa 20 absolvenți ai anului I de la Facultatea de utilaj tehnologic a Institutului de construcții. Discuțăm cu asistentul universitar inginer Constantin Tonciu și studenții Alexandru Grigore, Gheorghe Ștefan, Traian Cristea și Emilia Rămulescu.

Există mari deosebiri între pregătirea practică a studenților — observă ei. Grigore, bunăoară, a absolvit o școală profesională cu profil de utilaj de construcții și un liceu de construcții la seral, are în plus cinci ani în producție la Trulstul I construcții, în timp ce colega sa, Emilia, absolventă a unui liceu de limbi străine — unde drept practică a făcut croitoria — nu a mai pășit nicodată într-o fabrică. Studenții și asistentul Tonciu cred că ar fi indicat ca tinerii ca Grigore — și ca el sînt mulți, cu specializări atestate încă din liceu — să poată lucra în practică în calitate de încadrați ai întreprinderii respective, bineînțeles, presupunând că există locuri disponibile în schemă. Aceasta le-ar mări responsabilitatea și, se pare, nu ar contraveni nici unei dispoziții existente. Dealtfel, un asemenea sistem s-a mai practicat.

De aceeași părere este și asistentul universitar inginer Valentin Șoimușan, însoțitorul unui grup de „utilajști” din anul III, în practică la Întreprinderea de prefabricate „Progresul”-București. Dintre aceștia, am discutat cu Dan Atanasiu, Cristian Grigorescu, Mircea Birlean și Constantin Ghinea.

Fabricile sus-menționate, datorită profilului și bune înzestrări tehnice, oferă, în principiu, condiții optime studenților de la Facultatea de utilaj tehnologic. Dar și la „Progresul” practica practicii are lumini și umbre. Astfel, la „Premo-II” șeful secției nu s-a gândit numai la îndeplinirea normei, ci, în plus, le-a explicat în amănunțime studenților procesele tehnologice. În schimb, la „Panouri mari” studenții care au intrat în anul IV au tăiat beton, au măturat și au cărât moloz. Fi-rește, nimeni nu a obiectat împotriva muncii fizice ca atare, care, mai este oare nevoie s-o repetăm?, nu are nimic înjositor. Dimpotrivă. Se pune doar întrebarea cât de „rentabil” este pentru stat și cu ce se aleg din asemenea activități pentru viitoarea meserie acești studenți aproape ingineri.

O LUNĂ DE ZILE LA MAGAZIE

În inima Bărăganului, pe un soare torid, în timp ce solul încins soarbe cu lăcomie apa vie a aspersoarelor, discutăm cu studenții de la Facultatea de agricultură a Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu”, în practică de irigare la I.A.S. Dragalina, Ialomița. Ei sînt: Elena Lefter, Vasile Pescaru, secretar de an al Asociației studenților comuniști, Nicolae Trifan și Dumitru Ștefan, toți din anul III (întră în IV).

— Nu ne dăm înapoi de la munca fizică grea — spun ei — nu ne-am ales o meserie de salon și o iubim și pentru acest motiv. Important este însă ca în practică să profităm din punct de vedere profesional. La Dragalina tragem tare, mutăm aripile de ploaie de două ori pe zi și acestea cere un efort serios, pe care-l facem însă cu plăcere. Știți de ce? Fiindcă, oricât ar părea de curios — pentru noi cel puțin, care ne apropiem de capătul studenției — aceasta a fost prima practică de pe urma căreia ne vom îmbogăți substanțial cunoștințele. V-o spunem deschis: sîntem oarecum deceptați de practica practicii. La Stațiunea didactică experimentală Belciugatele, care depinde chiar de institutul nostru, ea a constat — ceea ce în sine nu e rău — în muncă manuală: prașit, castrat, încărcat de saci etc., de la 6 dimineața la 6 seara, fără însă ca nimeni să ne explice cîte ceva și despre tehnologiile agricole. Nici nu considerăm foarte normal ca săptămîni în șir să nu fi făcut **nimic** altceva. N-am vizitat nimic în această stațiune didactică. Cînd îl întîlneam întîmplător în cîmp pe directorul tehnic și-i spuneam ceva, nici măcar nu întorcea capul.

— Eu am făcut practică de vară și la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea — adaugă Nicolae Trifan. Am muncit cu brațele, zi-lumină, și altceva nimic. Deși eu și colegii mei ne aflăm chiar în incinta unui institut pe profilul nostru, o singură dată nu am fost duși într-un laborator, nu am vizitat silozul și nici un cîmp experimental. Să-mi fie cu iertăciune, dar am avut impresia că singurul lucru care s-a experimentat acolo — în ce ne privește — a fost forța noastră fizică.

Dar practica de mecanizare?

● „La ferma Dilga, I.A.S. Lehliu, Ialomița, timp de o lună, noi, 11 studenți în practică de mecanizare, nici nu am atins cu mina un tractor, deși posedam cartele de tractorist. Am văruit gardul, am prașit floarea-soarelui... manual (în practică de mecanizare!) și am măturat curtea. Mai mult ne-am căutat noi de lucru, ca să acoperim costul mesei”. (Ștefan Dumitru)

● „Iată cum a decurs practica de mecanizare a unui grup de studenți la S.M.A.-Mărăcineni, Argeș. O lună de zile am lucrat la magazia de piese de schimb. Am decupat etichete de carton, am scris pe ele numele piesei, am scos cuișoarele din lăzi și am operat bonuri. Timp de o lună nu am avut prilejul să vedem o singură mașină agricolă lucrînd în cîmp.” (Elena Lefter)

INTEGRAREA ARE, TOTUȘI, TREI FAȚETE

— Sînt, oare, cele de mai sus impresii izolate, exagerări tineresti? — I-am întrebat pe conferențiarul universitar doctor Gheorghe Florescu, de la Facultatea de agricultură, care însoțea 60 studenți la Dragalina.

— Problema ca atare există, chiar dacă nu putem generaliza în mod absolut. De multe, foarte multe ori „gazda” uită de studenții în practică. Deși în regulamente se arată clar obligația unităților respective de a le acorda asistență tehnică și îndrumare, destui șefi de fermă nu transmit nimic din experiența lor.

Menționăm însă bunul exemplu dat de un profesor universitar care (în paranteză fie zis: pe cheltuiala sa proprie) a parcurs 3 000 km vizitînd 46 I.A.S. și C.A.P. unde se aflau studenții de-ai săi în practică, pentru a discuta cu șefii de fermă — laudîndu-i sau dojenindu-i, după caz — și a pune lucrurile pe roate.

— Cît despre stațiunea Belciugatele — continuă Gheorghe Florescu — ea prezintă, între altele, dezavantajul că nu oferă o suficientă varietate din punct de vedere didactic. Iată de ce „am evadat” în Ialomița pentru prac-

tica de irigații și la anul ne vom extinde, probabil, în Teleorman.

Iată și părerea profesorului doctor docent Vlad Ionescu-Sisești, care însoțea un grup mare de studenți în practică pe terenurile Institutului de cercetare și inginerie tehnologică pentru irigații și drenaje Băneasa-Giurgiu:

— „Producția” de bază a facultății noastre o formează absolvenții care vor deveni șefi de fermă vegetală. Practica de vară pe care o consider cea mai eficientă este cea în două etape: prima — pe centre mari, **specializate**, ca acesta în care ne găsim acum, și care-i pun pe studenți în contact cu tehnica nouă; a doua etapă: trimiterea studenților, unul cîte unul, ca „ajutori” de șefi de fermă în I.A.S. și C.A.P., presupunînd că acolo se va ocupa cineva de ei. În ce privește Belciugatele, în jurul cărora se duc multe discuții legate de practica studenților de la agronomie: eu socot mai utilă practica în unități-etalon specializate. Între altele, la Belciugatele, din considerente direct legate de producție, pentru fiecare cultură se cere un minimum de 5 ha, s-a îngreunat enorm posibilitatea de a corela diversificarea culturilor reclamată de planul de învățămînt cu necesitățile de producție. Or, integrarea are, totuși, trei fațete — învățămînt, cercetare, producție — și nu una sau două.

SPRE UN SECOL DINAMIC VIA BĂNEASA-GIURGIU

Cele trei fațete de care vorbea profesorul Ionescu-Sisești le-am întîlnit fericit imbinat la Băneasa-Giurgiu. Aici studenții, fac cunoștință cu toate metodele de irigare folosite la noi: aspersiunea, scurgerea prin brazde, picurarea, precum și toate tipurile de instalații, inclusiv cele mai moderne: aripa de aspersiune cu pivot central (numai două în funcțiune în țară!), echipamente cu tractare mecanizată, instalații de aspersiune autopropulsate, conducte de udare tractate pentru irigare prin scurgere. Unele echipamente sînt încă în curs de experimentare și omologare, deci, fapt remarcabil, studenții minuiesc tehnica pe care o vor întîlni **mine** ca ingineri. Ei au vizitat stația de pompare reversibilă — care aspiră apa pentru irigații și evacuează în Dunăre pe cea rezultată din desecări — li s-au dat explicații amănunțite privind instalațiile hidrotehnice și stațiile de punere sub presiune, au văzut pentru prima oară instalația de irigare prin aspersiune cu pivot care udă 80 ha la o singură rotație. Au făcut, după un program strict, și muncă fizică, dar...

— ...La anii noștri — spune studentul Mugur Crăciun — ea poate fi o plăcere. La urma urmei, dacă nu am căra saci, să spunem, ne-am descărca energia pe terenul de fotbal. (Dealtfel, una nu exclude alta: am organizat aici un minicampionat de fotbal.) Am învățat însă sumedenie de lucruri de la profesorii noștri și de la inginerii institutului. Seara ni s-au prezentat diapozitive despre tehnica irigațiilor și, ca divertisment, despre vechi castele în Europa. Simți cu adevărat că trăiești într-un secol dinamic.

— Tot ce am văzut și am simțit în aceste zile ne-a mărit și mai mult dragostea pentru agricultură. Tehnica noastră de irigare, lunca nesfîrșită, pierdută în Dunăre, verdele și galbenul lanurilor brazdate de canale, considerația arătată față de noi și pe care o onorăm prin muncă ne fac să regretăm că **această** practică este atît de scurtă. (Maricica Marin Tacu)

Aceiași „plîngere” am auzit-o repetată la Dragalina. Directorul, inginerul Alexandru Bobică, explică:

— Cred că I.A.S. Dragalina a fost judicios aleasă pentru practică. Sîntem situați aproape de sistemul de irigație de la Ciulnița, cel mai important din Ialomița, precum și de Stațiunea de cercetări pentru culturi irigate Mărculești, pe care studenții le-au vizitat cu interes.

Acum cele două grupuri de cîte 60 studenți de la Băneasa-Giurgiu și Dragalina pleacă sau au plecat deja în partea a doua a practicii de vară. Timp de patru săptămîni vor lucra, cum am spus, pe lângă șefi de fermă, pe care vor trebui să-i degreveză de sarcinile de irigație, folosind ceea ce au învățat aici. Vor fi — unii din ei — din nou uitați sau vor face, în practică de irigații, orice altceva în afară de irigații? Răspunsul îl va putea da doar practica practicii.

LIONEL NIȚESCU

În mai anul trecut, la Congresul internațional de acupunctură ținut la București, participanți din 27 de țări ale lumii au putut vedea în cadrul expoziției organizate cu acel prilej „aparatură electronică de acupunctură, detecția punctelor de acupunctură, electroanestezie și electroterapie”, aparat de concepție românească, lucrat pe îndelețe și cu mîgălă la Ploiești — spre surpriza multora — de către niște elevi, membri ai cercului de automatizări de pe lângă Casa pionierilor. Cum totuși vîrsta inventatorului nu constituie un criteriu de apreciere a valabilității invenției, aparatul cu pricina a primit atunci Diploma specială a Congresului „pentru contribuție activă în progresul tehnologic al acupuncturii”.

„În urma realizării unor aparate medicale electronice, ne spune profesorul Eugen Moraru, conducătorul cercului de automatizări de la Casa pionierilor, l-am cunoscut pe doctorul Simion Ghinea de la policlinica „Petrul”. A propus o colaborare cu noi.

Dosarul invenției a fost preluat de către O.S.I.M. încă din 1976, în urma expoziției „Minitehnicus”, autorii fiind profesorul Eugen Moraru și cinci elevi. Cum totuși dosarul avea șanse de a se solda cu un brevet, doctorul Ghinea Simion contestă această paternitate, în forma de mai sus, și cere în toamna anului trecut să fie înscris printre coautori. Se naște atunci o situație întrucîtva ilariantă, întrucît grupul celor șase inventatori nu are nimic împotriva de a-l coopta coautor și pe doctorul Ghinea, dar O.S.I.M.-ul, conform legii, nu poate lua în considerare declarațiile unor minori...

Doctorul Ghinea a fost trecut, pînă la urmă, la cei cincizeci și ceva de ani ai săi, ca al șaptelea coautor — pentru „contribuția teoretică” — al unei invenții care a primit brevetul

Cînd copiii gîndesc

ca oamenii mari, mai merge, dar cînd oamenii mari gîndesc ca niște copii, parcă nu...

67 247. Susceptibilitățile încă nu s-au stins, pe vatra lor mai mocnește și astăzi jericul, dar nu despre aceasta am vrut să vorbim ci despre faptul că, pe un raft de la Casa pionierilor aparatul stă încă **nefolosit**. El a fost cerut, prin O.S.I.M., pentru cîteva luni de către Facultatea de medicină veterinară din București — acolo unde doctorul Ghinea crede că se află și în prezent — și s-a întors apoi la Casa pionierilor unde continuă să fie — în afară de justificat prilej de mindrie — obiect de dispută. Doctorul Ghinea spune că l-a cerut pentru a lucra cu el în policlinică, observațiile fiindu-i necesare pentru examenul de doctorat pe care-l va susține la Iași. Opinia Casei pionierilor face mai mult caz de patriotism local: aparatul s-a născut aici, cu el va trebui să se lucreze la Ploiești și pentru Ploiești, nu la Iași. Între timp, la Casa pionierilor au început să sosească scrisori. Iată una: „Vă rog să primiți din partea subsemnatului dr. Cornel Goleșcu, de la Spitalul orașenesc Lipova, cele mai sincere urări de noi succese, împreună cu felicitările care vi se cuvin dumneavoastră, întreg corpului didactic și copiilor. Atenția mî-a fost reținută de aparatul complex în serviciul acupuncturii pe care l-ați realizat și prezentat. Vă rog să binevoiiți a mă informa dacă-l puteți livra la cerere cu plata în numerar și la ce preț. 18 mai 1978”. Scrisoarea n-a primit nici un răspuns dar expeditorului ei îi putem comunica noi, pe această cale, că aparatul a costat cam 1 800 de lei și că, totodată, la Casa pionierilor nu se știe nimic precis despre posibilitățile producerii lui în serie. Sigur că mai este timp și că întîrzierea în acest caz nu este deloc îngrijorătoare. Tocmai ca ea să nu ajungă astfel am scris și rîndurile de față.

DUMITRU CONSTANTINESCU

Flacăra revine

„Trofopar”-ul, încă în anticamera farmaciilor!

„Trofopar”-ul (factor hepatoprotector) realizat de doctor Magdalena Timar, pare să facă parte din acea categorie de medicamente destinate unei cariere strălucite, capabile să producă o schimbare de optică atât în privința terapiei clasice cât și în sfera științifică, dacă se au în vedere, pe de o parte, originalitatea cercetării și, pe de altă, deosebita eficacitate a acestui produs românesc, în bolile ficatului, realizat în cadrul Institutului de cercetări chimico-farmaceutice din București. Amintindu-ne despre articolul publicat în revista noastră în 1977, despre comunicările prezentate cu prilejul celei de a doua conferințe (cu participarea unor specialiști români și străini) privind eficacitatea clinică a noului medicament, și stimulajii de scrisorile sosite la redacție prin care ni se cer informații despre acest medicament utilizat în maladiile hepatice, inclusiv în ciroze, am vizitat-o pe dr. Magdalena Timar la laboratorul său și am găsit-o optimistă, încrezătoare în viitorul, pe care-l dorește nu prea îndepărtat, al „Trofopar”-ului. Cu toate acestea, am încercat o zgândărire a evenimentelor din ultima vreme, deoarece știm că cercetările sale duraseră circa 10 ani și că, încă de cîțiva ani, se poate vorbi, practic, despre realizarea concretă a medicamentului, despre utilizarea sa cu succes pe numeroase cazuri (de ordinul miilor), despre buna primire făcută de medicii care l-au utilizat, ceea ce produce o firească surprindere față de încetarea cu care își face drum spre farmacii și spre tratamentele bolnavilor. Mai știm că întreprinderea „Biofarm” își asumase răspunderea fabricării produsului, pentru care se obținuse omologarea, încă din anul 1974, pe un anume proces de fabricație, îmbunătățit între timp. Problema se pare a fi, în acest moment, instalația de liofilizare sau mai exact spus capacitatea aparatelor existente. Ca un element de comparație: a pelindu-se la întreprinderea de pielărie „Flacăra roșie”, din apropierea „Biofarmului” și nu prea departe de institutul la care lucrează dr. Magdalena Timar, se obține, într-o zi, o producție în vrac egală cu cea realizată de „Biofarm” într-o lună de zile! Dar, vecinii, oricât de înțelegători ar fi, au propriile lor probleme de producție, așa încît... În curtea „Biofarmului” se află însă acum două asemenea instalații și inginerul șef Teodor Marinică ne asigură că nu se va aștepta terminarea noilor construcții pentru a se trece la producția „Trofopar”-ului și că aceasta se va face din mers, la început cu un singur liofilizator și apoi cu ambale, cu toate că noul medicament n-a fost inclus în actuala fază de investiții (!?).

Cu toate acestea, nouă cel puțin, drumul pe care-l are de parcurs un medicament nou, ni se pare foarte lung și plin de obstacole, motiv pentru care am întrecut-o pe tovarăsa Magdalena Timar ce crede în această privință. „Sistemul este încă greoi, deși nu pot să neg necesitatea unor măsuri de maximă securitate cînd este vorba despre sănătatea oamenilor, numai că, chiar în cadrul exis-

tent, părerea mea este că verigile lanțului nu funcționează perfect și uneori nici chiar bine”. Am reținut astfel, poate ca pe un amănunt nu lipsit de importanță, că fișa de calitate, privind „Trofopar”-ul s-a obținut după 4 luni de zile, ceea ce reprezintă un interval de timp exagerat de lung. Pe de altă parte, credem că și în privința tacticilor de adaptare și lansare a unei noutăți de către întreprinderile specializate se simte nevoia unui reviriment, aceasta însemnând pregătiri prealabile cum sînt: publicitatea adresată medicilor, grafica prezentării (inclusiv cea a ambalajelor) și așa mai departe, acțiuni care, zicem noi, trebuie să devanseze însăși apariția pe piață a produsului respectiv, să-i „facă loc”, cu alte cuvinte, chiar dacă pentru aceasta alte medicamente similare, dar mai slabe, ori neconfirmate de practică, trebuie să dispară. O mobilitate sporită, o gândire perspectivă, însoțită de îndrăzneală și nu de risc, atîta vreme cît toate testările s-au dovedit concludente. De asemenea, notînd opinia dr. Magdalena Timar potrivit căreia, fără să vrea a „intrat într-o cercetare fundamentală, care impune reconsiderarea cunoștințelor generale despre ficat” sîntem de părere că noul produs al cercetării originale trebuie tratat ca un start important spre alte descoperiri.

Revenind la șansele noastre, ale cetățenilor, de a găsi în farmacii „Trofopar”-ul, inginerul Teodor Marinică ne informează că șarja zero, care este de fapt o șarjă multiplă, pentru că se repetă încă de două ori, va deveni realitate, dacă totul va merge perfect, pînă la finele acestui an, iar în cel de al doilea trimestru al anului viitor, dacă avizele necesare vor fi obținute, pregătirea ambalajelor, aprobarea prețului și așa mai departe vor ține pasul. „Biofarm”-ul va începe să livreze medicamentul, „Trofopar”-ul nu comportă instalații speciale și se încadrează, în general, în tehnologiile existente în întreprinderea noastră. Ne asigurăm același tovarăș, astfel încît, chiar din cea de a treia decadă a lunii iunie vom începe lucrul pentru șarja zero. Dacă tovarăsa dr. Timar ar putea aduce produsul la un mai mare grad de concentrare, atunci operația de liofilizare ar fi mult ușurată și șansele medicamentului de a apărea și mai curînd ar crește. La ora actuală toate elementele necesare sînt așezate cap la cap și produsul se poate executa în conformitate cu fișa tehnică avizată. „Biofarm”-ul este foarte interesat și material, ca întreprindere, de noul medicament care este de mare șiraj și se adresează unui foarte mare număr de consumatori mai cu seamă că, fiind un produs natural, nu are efecte secundare, deci se află în afara oricărei nocivități. Avem și noi o satisfacție pentru că, cu ani în urmă, cînd încă „Trofopar”-ul nu-și câștigase notorietate în lumea medicală și științifică, am investit pentru a-l produce și acum nu avem nimic de regretat, ci dimpotrivă sîntem mulțumiți că nu ne-am înșelat.”

MANOLE CARȚAN

Să-ți faci cadou un laminor

(Urmare din pag. 1)

internă, ca să zic așa, aceea a valorificării superioare a capetelor de oțel rezultate în urma debitării țagtelor de OL-70. Și nu e vorba numai de aceste capete de țagă, ci de însemnate cantități de țagle necorespunzătoare, adică țagle care, avînd în structură fisuri de nerecuperat prin ajustare, ar trebui să ia din nou drumul cuptoarelor de oțelării, spre retopire. Atît capetele de țagă, cît și țaglele necorespunzătoare, luînd drumul retopirii, sînt trecute, în producția noastră, la capitolul pierderi. Prin debitare, aceste țagle se transformă în cuburi de oțel cu latura de 80 de milimetri, iar prin laminare, aceste cuburi se transformă în bile. Mai mult decît atît, viitorului nostru laminor i se va atașa o cajă Trio capabilă să lamineze în profiluri dintre cele mai diverse ca oțel și configurație, astfel încît, practic, am pus capăt retopirii țagtelor necorespunzătoare și-n general tuturor deșeurilor de oțel. Economile ce urmează a fi înregistrate prin acest laminor de bile, plus caja Trio, se vor ridica anual, potrivit unor estimări foarte modeste, la peste 20 milioane lei.”

Sigur că da, pînă în acest moment, reportajul de față seamănă cel mult cu o știre din care nici măcar nu se desprinde cu exactitate dacă este vorba de o invenție, sau de o amplă acțiune de autodotare. Și totuși, povestea mai largită a laminorului de bile, aflat la ora actuală în plină fază de execuție și planificat să intre în probe tehnologice exact în data de 15 septembrie, anul curent, cînd laminatorii hunedoreni vor sărbători cei 20 de ani de la darea în funcțiune, la Hunedoara, a primului laminor bluming din țară, vine să ilustreze nu doar înaltele valențe creative ale siderurgistilor hunedoreni, sau recunoscuta lor măiestrie profesională, ci și una din virtuțile de șoc ale acestui cincinal al revoluției tehnico-științifice: manifestarea pleneră a spiritului revoluționar în conștiința și activitatea lor de zi cu zi.

Alături de motivațiile care au determinat nașterea laminorului de bile, parte integrantă din istoria destul de scurtă a acestui laminor, invenție sau autodotare, iată și alte amănunte pe care ni le-a oferit inginerul Silviu Samoilescu: „I-aș aminti, mai întîi și-ntîi, la loc de cinste, pe colegii împreună cu care am conceput și-am proiectat acest laminor. Ei sînt inginerii Vasile Lupa, Gheorghe Stelian, Constantin Cernei, Ioan Lup și Szilagy Sandor. Acestui colectiv li s-a adăugat în faza de proiect și execuție tehnicienii și maștrii ca Tiberiu Stefner, Francisc Moro și Ioan Ilie, acesta din urmă fiindu-ne, din acest an, coleg de breaslă, întrucît a absolvit institutul de subingineri din Hunedoara, la seral. Și pentru că tot am amintit de faza de execuție, neapărat

trebuie să-i notăm pe inginerii de la Uzina nr. 5 a combinatului, adică Direcția mecanică, fără de care proiectele noastre ar fi rămas simple proiecte și-atît. Dintre inginerii de la Mecanică i-aș aminti pe Irimie Miica, Viorel Cărmăzan, Căndin Marincescu și Valeriu Păcuraru, precum și pe inginerul nostru mecanic Oliviu Topliceanu, omul care, împreună cu maestrul Francisc Moro, va rezolva una din vîntoarele probleme ale laminorului, aceea a cîndrilor suprapuși. Aceasta este distribuția celor care, ca să zic așa, de peste un an și jumătate joacă în filmul numit „Laminorul de bile”. Și, vă rog să rețineți, filmările, ca să mă mențin într-un limbaj cinematografic, s-au făcut în general după programul celor 8 ore. Cum s-ar spune, în timpul liber. De unde atîta dăruire? Din ambiție, pur și simplu, din dorința de a sărbători cum se cuvine ceea ce în funcțiune a primului laminor bluming din țară, aici, la Hunedoara.”

„Și totuși, tovarășe inginer Samoilescu, cum și de la ce, ca documentație tehnică, ați pornit la proiectarea acestui laminor? Este el o invenție sau o autodotare?”

„În Europa doar cîteva țări au astfel de laminoare. Deci, o schemă de principiu există. Dar nici eu și nici colegii mei nu am văzut vreodată un laminor de bile. Pornind de la o schemă de principiu și rezolvînd cu idei proprii datele tehnice de funcționare, eu cred că am adus noutăți în sensul respectiv, așa că nu poate fi vorba decît despre o invenție. Noi nu am inventat un laminor, ci un procedeu de laminare a bilor necesare morilor de măcinat din industria minieră. Dar poate fi vorba și despre autodotare, chiar dacă dimensiunile acestei noțiuni sînt, în cazul de față, depășite. De ce spun că poate fi vorba și despre autodotare? Pentru că laminorul nostru a fost realizat fără investiții financiare propriu-zise. Cu alte cuvinte ne vom afla într-o situație oarecum mai delicată, aceea a introducerii acestui laminor în inventarul mijloacelor de producție. Nu va fi prea simplu, desigur, dar mi se pare că totuși e mai greu să faci, chiar și fără acte, un laminor, în comparație cu datoria organelor financiare de a găsi modalitatea introducerii în inventar a acestui laminor.”

Aflat, așadar, între invenție și autodotare, laminorul de bile trebuie așezat, înclinăm noi să credem, în dreptul cutezanței unor oameni care, pe măsura faptelor lor zilnice, vor să sărbătorească, prin acest laminor, acel eveniment de acum 20 de ani: intrarea în funcțiune, la Hunedoara, a primului laminor bluming din țară. Cum s-ar spune, de ziua lor, laminatorii hunedoreni și-au făcut ei înșiși un cadou, adică un nou laminor.

TIMIȘOREANUL VICTOR FIZEȘIAN PROPUNE LA TÎRGU MUREȘ O IPOTEZĂ ULUITOARE DESPRE ÎNCEPUTURILE SCRISULUI ÎN ROMÂNEȘTE

— Stimate tovarășe Victor Fizeșian, în numărul 5, din mai, al revistei „Vatra” de la Tîrgu Mureș, dumneavoastră propuneți o ipoteză extraordinară în legătură cu PRIMUL DOCUMENT EPIGRAFIC ÎN LIMBA ROMÂNĂ ÎN SECOLUL AL IX-LEA, fixînd cu un veac mai devreme începuturile scrisului în limba noastră. Spuneți-mi, vă rog, despre ce e vorba?

— Este vorba de textul unei inscripții de pe unul din vasele tezaurului de la Sinnicolau Mare (jud. Timiș), tezaur foar-

te discutat, care ar fi aparținut, după unii, familiei Cenazilor, după alții, unui conducător local, poate Glad, și ar fi fost executat chiar în atelierul din Morisna (Cenadul de azi) după părerea istoricilor, în secolul al IX-lea.

— Ce este cu inscripția în cauză?

— Pe mai toate vasele tezaurului se află inscripții, unele cu caractere grecești în limba greacă, altele cu rune și una cu caractere grecești fără ca limba să fie greacă. Aceasta din urmă este pe vasul purtînd numărul convențional 21, despre care cercetătorii au spus că ar fi de proveniență pecenegă ori proto-bulgară Thomsen William a citit-o astfel: „Buila Jupana confecționat vasul. Butaul Jupana i-a confecționat o agățătoare”, interpretare însoțită de toți cercetătorii noștri care s-au referit la vasul respectiv.

— Și nu-l credeți pe Thomsen?

— Nu!

— De ce?

— Pornind de la o afirmație din 1884 a lui Jozsef Hampel cum că „una din inscripții (aceasta — n.n.) este scrisă cu caractere grecești, dar nu este în greacă” și ținînd seama de locul de origine al tezaurului, m-am gîndit să citesc această inscripție în românește.

— Cum?

— Adaptînd caracterele grecești ale inscripției la limba română, mai exact, la graiul bănățean, am ajuns la următoarele transformări care, cunoscătorii

de limbă greacă o pot spune, nu sînt fortuite: I (gamma) > r; P (rho) > g; O (omicron) + I (upsilon) > u; O (omicron) + I (iota) > u; Z (dzeta) > ț; T (tau) + Z (dzeta) > ș; T (tau) + A (alfa) > ă, â. Sigur, în „Vatra” am detaliat procedeul. Operînd echivalările, mi-a ieșit următorul text: „Buila țapăn țascie țăscie”.

— Ce-ar însemna mai pe limba actuală?

— „Stăpînitor puternic cu toate drepturile. Conducător de oști preaputernic, prin înțelegere domn deplin”.

— Explicați, vă rog!

— Despre cuvîntele buila și butaul s-a crezut că ar fi nume proprii. Dar nu sînt. Așa că, buila < lat. baiulus > fr. baille, Baillages > it. baliva = conducător, stăpînitor,

butaul (vutaul) < sl. vataha = vătăf, căpetenie de oști
zoapan > țoapan = puternic (cu diftongarea din graiul bănățean),
țăcie > toate (în graiul bănățean)

direturie = drepturile
țirgorie < sl. trugu = țîrg, învoială, înțelegere

ieșirie < vb. a ieși = a fi proeminent, a se remarca, a se releva („domniț au ieșit la domnie”)

— Care ar fi semnificația acestor inscripții?

— Cred că e vorba de o formulare referitoare la recunoașterea dreptului de a conduce politic și militar, drept acordat în feudalismul timpuriu unui „duce” local din acea „țară” a lui Glad care cuprindea atunci Banatul, Hațegul, Oltena și apoi Crișana.

— În ce context ar fi fost formulată această recunoaștere?

— Pentru cititorii revistei Flacăra este cred necesar să punctăm cîteva fapte is-

torice care se leagă între ele: la 865, țarul Boris al Bulgariei primea creștinismul ca religie oficială. În același timp (863-864), Chiril și Metodiu pun bazele liturghiei slave într-un alfabet propriu pentru scriere, avînd la bază tot pe cel grecesc, alfabetul chiril. La cîțiva ani (869) papa Andrei al II-lea da cunoscuta bulă papală prin care consacră limba slavă ca limbă de cult. În 877, Fotie, fostul comandant al gărzii imperiale, devine pentru a doua oară patriarh al Constantinopolului. Se poate vedea că este o perioadă de puternică înflorire culturală ca și de comunicare strînsă între Apus și Răsărit, Jireček, în a sa Istorie a bulgarilor, spune că „ducele Glad fusese un om cult ce-și acumulase cultura de la școala din Bizanț a lui Photius”. Biografia lui Fotie lasă să se înțeleagă că, după mamă, acesta era de origine nord-dunăreană, de undeva de prin Banat. Însemnă că au fost legături între Glad și el, fapt care-i va întări autoritatea lui Glad în încercările lui de a organiza viața românilor din părțile Banatului în consens cu epoca, cu imperatiile acesteia, creîndu-i forme și „însemne” ale puterii, cu „mesaje” corespunzătoare.

— Demonstrația dumneavoastră este atrăgătoare, dar nu sînteiți istoric.

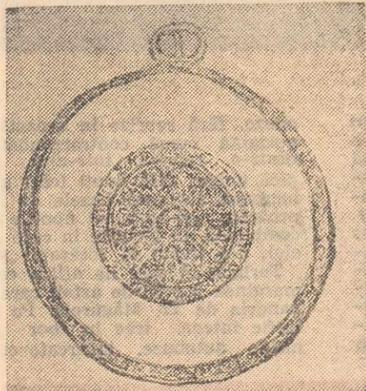
— Nu, nu sînt istoric. Sînt inginer economist la Direcția apelor Mureș Banat, filială Timișoara. Am făcut însă din istorie o mare pasiune, o suferință pot spune, și asta de vreo 15 ani buni.

— Vă dați seama ce-ar însemna să aveți dreptate?

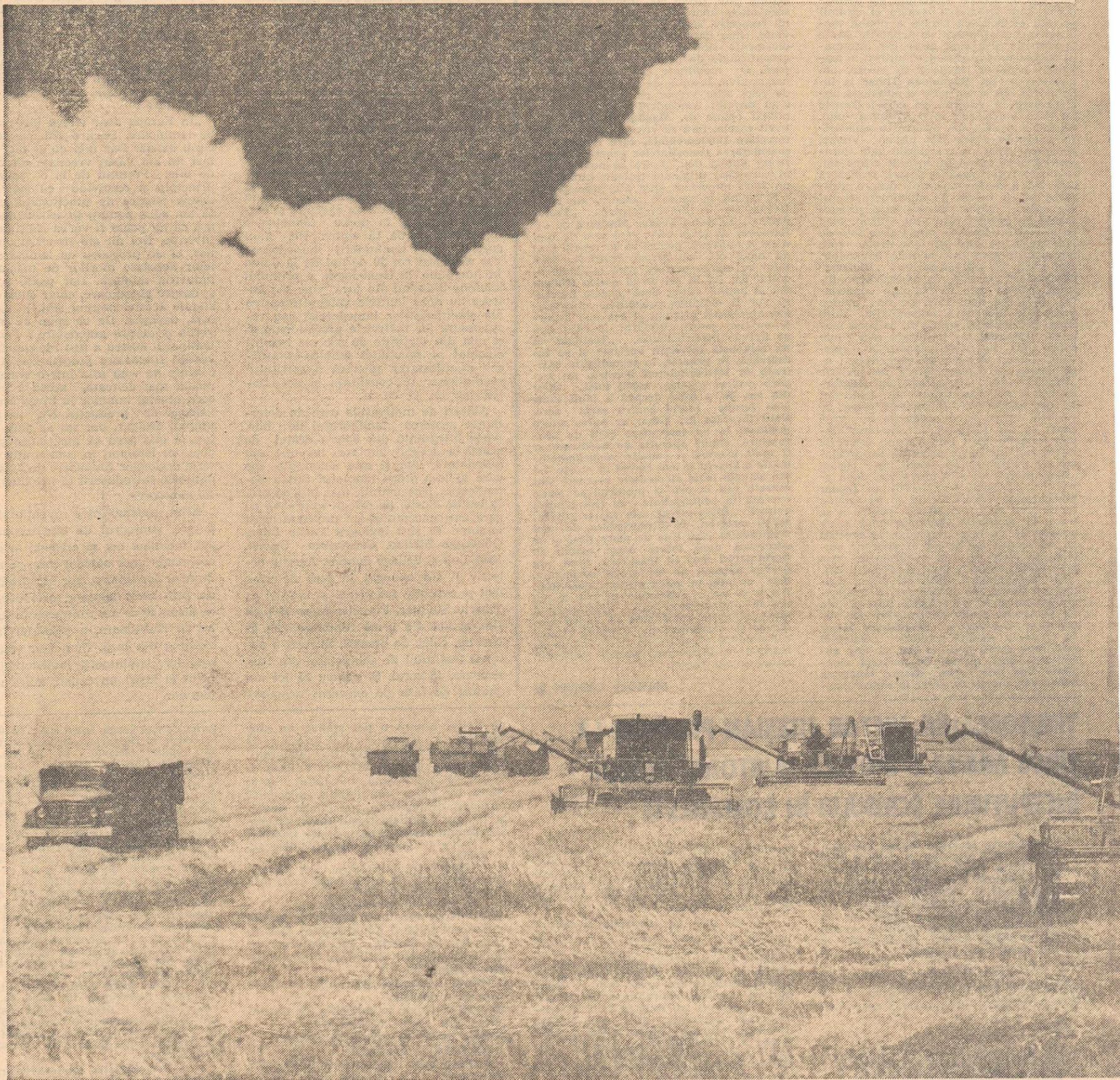
— Eu cred că am dreptate deși, subliniez, eu am propus o ipoteză asupra căreia ar fi bine să se pronunțe și oamenii noștri de știință, istorici și filologi, o ipoteză care dacă s-ar confirma, ar împinge începuturile scrisului în limba română (cu caractere grecești) în secolul al IX-lea.

— Vă mulțumesc!

SERAFIM DUCU

PÎINEA ȚĂRII — PRODUCȚIE NETĂ!

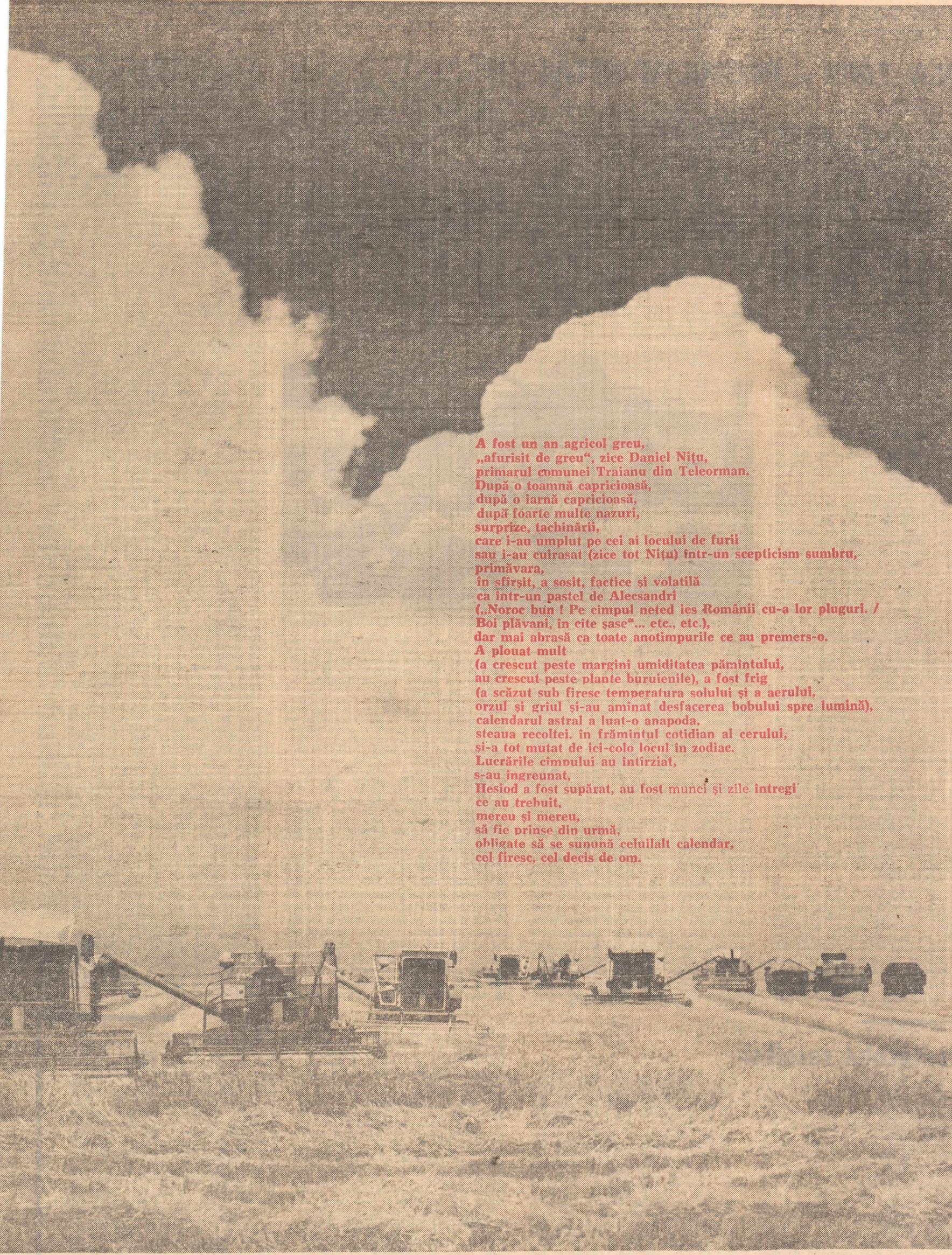
Adică oamenii, mai mult ca oricând, au avut de furcă, adică oamenii, mai mult ca oricând, au ostenit sub povârile munții. Adică ei, oamenii locului, au parcurs, gîfînd, o lungă cursă cu obstacole, cu mari, cu grele, cu imprevizibile obstacole, o cursă care, acum, pe ultima sută de metri, în rariștea cosmică a acestui iulie, sub un cer, ce e drept, splendid, dar ajuns astfel după mari frămîntări, le cere lor, celor de jos, celor greu încercați și greu osteniți de bătăliile de pină acum, efortul maxim, sprintul suprem.

A început bătălia recoltei!
Aici, în zona Traianului, ultima ploaie a căzut acum vreo două săptămîni. A plouat bogat, cam 40 de litri de apă pe metru patrat, și ploaia asta, pentru oameni, a avut, ni se spune, ceva acut, ceva aspru, ceva vestitor de adînci răscoliri, un „ceva“ pe care cei cu sensibilitate reumatică (precum Ion Marin, președintele C.A.P.-ului din Traianu), cei încercați de existențiale neliniști (precum toți cei ai

locului, cei implicați în soarta pîinii) l-au resimțit din plin. Prin ei a trecut de-a dreptul, aproape carnal, odată cu această ultimă ploaie, hotarul invizibil care desparte soarele de pămînt, aducîndu-l pe acesta din urmă, în fine, chiar lingă soare, astfel încît aurul razelor și cel al spicelor au prins a se confunda, în reciproce răsfrîngeri de cristale strălucitoare. S-a intrat din plin în lanurile de orz, s-a recoltat tot orzul (4900 kg la hectar), s-a degajat terenul de paie, s-a arat, s-a însămîntat cu porumb pentru boabe, și, fără

pauze, fără reprize în această febrilă, puizantă cursă contracronometru, adică dintr-o repriză într-alta, fără durmici, uneori fără nopți (căci și nopțile lucrează, lucrează bazele de recepție, program non-stop, tot nopțile sînt muta combinate, în locurile în care e nevoie de ele), s-a trecut la seceratul griului.

Tarlaua în care ne aflăm este chiar marginea soselei de asfalt care leagă Alexandria de Tr. Măgurele. Pe șosea e un trafic intens, trec în zbor automobile multe autobuze, încărcate cu turiști, s

**A fost un an agricol greu,
„afurisit de greu”, zice Daniel Nițu,
primarul comunei Traianu din Teleorman.
După o toamnă capricioasă,
după o iarnă capricioasă,
după foarte multe nazuri,
surprize, tachinării,
care i-au umplut pe cei ai locului de furii
sau i-au cultrasat (zice tot Nițu) într-un scepticism sumbru,
primăvara,
în sfârșit, a sosit, factice și volatilă
ca într-un pastel de Alecsandri
(„Noroc bun ! Pe cimpul neted ies Românii cu-a lor pluguri. /
Boi plăvăni, în cîte șase”... etc., etc.),
dar mai abrasă ca toate anotimpurile ce au premers-o.
A plouat mult
(a crescut peste margini umiditatea pământului,
au crescut peste plante buruienile), a fost frig
(a scăzut sub firese temperatura solului și a aerului,
orzul și griul și-au aminat desfacerea bobului spre lumină),
calendarul astral a luat-o anapoda,
steaua recoltei, în frământul cotidian al cerului,
și-a tot mutat de ici-colo locul în zodiac.
Lucrările cimpului au întârziat,
s-au îngreunat,
Hesiod a fost supărat, au fost munci și zile întregi
ce au trebuit,
mereu și mereu,
să fie prinse din urmă,
obligate să se sunună celuilalt calendar,
cel firesc, cel decis de om.**

Fotografie de A. MIHAILOPOL ■

vede că a început vacanța, o vacanță veselă, colorată, clocotitoare, nepăsătoare, care trece în zbor pe lângă cei ce, în plin sezon al odihnei și al plimbărilor, sub soarele vast cât cerul, sub 32 de grade Celsius, sînt în plin efort, sînt în plină luptă. În marginea soselei, la hotarul dintre vacanță și muncă, soferul Florea De-deu, la volanul camionului înhămat la două remorci cu griu, încearcă, furios, înțurînd, să se strecoare, cu o secundă mai repede, în coloanele de mașini care ful-

geră pe asfalt. Uneori, însă, pierde des-tute clipe pînă să izbutească, ceea ce duce la colorarea vocabularului său cu un exces succulent de verdeață. Are în plan trei drumuri pe zi pînă „la bază”, la recepție, dar și-a propus (și, pînă azi, s-a ținut de cuvînt), să facă patru. Cu el, e limpede, nu se poate vorbi. Cu cei 12 tractoriști de pe „Glorii”, nici atît. Ritmul de lucru zil-nic este de 40 de tone pe combină, într-un astfel de ritm nu mai încap și cuvînte. Nu se poate vorbi, firește, nici cu cele

cinci-sase femei care, în urma combine-lor, caută, cu secerile, spicele necușe, ca să le taie, ca să le vire la loc între dinții mașinilor. Nu se mai poate vorbi nici cu primarul Nițu, care, trăgîndu-și cu greu un picior (scurtat de o rană din timpul războiului) adună de prin tarla damige-nele combinerilor, ca să le-aducă la drum. De-acolo le va culege un „ARO”, ca să le umple la fîntina cea mai apropiată. Ar fi trebuit ca, la ceasul ăsta, sacaua cu apă să fie de mult sub unul din arborii de

lîngă drum, dar, nu se știe de ce, încă nu s-a ivit. Nu se poate angaja o discuție nici cu inginerul Ion Creangă, șeful fermei nr. 1, în domeniul căruia ne aflăm, fiindcă tî-nărul inginer, greoi, gras, asudînd din belsug, aleargă, mereu, de la o combină la alta, adică pe la toate cele 12 combine. Douăsprezece puncte cardinale, adunînd în focarul lor toate orizonturile cu griie,

(Continuare în pagina 14)

ILIE PURCARU ■

NIKOLAUS BERWANGER

un cort mic și durabil

întotdeauna mi-ai spus
fii atent
să nu meargă
braț la braț
adevărul și minciuna
tu ai pictat
cuvântul adevăr
în toate limbile universale
pe o pinză uriașă
și ai prins-o
într-o ramă de aur
zadarnic
adevărul și minciuna
s-au unit chiar
în concubinaj
miine îmi cumpăr
un briceag mare
cu care tai pinza
din rama aurie
atunci îmi ridic
un cort mic și durabil
și prind adevărul
într-o ramă subțire de lemn
mai bine așa
decît un imens
castel himeră de aer
în care
pe nici un perete
nu-i loc
pentru adevărul
meu
înrămat.

departe și minusculă

dacă nimeni
nu te mai poate
ajuta
ieși afară
în noapte
și caută luna
de ai găsit-o
spune-i frumusețea
bună seara
și deapănă-ți durerea
povara povestea
omului din lună
el vede doar multe
el aude doar multe
și tăinuiește atîtea
poate el
nimic nu poate

deschide atunci
ochii mai bine
și alegeți o stea
o minusculă stea
care abia așteaptă
să vină cineva
depănîndu-și durerea
povara povestea
totul și toate
să-nghită ea poate
fiindcă departe e ea
minuscula stea

șoarecii

șoareci negri
șoareci pestriți
șoareci albi
ce fac șoarecii
ei fug și fug
pisicile vin
ei ronțăie și ronțăie
pisicile vin
ei sapă și sapă
pisicile vin
șoareci negri
șoareci pestriți
șoareci albi
ce fac șoarecii
au fost închiși
organizat
pisicile vin
au fost hrăniți
civilizat
pisicile vin
șoareci negri
șoareci pestriți
șoareci albi
ce fac șoarecii
devin grași
organizat
civilizat
șoareci negri
șoareci pestriți
ei nu știu
tremură
de frica
cui
li s-au arătat pisicile
organizat
civilizat
pisici negre
pisici îndopate
pisici pestrițe
în fiecare zi
înainte de-a mânca
după ce au mîncat
înainte de-a adormi
după somn
șoareci negri
șoareci pestriți
nu-și fac probleme
ei s-au obișnuit

ei fug
ronțăie
ei sapă
mîncă
organizat
civilizat
șoareci albi
de ce nu sinteți șmecheri
voi studiați și discutați
dacă pisicile rămîn
ele tot vă răpun
fiindcă vor să trăiască
să trăiască bine
să trăiască organizat
să trăiască civilizat
ce e asta
nu întrebați
fugiți și ronțăiți
săpați și mincați
ca și
șoarecii negri
șoarecii pestriți
ce noroc
că omul
nu-i șoarece

o trainică cetate

nu pot suporta de loc
poziția de drepti
poate de aceea
n-am fost niciodată soldat
dar știu bine
că noi oamenii
n-avem voie
să așteptăm un miracol
și astfel mă opintesc și eu
cu toate puterile mele
să ajut să învîrtim
marea roată-a istoriei
citeodată totuși
vreau să-mi declar
creierul
zonă interzisă
ca să cîștig timp
și liniște
pentru a medita
nu se poate
fiindcă pămîntul nostru
nu e un paradis
și nu va fi niciodată
un colț de rai
totuși vreau să-mi ridic
o trainică cetate
în care
n-o să găsești
vreun cuțit
sau vreo furculiță
va fi pace atunci
în marea casă a noastră
sau continuă bubuitul

In românește de ANTON PALFI

credință

ți-ai părăsit mama
ușor și fără remușcări
te-ai gîndit poate că
pretutindeni găsești oameni fără mamă
trăiesc oameni
care-ți ascultă cu răbdare povestea
plîng sincer cu tine
și-și pun umărul la greu
ce mare eroare
o singură mamă
poate avea omul
ți-ai părăsit casa părintească
ușor și fără remușcări
te-ai gîndit poate că
pretutindeni găsești oameni fără casă
trăiesc oameni care-ți ascultă cu răbdare povestea
plîng sincer cu tine
și-și pun umărul la greu
ce mare eroare
o singură casă părintească
poate avea omul
ți-ai părăsit patria
ușor și fără remușcări
te-ai gîndit poate că
pretutindeni găsești oameni fără patrie
trăiesc oameni care-ți ascultă cu răbdare povestea
plîng sincer cu tine
și-și pun umărul la greu
ce mare eroare
o singură patrie
poate avea omul
putem avea noi
șabii cei drepti și destoinici
o singură patrie
străbuna patrie română
ea ni-i leagăn
împlinire și credință
sfîntul ei crez socialist
ne este suflet
și îndemn

EUGEN EVU

cuib ceresc în rouă unde
vine paserea măiastră
cuib de curcubeu ascunde
Vă iubesc bușnînd din pieptul
munților cocoși lunari
cerbi cu hieroglifă-n frunte
prin mari temple de stejari
Riuri aurînd genunea
miezului din Basm rodînd
peste suflet cînd minunea
verii scapără născînd
fructe-n care-i simbur pacea
țărmi de doruri vă iubesc
în lumina lumii ramuri
din armîndeni românesc.

Sînt vieți

Sînt vieți ce nu rodesc decît cenușă
Sînt arderi care nu luminează
Eu le-am văzut sub măștile angoase
Eu plînsul lor de sine nu îl vreau
Nu pot afla ce zaruri se aruncă
prin zodiile celor neubiți
Eu, dacă fericirea e-n iubire,
Mă număr printre cei de vii zidiți
Pot ride cei ce nu vor înțelege
Eu de iubiri în lume azvîrlit
Sub coasa vremii las să mă dezlege
mănoasele-anotimpuri ce-au murit

Ani fără leac, de-aș mai veni odată
să vă sfidez iubînd m-aș lumina
iubînd, iubînd, iubînd și tras pe
pentru iubire, pentru a cînta.

Lumină la țară

Nu voi ști să urăsc niciodată
Nu voi ști să trădez, nu voi ști să
în tăcere ca piatra în rîu îngropată
Adevărul să-l vind pe vreun preț,
sau nimic.
Să privesc în tăcere pe cel care
a ne face viața mai hidă nu pot
Nu am dreptul să tac îngropat în
nici ascuns să m-abțin cînd
libertatea iubirii, iubirea de țară
cum pe-alocuri în veac se mai
arme-n numele păcii, ghilotini în
și năpîrci care zboruri în noapte
Nu voi ști să iubesc doar de dragul
iubirii

în ideea că sînt nu voi
sta-ngenunchiat
nici în fața iluziei leac nemuririi
prin vreun cîntec să ard nechemat.
Eu voi arde în tine, luminează de țară,
fără scrum mistuindu-mă-n
în iubirea de neam, deci de Om,
să renasc fără leac, întru numele-ți
sfînt.

Trecere blindă spre iarbă

Vai iarba prin cetăți se imblînzește
Noi dezvățăm iubirea de-a dansa
desculți prin ochiul turbure de pește
a cerului ce-a inecat o stea.
Prin crini sînt mingiierile de fier
și-i scrum polenul sub copacii care
și-i înflorește moartea în picioare.
Tot mai afund, spre ierburi lumineam
o trecere de două ori ascunsă
sub mari cuvinte cînd ingenunchiem
ca într-un vis de taină nestrăpunsă
Așa încet alunecăm spre cînd
și vis și basm și sete și ardoare
ne-or ridica luminele din gînd
și florile cerești din răsufare...

Armîndeni

Vă iubesc cu dor din doină
daruri nalte din istorii
vetre limpezînd lumina
ce-o văzură Visătorii
Vă iubesc păduri de grîne
Focuri dalbe-n mierea zării
pe colinele române
raiuri înflorînd cu merii
Țes baladele marame

Umbra Spaniei

1.

Am văzut prea mulți turiști bintuind diverse orașe ale lumii ca niște barbari joviali sau cotrobăind metodic prin locuri celebre cu aerul unor cuceritori blazați care își știu meseria și armele, ca să mai am iluzii în privința acestui stil de a cunoaște lumea. Plec de la hotel prin Ciudad de Mexico hotărât nu să cunosc orașul, ci să intru în prima librărie pe care o voi întâlni în drum. E mai curind un mod de a mă regăsi pe mine însumi decît de a descoperi o metropolă descurajant de întinsă și din care miine vom porni spre sud. Dealtfel, ce înseamnă a cunoaște un oraș? Ce i-aș putea eu arăta cuiva care are doar cîteva zile la dispoziție pentru „a cunoaște” Bucureștiul? Bulevardele din centru? Cartierele mai noi? Parcurile? Cum să-i explic că Bucureștiul înseamnă și felul cum tremură lumina pe tabla incinsă de căldură a acoperișurilor? Sau o ploaie devenind străvezie în Piața Universității? Treptele tocite de la Facultatea de Filologie, monologul fintinii „Miorița”, banca din Cîșmigiu pe care, după o operație, am scris aproape o carte întreagă, fumul și amintirile din Gara de Nord, muncitorul pensionar care a murit fără să-i fi mărturisit recunoștința pentru generozitatea cu care m-a primit în casa lui modestă din Ferentari cînd mi-am început studenția, nu fac parte toate acestea și încă multe altele dintr-un oraș inaccesibil unui străin? Există orașele, unice, în care trăim și cele care ne găzduiesc temporar. Dar și acestea din urmă au mai multe planuri. Dincolo de autobuzele care trec în viteză pe Avenida Juarez (șoferii sint plătiți după numărul persoanelor transportate, ceea ce îi face să gonească mereu, lăsîndu-i pe pasageri să coboare uneori din mers), dincolo de strigătele vinzătorilor de ziare amestecate cu zgomotul țevilor de eșapament și de zgîrnerii apăsate de cerul tropicelor curge invizibilă o realitate pe care ghidurile o ignoră și care este viața adevărată a orașului. Un străin va vedea totdeauna orașele prin care trece din stradă. De partea cealaltă, pentru el, nu există de obicei decît coridoarele impersonale ale hotelurilor. Nici despre mexicanii pe care i-am cunoscut pînă acum n-aș putea spune mare lucru. Politetea și zimbetul devin uneori o barieră nevăzută între oameni. Poate mai tirziu vom renunța să ne mai zimbim pentru a ne descoperi.

Ca să mai scap de agresiunea traficului, străbat parcul Alameda. E adevărat oare că datează din timpul lui Moctezuma? Și e adevărat oare că aici au avut loc auto-dafeurile Inchiziției? Dar de ce să-și aducă aminte cineva de Inchiziție în această după amiază însorită? Lumina se filtrează prin arbori ca prin vitralii și, chiar repetîndu-l pe Camus, că florile și vîntul nu ne pot face să uităm restul, trebuie să recunoaștem că uneari memoria obosește să-și mai creeze probleme. Numai cincizeci de kilometri ne despart de piramidele de la Teotihuacan, dar ele aparțin parcă altei lumi. În Ciudad de Mexico se numără printre orașele unde romantismul nu găsește, ca la Roma, ruinele în fața cărora să viseze. Din capitala imperiului aztec, despre care se zice că era un fel de Veneție, n-a rămas la suprafață nimic, dacă nu cumva se află în parcul Alameda vreun copac vechi de cinci secole. Tenochtitlanul a fost ars și canalele lui astupate. Nimic nu-l evocă dacă nu intri la Muzeul național de antropologie ori dacă lucrurile învățate în școală sau citite prin cărți nu te împing să-ți imaginezi scena întîlnirii lui Cortés cu Moctezuma, în mijlocul Tenochtitlanului, în dimineața lui 8 noiembrie 1519. Conchistadorul coborînd de pe cal. Și împăratul aztecilor coborînd din lectica de aur, în vreme ce nobilii, ingenuchiiați, așterneau în calea lui țesături, iar mulțimea se prosterna la pămînt. Aceeași mulțime care, cîteva luni mai tirziu, cînd Moctezuma, prizonier al lui Cortés, a ieșit pe zidurile palatului să liniștească revolta împotriva conchistadorilor l-a lovit cu pietre și rînit de moarte; și aceeași mulțime care a privit tăcută cum Tenochtitlanul era transformat în ruine, ras ca să cuasă, iar marele templu aruncat în aer cu praf de pușcă pentru a se construi pe ruinele lui o catedrală.

Arzînd Tenochtitlanul, Cortés a urmărit ceea ce au visat mereu cuceritorii. Amnezia. Dispariția oricărui vestigiu. Deoarece ei au intuit totdeauna sau aproape totdeauna că numai mînușea și de partea lor și că altfel victoria lor va fi mereu contestată de ceea ce rămîne. Pentru a obține această singurătate înfricoșătoare care să nu mai pună la îndoială cine a avut dreptate, Cortés s-a războit nu numai cu armatele aztecilor, ci și cu cultura lor. Manuscrise arse, temple dărîmate și arse pe ruinele cărora s-au ridicat în grabă biserici catolice. Cu aceasta o istorie s-a încheiat. Și alta a început. Așa s-ar părea simplificînd. În realitate, amnezia a rămas o iluzie a conchistei. Fantomele zeilor defuncți au continuat un fel de guerilă invizibilă și mută; prin arborii din parcul Alameda mai zboară și acum pasărea quetzal, iar la temelii catedralelor arde încă uneori noaptea cenușa de la vechile temple. Căci am în acest oraș relativ tînăr o senzație bizară. Ciudad de Mexico e îmbătrînit de o istorie secretă pe care o presimțim în penumbrelor clădirilor, în norii care se tirăsc uscați pe cer, în aerul rarefiat la această altitudine de peste două mii de metri. Soarele inundă tufe de dafin din parcul Alameda, statuile de bronz inverzesc pe soclurile lor și printre crengile unui plop venerabil zăresc în stradă o reclamă care recomandă „berea Moctezuma”. Undeva într-un gang un tînăr indian se odihnește sau așteaptă ceva așezat pe ultima treaptă de la intrarea unui magazin și îngînă un cîntec pe care nu-l aude nimeni în afară de el; un bătrîn cu obrazul măsliniu cotropit de o barbă țepoasă și albă s-a așezat mai la o parte și privește în gol; vinzătorii de ziare, „voceadores”, își continuă melopeea, tramvaiele își continuă goana prin oraș și, poate, tocmai în acest timp arheologii au scos din țărîna, în locul unde se fac săpături, un șarpe de piatră.

Cu mii de precauții am întrebat: care sint sentimentele mexicanilor față de spanioli? Primul căruia i-am adresat această întrebare a suris. Nu știm că, în ciuda cruzimilor conchistei, Mexicul s-a născut din dragostea lui Cortés cu doña Marina? Numele ei adevărat era Malinalli. Prințesa Malinalli. Doña Marina i-au spus spanioli.

OCTAVIAN PALER ■

Dialoguri despre artă lingă viitoare monumente

Ne putem gîndi că însuși calul troian prin care cetatea Troiei a fost cucerită nu a însemnat altceva decît o lucrare de artă monumentală, atribuită de Homer geniului înaintașilor săi intrați în legendă, iscusinței unui popor care își ascunde săgețile în spirt.

Oare Penelopa țesînd, așteptîndu-și eroul, nu realiza o uriașă tapiserie a nestrămutei credințe?

Fiecare civilizație — egipteană, latină sau greacă — și-a marcat trecerea prin forme grandioase ale operelor de artă, corespunzătoare unei esențe vaste exprimînd conținutul epocii, dimensiunea gîndirii și faptei lor.

Societatea noastră contemporană în plină dezvoltare economică și spirituală cere de asemenea o artă care să dea dimensiunea fenomenului, prin care să fie reprezentată monumental, eternizată în efortul ei de devenire. Cine străbate țara, cine se suie pe culmea dealului unei bătălii istorice, simte nevoia materializării sentimentului de admirație în opere impunătoare și durabile, de mari dimensiuni, care să glorifice trecutul. Efortul creator al muncii prezente, firea vizionară a omului care gîndește se cer transpuse artistic în opere care să le conserve măreția. Între om și statuie există mereu prezentă o linie de dialog. Între moderne și mari edificii, opera monumentală opusă în mod firesc conceptului de intimitate, devine o sumă a sensibilității publice, intrînd în relație cotidiană cu omul de pe stradă.

Niciodată ca acum, la noi, artei nu i s-a cerut mai mult să conlucreze cu arhitectura, să decoreze și să dea personalitate edificiilor culturale, industriale în care ne instrum și construim. La recenta Conferință națională a Uniunii artiștilor plastici, secretarul general al partidului a apreciat ca valoroase lucrările înfăptuite pînă acum referindu-se „îndeosebi la cele peste 150 de monumente și lucrări monumentale realizate în ultimii ani în diferite localități ale patriei, dintre care unele de un înalt nivel artistic și de o reală importanță istorică și socială”. Dînd un nou imbold activității artiștilor plastici, tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a indicat multiple căi de realizare a fan-teziei creatoare și libere puse în slujba educației și înnoierii omului, creării mediului său ambiant: „Realizăm acum un vast program de construcții sociale — locuințe, case de cultură, alte așezăminte social-culturale. Orașele și satele patriei noastre se transformă rapid, căpătînd o înfățișare nouă, modernă”. „Dorim ca unele din edificiile pe care le vom realiza în anii următori, într-o concepție arhitecturală originală, să înglobeze și lucrări de pictură și sculptură, fresce, alte opere monumentale, care să le îmbogățească artistic, punînd astfel în valoare și capacitatea creatoare, imaginația, spiritul inovator al artiștilor noștri”.

ION JALEA: „Istoria noastră este bogată în fapte iar numărul marilor monumente ce i se cuvin nu-i acoperă încă semnificațiile”

Comanda socială devine astfel interesul unei națiuni. În atelierul său de pe strada Pangrati, maestrul Ion Jalea munceste. O statuie uriașă „Dragos Vodă și zimbetul” ridicată în toate detaliile ei așteaptă să fie amplasată în curînd în centrul orașului Cîmpulung Moldovenesc, în Țara de Sus, deoarece chiar în acele locuri, spune legenda, a trecut Dragoș, întemeietorul Moldovei. Autorul lui „Decebal” din cetatea Devei, autorul celebrului „Icar” ne spune: „Sculptura mea se adresează poporului. Omul nostru contemporan vrea să-și implice trecutul în prezent. Aceasta a devenit o necesitate. Istoria noastră este bogată în fapte iar numărul marilor monumente ce i se cuvin nu-i acoperă încă semnificațiile. Noi completăm acum niște lipsuri. Desigur, un monument cere investiții materiale și spirituale. Înainte nu se făceau așa ușor sacrificii. Ca artiști plastici, nu prea realizăm ceea ce am fi vrut. Iată, aceasta este o comandă făcută de către stat, pe care statul o onorează. Firește că trebuie s-o onorez și eu prin tot talentul și experiența mea de o viață”. Pe maestrul Ion Jalea l-am lăsat tăcut și lucrînd încă

Un teatru al amatorilor:

Opereta tirgovișteană

Am urmărit timp de cîteva luni strădaniile organelor culturale din județul Dimbovitza pentru concretizarea unei inițiative în care credeau foarte, foarte puțin: unirea talentelor afirmate în prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României” într-o nouă formație artistică, de natură complexă — un teatru de operetă. Soliști, coruri, orchestre, formații de dansatori reușiseră să se impună chiar și în fața finală a precedentei ediții a „Cîntării României”. Și, dispunînd de un astfel de potențial artistic, cîtiva entuziaști, printre care s-au aflat Ion Gavrilă, președintele Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă, Ion Coca, directorul Centrului de îndrumare a creației artistice de amatori, dar — mai ales — artistul emerit Octav Enigărescu, originar de pe meleagurile dimbovitene, și mulți alții au încercat ceea ce părea — inițial — o imposibilitate: constituirea unui teatru de operetă la Tirgoviște.

Și, recent, am asistat — împreună cu un public entuziast — la premiera atât de puțin credibilă, dar așteptată cu viu și legitim interes. Pentru primul spectacol a fost aleasă opereta „Ana Lugojana”, o opțiune meritorie a tînărului teatru muzical. Partitura lucrării respective a fost realizată acum aproape 30 de ani, de Filaret Barbu, și a cunoscut succese deosebite în multe stagioni ale Teatrului de operetă din București și ale altor colective artistice din țară. Iată de ce succesul de care s-a bucurat „Ana Lugojana”, în interpretarea artiștilor amatori tirgovișteni reprezintă un real îndemn și pentru formațiile artistice din alte județe. Muncitorii ca George Corneanu, Ionel David, George Buică, economistul Valeriu Șerban, profesorele Constanța Ionescu-Cimpeanu și Mariana Luca, iată doar cîteva dintre interpreții care ne-au reamîntit cu prilejul premierei tirgoviștene de o veche, foarte veche premieră bucuresteană, în interpretarea unor profesioniști străluciți, premieră pe care artiștii ama-

tori din Tirgoviște s-au străduit să o egaleze. Evident, la aceasta au contribuit foarte artistic pe care le-am aplaudat călduros la prima ediție a „Cîntării României” — orchestra de muzică din Tirgoviște, muzicienii militari, membrii societății corale „Cîntarea României”, dansatorii ansamblului folcloric „Dimbovitza”, profesorii ai școlii populare de artă și alte cadre didactice, artiști culturali etc. Desigur, la succes au contribuit gen Finășeanu și George Lambrache, maestrul de lu-

SPIRU CHINTILĂ: „Arta monumentală, cu un bogat conținut de idei, se implică vieții mai lesne decît aceea expusă în muzeu”

și profesioniști ca dirijorul Liviu Cavassi, tenorii Eumini I. Cotirlă, veniți de la București la Tirgoviște cu dorința sinceră de a-l ajuta pe Octav Enigărescu să închege, cu înalt profesionalism și simț artistic, să organizeze și să omogenizeze un tînăr dar ambițios teatru muzical de amatori; opereta tirgovișteană.

În atelierul artistului plastic Spiru Chintilă domnește atmosfera de lucru a omului care răspunde prin muncă propriilor întrebări și solicitărilor noastre. „Consider că arta monumentală trebuie să fie o prezentă vie în viața socială, ea fiind eminentă o artă de for public, cu un bogat conținut de idei și care se implică vieții mai lesne decît aceea expusă în muzeu. Aș spune că are un plus de eficiență. Necesitatea de a înfrumuseța orașele, locurile publice, dăinuie din vechile culturi. Decorativismul estetic ar trebui să se afle într-un continuu mariaj cu arhitectura și tocmai de aceea, între artiștii plastici și arhitecții care gîndesc spațiul urban ar trebui să se instaureze o mai strînsă colaborare pentru crearea unui ambient, pentru ceea ce numim noi educația ochiului. În istoria civilizațiilor sînt orașe care trăiesc prin monumentele lor. Ele creează personalitatea unui oraș, exprimă spiritul epocii. În istoria fiecărui popor sînt evenimente, etape cruciale pentru conturarea și personalizarea lor, istorice vorbind, tocmai de aceea conștiința socială reclamă materializarea lor în opere de mare respirație. Va trebui să ne gîndim orașele, evitînd decorativismul plat, monotonia, înscriind decorarea lor estetică pe un fond social-politic, transmîntător de idei. Una este o natură moartă și alta o operă monumentală ce oglîndește viața dintr-un anumit moment și care îi conferă perenitatea. La noi există o școală de artă monumentală de bună tradiție. Să ne gîndim numai la Brîncuși. Din păcate, în afară de comanda socială și de fondurile afectate pentru înfrumusețarea orașelor se cheltuiesc încă sume nejustificate pentru lucrări în afara oricărui criteriu estetic, pornind chiar de la reclama comercială, de la înfrumusețarea ambientului urbanistic. Sînt spații degradate de mîini neprecupate și care ne stîrnesc indignare. Să nu lăsăm estetica străzii la cheremul oricui. Nimeni nu are voie să degradeze arta cu banii statului. Dacă reprezentanții ai ordinii publice reprimă actul antisocial, trebuie să funcționeze și reprimarea prostului gust în materie de vizualitate. Am înțeles din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu rostită la Conferința națională a Uniunii artiștilor plastici că arta monumentală a luat și trebuie să ia un nou avînt odată cu ridicarea noilor ansambluri urbanistice și că nu trebuie să ne facem orașele în cenușul mediocrității, al lipsei de personalitate. Artă de for public nu este un lux ci devine o parte componentă a vieții noastre spirituale. Nu ne rămîne decît să o realizăm”.

PAUL VASILESCU: „Monumentul trebuie să facă un pas înainte în epocă chiar dacă abordează o tematică istorică”

Pe tînărul sculptor Paul Vasilescu l-am găsit în mijlocul lucrărilor sale care, evocînd figuri ale trecutului nostru istoric — Mircea cel Bătrîn ori Petru Mușat expus la Suceava — le interpretează în maniera sa personală care așază pe chipuri aerul meditației conjugat cu o puternică expresie a voinței. „Ar fi de dorit, spune sculptorul, ca orice monument să se impună printr-o mare investiție spirituală. Monumentul trebuie să facă un pas înainte în epocă chiar dacă abordează o tematică istorică. De ce să prezintîm mereu lucruri comode pentru oameni comози, previzibile, șablonarde? Un monument nu trebuie să solicite bunăvoința, ci să trezească în om aspirații și să vorbească viitorului. Mă ocup acum de Basarab I. Se știu puține despre portretul său. Sigur, încerc să-l recompon, dar pe cît original. El va fi un om al epocii sale, văzut de mine, cel care mă verifică prin ochii tuturor. Monumentul nu trebuie să facă oficiul unui manual de istorie. El nu povestește, evocă. Simt că am trecut la o acțiune politică a artei monumentale și vrem să fim în pas cu dinamica vieții sociale, să ne exprimăm pe măsura anvergurii ei. Artă monumentală are o generozitate implicită. În tot ceea ce facem trebuie să realizăm dimensiunea spirituală a omului de azi. Cînd umbli printr-un oraș trebuie să-ți simți strămoșii, de cît timp există acel oraș și ce s-a întîmplat în el. Ni se cer lucrări și aceasta ne bucură. Calitatea lor depinde de talent dar și de credința cu care îți slujești epoca”.

ADI CUSIN ■

tori din Tirgoviște s-au străduit să o egaleze. Evident, la aceasta au contribuit foarte artistic pe care le-am aplaudat călduros la prima ediție a „Cîntării României” — orchestra de muzică din Tirgoviște, muzicienii militari, membrii societății corale „Cîntarea României”, dansatorii ansamblului folcloric „Dimbovitza”, profesorii ai școlii populare de artă și alte cadre didactice, artiști culturali etc. Desigur, la succes au contribuit gen Finășeanu și George Lambrache, maestrul de lu-

AUREL CRIȘAN ■

O imagine dintr-un spectacol bun al stagiunii care, iată, s-a terminat: Jocul ieilor de Camil Petrescu — în regia lui Ioan Ieremia și scenografia Emiliei Jivanov — pe scena Teatrului Național din Timișoara.

RUBRICA MEA

Otilia Cazimir și teatrul

Postul de inspector, special sau general, al teatrelor, din trecut, era un fel de sinecură ce se acorda partizanilor politici, mai mult sau mai puțin frecanți cu înalta cultură, ca să li se recompenseze și asigure fidelitatea în continuare. Puțini, prea puțini dintre aceștia și-au luat rolul în serios, depunând rapoarte periodice și veghind pentru bunul mers al instituțiilor Thaliei. O pasăre rară, sub acest raport, a fost delicata poetă Otilia Cazimir, stimulată de directorul general al teatrelor, pe atunci însuși Liviu Rebreanu, care-i citise acele referate, să și le stringă în volum, ca pe niște foarte serioase cronici dramatice. În **Amintirile unei inspec-torare teatrale**, apărute „într-o primă variantă în **Albumul Teatrului Național „Vasile Alecsandri”** din Iași, cu prilejul sărbătoririi a 140 de ani de la primul spectacol în limba română, Iași, 1956”, Otilia Cazimir ne-a lăsat (în manuscris) mărturia legăturilor ei mai vechi cu teatrul ieșean și povestea activității ei profesionale.

Stilul referatelor de spectacol este la Otilia Cazimir ca și acela al literaturii ei, unul feminin, de căldură afectivă cind era cazul, fără afectarea masculinității, ca la majoritatea scriitoarelor bucureștene, mai ales a acelor formate pe tiparul Hortensiei Papadat-Bengescu. Otiliei Cazimir, de pildă, nu-i e rușine să se înduioșeze sau să-și mărturisească momentele de abdicare de la rigiditatea meseriei, ca atunci cind, din milă, acorda forme legale nefericiților solicitanți, cărora ușile sindi-catelor le stau închise.

Văzind-o atât de scrupuloasă la datorie, unii dintre actori, suspectind-o de prefațorie, o birfeau, de pe „banca minciunilor”, calificînd-o „a dracului” sau „mare cutră”. Din păcate, chiar unii dintre cei mai buni scriitori, ajunși într-un astfel de post, străluceau prin absență, sau își dădeau importanță cind se aflau în treabă.

La îndemnul profesorului Andrei Oțetea, Otilia Cazimir a trebuit să traducă **Ondine** de Jean Giraudoux, pentru Teatrul Național din Iași și deși „a fost o muncă sălbatică”, s-a achitat de minune, încit Liviu Rebreanu i-a solicitat pentru Naționalul din București tălmăcirea piesei **Frenezia**, de Charles de Peyret-Chappuis.

I s-a comandat chiar revizuirea unor mizerabile traduceri ale lui **Faust**, ceea ce i-a corut încă o dată o sforțare enormă. După cum se vede, Otilia Cazimir nu se dădea îndărăt de la cele mai grele însărcinări.

Referatele ei de spectacol sînt niște adevărate cronici teatrale, deoarece acordă o egală atenție piesei, jocului, costumelor și decorului. La reprezentarea **Momentelor** lui Caragiale, dramatizate din inițiativa lui Ionel Teodorescu, inspec-torarea remarcă receptivitatea deosebită a publicului, dar și regretabila insuficiență cu care erau primite „procedeele comice ieftine și uzate”. Din nefericire, după treizeci sau patruzeci de ani de la această constatare, nici publicul bucureștean nu se arată mai dificil în fața „gagurilor” introduse de noua regie, ba chiar le încurajează cu aplauze la scena deschisă. Norocul regiei este absența motivată a autorului, absență care pare să autorizeze orice „inovatie”, oricît de joasă i-ar fi calitatea, numai să aibă succes!

„Medalioanele”, unele necroloage, altele caracterizări ale actorilor ieșeni, sînt de o mare meticulozitate, care nu exclude însă ferocitatea. Continuîndu-și activitatea și trei ani după Eliberare, Otilia Cazimir relevă marele talent al lui Mișuță Gheorghiu, „un adevărat artist al poporului”, în înțeleșul de artist iubit de popor. În rolul Coanei Chirita, cred că a fost la nivelul lui Matei Millo. Îi ajutau nu numai gestica și timbrul vocal, dar și „de-colteul” cu carnația neobișnuit de albă a brațelor și a umerilor, pe care i le-ar fi putut invidia orice colegă. Acestui rol i-a datorat Mișuță „singurul Premiu de stat cu care a fost onorat teatrul din Iași”.

Ediția, competent îngrijită cu prefață și note de George Sanda, sub titlul: **Otilia Cazimir, Scrieri despre teatru**, la Editura „Junimea” din Iași, și prevăzută cu un excelent aparat de note, este nu tot atît de clar ilustrată. La o lucrare ca aceasta, se putea îngădui luxul reproducțiilor pe hirtie crețată. Economia nu merge voios mină în mină cu nici una din arte!

ȘERBAN CIOCULESCU ■

Personajul bun

Cu **Strigătul ierbii**, medicul-scriitor **Dan Claudiu Tănăsescu** ne recheamă în lumea tandră și tonică a **Ierbii pierdute**. A doua sa carte păstrează virtuțile celei dintîi: o istorie prietenoasă, rostită cu căldură și într-un grai simplu, firesc și potrivit mediului social al personajelor. Dar, a doua, are, pe de o parte, pe partea formei, un plus de cursivitate a scrierii, o degajare mai mare a condeiului; iar pe de altă parte, pe partea conținutului, are un dramatism de un fel ciudat: este declanșat, lăsat să ajungă pe culmi de durere, de nefericire, apoi — prin intervenția personajului principal, doctorul Urșanu — este imblinzit, potolit, aproape șters, îngrămadit în uitarea cea eliberatoare; e o înclăștare înțeleptă conținutului intreruptă, pentru ca oamenii-personaje să-și recapete suflul, puterile și să înceapă o nouă bătaie cu viața. Inșă mai important decit progresul acesta — fără îndoială, meritos și binevenit — cred că este un fapt de continuitate, de consecvență: **păstrarea personajului bun**.

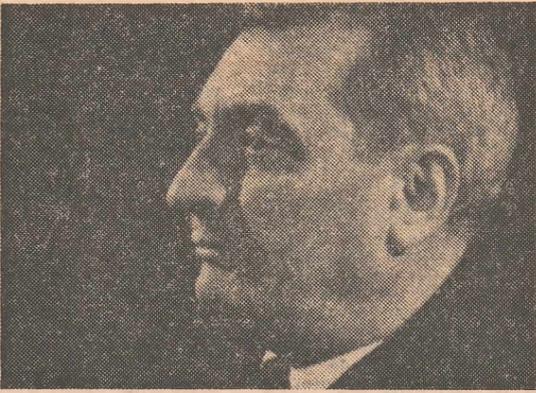
Omul bun — ca personaj — pare multora desuet. Numai că în calitate — cotată, adeseori dar superficial și nedrept, chiar ca defect — intră și îngăduința, și bunăvoința, și blîndețea, și îndurarea, și speranța, și mila, și dorința activă de bine, și respectul pentru oameni, și solidaritatea concretă, și conștiința responsabilă, și umărul pus la greu, și neagresivitatea, și nerăutatea. Om bun înseamnă un punct de sprijin, o șansă, un izvor de liniște, o prevestire de bine; înseamnă calitate, civilizație, omenie. Dar să-l lăsăm pe omul bun-noțiune, general și abstract, și să-l primim pe omul cel bun din **Strigătul ierbii**: medicul Urșanu e un caracter constant și o prezență constantă în lumea sa, o lume, o colectivitate restrînsă dar fată de care el se simte și se poartă absolut responsabil; medicul Urșanu pare un pragmatic al medicinei trupului, dar face apostolat și ca să dragă rănilor sufletelor pacienților săi; medicul Urșanu este omul care asigură echilibrul, indiferent de aberațiile timpurilor și indiferent de scurtimea propriului său timp; medicul Urșanu e un om bun de pus chiar și la rana incertitudinilor, a îndoielilor.

În **Viața lui Beethoven**, Roman Rolland definea inedit eroismul: „Eu numesc eroi numai pe acei care au fost mari prin inima lor”.

Personajul din **Strigătul ierbii** exact lucrul ăsta îl face: vine tuturor în ajutor, inclusiv nouă, cititorilor. De aceea, istoria lui, cu toate că se isprăvește trist, e reconfortantă, datătoare de încredere în oameni și-n posibilitatea echilibrului.

NELU IONESCU ■

Aurel Baranga la 65 de ani

Conform normelor elementare de politețe publicistică, ar trebui să mă prefac nedumerit: Cum, Aurel Baranga a împlinit saizeci și cinci de ani? Nu se poate! Scrișul său arată o permanentă tinerețe!

De fapt, ca să fiu sincer, încă din vremea cind eram elev și îl cunoșteam comedile din manualele școlare mi-l închipuiam ajuns la o vîrstă înaintată. Înțelepciunea sa domestică și tacticos glumeață, mă revolta și mă atrăgea în același timp. Mă revolta pentru că, adolescent fiind, repudiam tocmai acest aer prea terestru, ca să nu mai vorbesc despre diplomația impregnată în text. Și mă atrăgea, deoarece îmi îngăduia să trăiesc momente de deplină comunicare cu cei din jur, uitînd de orice exigență artistică și scutundîndu-mă fericit în hohotele de ris unanime.

Comediile lui Aurel Baranga au, într-adevăr, darul atît de rar de a face din publicul cel mai eterogen o colectivitate, de a transforma participarea la spectacol într-un consiliu de familie sau într-o ședință. Și nu este vorba doar de **Opinia publică**, unde spectatorii sînt în mod explicit invitați să-și spună cuvîntul despre întâmplările petrecute pe scenă, ci de toate piesele sa-

tirice reușite — **Mielul turbat**, **Sfîntul Mitică Blajinul**, **Interesul general** —, inzestrate cu o deosebită forță de propagare datorită stilului popular aluziv, ca și trucului niciodată demodat de a pedepsi pînă la urmă, cu ingeniozitate și fermitate, răul.

Dramaturgul oferă astfel o mare satisfacție omului obișnuit, care se vede răzbunat în planul artei pentru necazurile suferite în planul vieții. În privința aceasta, a priceperii de a provoca defulări colective, imaginînd răsturnări de situații cu amplă rezonanță în sufletul nostru cel de toate zilele, Aurel Baranga rămîne neîntrecut. Fiindcă, în fond, cine nu a visat sînd la o coadă interminabilă în fața unui ghiseu că „turbează” dintr-odată și îl ia de guler pe funcționarul aploecat imperturbabil asupra registrului său sacru?

Aurel Baranga a debutat, cum se știe, în miniaturala, dar dinamitarda revistă **Bilete de papagal** a lui Tudor Argezi, iar primele sale cărți au fost cărți de versuri pline de cuvinte mari. Se știe, de asemenea, că a mai scris reportaje și folietoane, memorii și eseuri, fabule și drame, toate concepute pentru a avea răsunet și a provoca animație. Cu toate acestea, succesul a venit din direcția contrară și anume din parodiarea declarațiilor grandilocvente. Este încă o dovadă că scriitorul a îngropat ceva din sine în zidul comediei, asigurîndu-le, cel puțin pentru epoca noastră, durabilitatea.

Există, desigur, și explicații de ordin estetic a spectaculoasei sale popularități, cum ar fi reluarea procedurilor dramatice acreditate la noi de I.L. Caragiale sau folosirea unui limbaj limpede și fluent. Inșă aceste explicații, dezvoltate, n-ar face decît să ne distrage atenția de la plăcerea de a ride sănătos; ajungînd poate chiar să ne aducă în mod sîcitor amînte că Aurel Baranga nu se numără printre promotorii unui teatru cu adevărat modern.

Tocmai de aceea, să nu ne punem prea multe întrebări și să ne jucăm, în continuare, rolul de spectatori inimoși gata să zguduim cu tunete de ifaritate bolțile severe ale teatrelor. Acțiunea lui Aurel Baranga este, înainte de toate, o acțiune pedagogică. În sala de teatru în care se joacă o comedie de-a sa, spectatorii se simt asemenea unor elevi, nu atît pentru că li se dau sfaturi, ci pentru că au certitudinea că pînă la urmă fiecare va primi exact nota cuvenită. Acest sentiment însușiat semenilor săi — sentiment dintre cele mai stentice și mai favorabile educației — constituie marea merit al unui scriitor care se află parcă de peste un sfert de veac la vîrsta înțeleaptă de acum.

ALEX. ȘTEFANESCU ■

BACOVIA INTEGRAL *)

Un reportaj despre lumea lui G. Bacovia

În definitiv, ce ar constata un observator care ar pătrunde în lumea lui G. Bacovia, atît de precis descrisă de poet încit lectura poeziilor sale te ajută să descingi imaginar pe neaștepturi înconfundabile? Ființele, planetele, obiectele, clădirile „orașului dominant” prezentate de poet sînt aceleași cu care ne-am obișnuit, nimic nu e fabulos, leșit din comun, încit vizitatorul acestor țînturi nu ar avea nici o clipă senzația că face cunoștință cu o realitate nouă pentru el, pe care trebuie s-o studieze, să-i deslușească rînduielele, să-i recunoască emblemele și să i le învețe. El nu ar apela la un ghid precum oaspețele țînturilor străni închipuite în poemele lui Al. Philippide. Dar decorul acesta familiar a suferit o agresiune, a fost mutilat, a fost torturat, i-a fost provocată o suferință atroce („Aud materia plîngînd”) a fost transformat într-un „vast cavou”, unde plutesc pene arse, florile sînt carbonizate, miroase a cenușă caldă, scintele vibrează ca după vilvătăile unui incendiu urias. Asupra acestui țîrim pare să se fi abătut un cataclism cosmic sau o catastrofă dezlîntită de oameni care i-a schimbat înfățișarea, i-a zdruncinat regulile ce îl guvernau altădată. Ca urmare, legile naturii și ale societății nu mai respectă ordinea lor firească, parcă s-ar modifica periodic, în funcție de cele mai arbitrate criterii, imposibil de înțeles, astfel încit, de pildă, un meteorolog aflat aici nu s-ar mai hazarda să întocmească prognoze, deoarece anotimpurile nu se găsesc în stare pură, ci amestecate („Și toamna, și iarna / Coboară-amîndouă / Și plouă și ninge / Și ninge și plouă”). Tot aici, un istoric n-ar reuși să înghiebeze o cronologie deoarece curgerea timpului a devenit imposibil de înregistrat: „Un gol istoric se întinde / Pe-aceleași vremuri mă găsesc”.

Versurile lui Bacovia impresionează prin viziunile halucinate, apocaliptice pe care le desfășoară. În anii erei atomice e greu să citești o poezie ca **Negru** fără ca să-ți închipui imaginea de coșmar a unui oraș răscolit de o explozie nucleară: „Carbonizate flori, noian de negru... / Sicrie negre, arse, de metal / Vestiminte funerare de mangal / Negru profund, noian de negru...”. Trecătorii pe străzi poartă dolii, se întonează neconștient marșuri funebre, alaiuri pomesc spre cimitir unde se află sîcîr de plumb în timp ce în oraș sînt expuse pe catafale alte cadavre, contemplate cu aviditate: „Sînt cîțiva morți în oraș, iubit / Chiar pentru asta am venit să-ți spun; / Pe catafale, de căldură-n oraș / Încet, cadavrele se descompun”. Comportamentul oamenilor este bizar, de înțeleș. Ei trăiesc o stare de năuceală continuă, din care reușesc să se smulgă numai rareori și atunci doar pentru o vreme. Interiorizarea lor este maximă, astfel încit orice gest de a-i aborda le-ar provoca perplexitatea și l-ar privi cu o totală lipsă de bunăvoință, ca pe un atentat la propria lor ființă. Tot timpul dau senzația că nu pot fi prieteni cu nimeni, că nu-i interesează nici dragostea, ci doar aspectul fizic al ei. Cind se află în colectivitate nu comunică unii cu alții, ci se lasă cuprinși de o disperare neagră, ca atunci cind strînși într-o cafenea ascultă o femeie care cîntă cu un glas ce nu mai amîntește vocea umană: „Barbar cînta femeia ceea...”. Destinul comun al dam-nării nu-i face să se împotrivescă solidari ci îi îndeamnă să caute uitarea în alcool, în desfrîu: „Și ninge în orașul mare, / E noaptea plină de orgii, / Iar prin saloane aurii / Se-aud orchestre și fanfare”. Ei recurg la fastul saloanelor tocmai pentru a-și potoli neliniștile, tocmai pentru a descoperi o ambianță care să nu le amîntească dezordinea de afară. Cu nervii zdruncinați de șocul pe care Bacovia nu-l pomeneste niciodată, locuitorii acestui oraș trec de la o stare la alta cu o repeziune lipsită de orice motiv: „Pustiul adînc... și-ncepe a-nnopta, / Și-aud gemînd amorul meu de-

funct / Ascult atent privind un singur punct / Și gem, și plîng, și rid în hi, în ha...”. Acțiunile lor nu sînt dominate de țeluri precise, se petrec după voința hazardului, de aceea ei rătăcesc la întîmplare, un biet țîrg de provincie căpătînd de aceea proporțiile unei întregi planete deoarece are o structură labirintică: „Eu stau și mă duc, și mă-ntorc / Și-amanții profund mă-ntrîștează / Imi vine să rid fără sens, / Și-i frig, și burează”. Ei își descoperă voluptatea de a chinui, de a-și oferi spectacole pline de cruzime, astfel încit, de pildă, abatorul nu mai funcționează pentru a le astîmpăra cu carne foamea, ci pentru a ucide animale cît mai multe, ca o răzbunare pentru suferințele îndurate sau pentru a-și abate gîndul de la propriile lor nenorociri inventînd pentru alții altele și mai grozave. Nișoarea care coboară în avaloș nu poate ascunde fărădelegea ce se fîpătuiește acolo: „Ninge grozav pe cîmp, la abator / Și sînge cald se scurge pe canal; / Plînă-i zăpada de sînge animal — / Și ninge mereu pe un trist patinoar”. Oamenii pășesc buimaci, fără să-și supravegheze gesturile („Amanții mai bolnavi, mai triști / Pe drumuri fac gesturi ciudate”) sau se pomenesc vorbind singuri: „Nimic. Pustiul tot mai larg părea... / Și-n noaptea lui amară tăcuse orice cînt. / Și-nvinețit de gînduri, cu fruntea în pămînt, / Omul începuse să vorbească singur...”. Arta nu mai e gustată estetic, ea se adresează instinctelor deoarece rostul ei a fost uitat: „Luneau baletistele albe... / Tainic trezind complexul organic — / Albe, strînd instințul satanic, / Luneau baletistele albe”. Divinitatea și-a pierdut adoratorii. O catedrală „stă fără noimă”, ca un monument a cărui destinație nu și-o mai amîntește nimeni, iar „amanții cu sufletul ruinat”, lipsiți de fervori mistice, visează să petreacă „o noapte de orgie / pe canapeau din altar”. Dealțul, la nice un alt mare poet român simbolurile mistice nu sînt atît de puține ca la Bacovia și atunci cind ele apar au o vagă legătură cu credința.

Supraviețuitorii acestui univers contuzionat încearcă să-și redobîndească starea de normalitate, să reconstituie ritualurile sociale de odinioară, să recunoască identitatea lucrurilor și să le restabilească funcțiile primordiale, să-și amîntească trecutul pentru a-și crea un viitor.

De fapt, cum arăta lumea lui Bacovia înainte de a se uita pe sine înșăși? Era ea o lume armonioasă, diafană, lipsită de orice violență, unde locuitorii trăiau într-o permanentă stare de beatitudine, îmbătați de parfumuri tari, participînd la baluri strălucitoare în saloane albe, căutînd desfătări cît mai sofisticate, așa cum par să acrediteze unele dintre versuri? Mai curînd ea era involburată de mari frămîntări provocate de inechitatea în ierarhia societății, de neîncercare și ură: „Dar notează-n cartea vremii / Filozoful proletar: / Greve, sînge, nebulie / Foame, / Plînsul mondial...”. Dacă primul volum al lui Bacovia, **Plumb**, poartă pecetea „golului istoric”, al haosului provocat de dezordinea elementelor și de destrămarea convențiilor sociale, următoarele volume mărturisesc trezirea din amnezie a acestei colectivități care, depășînd momentul de cumpănă izvorit din urgia abătută asupra ei, se confruntă din nou cu vechile sale probleme. Poetul, „mîhnit de crimele burgheze”, înregistrează amenințările proletarului („Eu sînt un monstru pentru voi / Urzind un dor de vremuri noi / Și-n lumea noastră-abia încap / Dar am să dau curînd la cap”, lansează o chemare de o simplitate răscolitoare: „Sculați ai muncii proletari —”. Invingîndu-și deruta, lumea lui G. Bacovia își asumă din nou istoria.

GEORGE ARION ■

*) La Editura Minerva a apărut un excelent volum de **Opere** (LXVI+732 pagini) în colecția Scriitorii români: prefață, antologie, note, bibliografie de Mihail Petroveanu, text stabilit, variante de Cornelia Botez. Cartea cuprinde volumele de versuri **Plumb** (1916), **Scinteie galbene** (1926), **Cu voi** (1930), **Comedii în fond** (1936), **Stanțe burgheze** (1946) poezii din periodice și postume, poeme în proză, **Bucăți de noapte** (1926), două fragmente din romane rămase în fază de proiect, alte proze și articole, însemnări autobiografice etc.

Un hoț prins asupra faptului pretindea recompensă și — din nebăgare de seamă oare? — cițiva s-au grăbit să i-o și dea!

Marti, 4 iulie, ora 7. Este teribil de cald în Slobozia. La urma-urmei, este dreptul lunii în care ne aflăm, și această reflecție ne liniștește nițel. Locuitorul sefului Inspectoratului de miliție al județului Ialomița, maiorul Stoica Dumitru, la care ne-am prezentat, citește oarecum uluit scrisoarea lui Frangu Victor din comuna Jegălia (județul Ialomița), scrisoarea primită și înregistrată la redacție: „...Prin prezenta scrisoare vă aduc la cunoștință un mare necaz pe care îl suport moral și material de mai bine de 8 luni de zile care mi-au adus neliniște personală și familială, și-au culminat în ultima instanță cu condamnarea mea la 7 luni de detenție și 1500 lei despăgubiri civile... În seara zilei de 7 octombrie 1977, gestionarul magazinului din localitatea unde stau, Jegălia, pe nume Cerchez Gheorghe, vine de la Tulcea cu un camion de pește proaspăt, de circa 4-5 t, pe la orele 17-18. Mă cheamă pe mine și pe Nicolescu Vasile, pe Bodeanu Gheorghe, prieteni de aproape, ca să facem de pîndă pentru a prinde hoțul care de regulă fură pești după ce se descarcă în curtea magazinului de cite ori se aducea... Ca o prevedere de risc gestionarul a anunțat pe seful de post de miliție și pe tovarășul primar al comunei ca să stie că vom sta de pîndă. La rîndul său, seful de post avertizează paza obstescă ca să fie atentă cu ochii în toate părțile ca se urmărește un caz special de prinderea unor hoți. După aceasta gestionarul simulează că este bolnav, ostenit, și că pleacă acasă, spunînd soției să închidă la timp că dimineața este treabă multă cu vînzarea pestelui. În realitate, gestionarul și cu mine ne furisăm pe nevăzute să vedem ce se va întîmpla. După 3-6 ore de așteptare, în jurul orei 12.30 noaptea am simțit că se clatină gardul de scîndură, se observă o umbră două care se mișcău și o bubuitură produsă de hoțul care sărise în curtea cooperativei descult pentru că așa i-a fost mai ușor. Procedeu de a-l prinde, chiar și frica, ne-a făcut să ezitam multe minute, timp în care hoțul a reușit să pună în sacul cu care venise circa 30 kg pește. Atunci am dat cu piciorul în usa magaziei unde pîndeam și am tipat la el stăi hoțule că te-am prins. În primul moment a rămas ca trîsnit, nu știa ce să spună, cerea iertare că a greșit, că îl stîmpelează, că ne dă citi-l-om cere numai să nu-l afle lumea dar parcă, ca-n filme, își revine, lasă sacul din mină, sare peste lăzile de pește și dă să sară gardul din curte. ...Îi legăm mîinile la spate cu un furtun de cauciuc și l-am lăsat împreună cu gestionarul iar eu m-am dus și am

anunțat seful de post și primarul care au venit la fața locului... Dar cine era hoțul? Era Ivan Gheorghe, paznic din paza obstescă, care păzea magazinul în continuare, organele de miliție procedează la reconstituirea faptelor, îl fotografiază cum a acționat, el recunoaște ce a făcut Asistă la aceasta zeci de oameni din comunele învecinate care veniseră după pește iar eu plec la serviciul meu convins că am ajutat la o faptă demnă de recunoștință, îmi făcusem într-un fel datoria de cetățean... La 3-4 zile fapta și făptașul sînt supuși unei discuții în cadrul plenarei comitetului comunal de partid unde participă toate organele iar hoțul recunoaște ce a făcut dar nu spune cu cine a mai fost, lucru cerut de cei care au luat cuvîntul... Dar iată-mă citat în fața organelor de judecată la judecătoria Fetesti ca învinuit în proces penal cu Ivan Gheorghe, la prima, a doua și chiar la a treia înfățișare mi se impușă că sînt învinuit de lovire, vătămare a lui Ivan Gheorghe și singurul lucru ca să scap de închisoare ar fi să mă împac cu hoțul și să-i dau 2500 lei despăgubire... La ultima înfățișare din 22.06.1978 instanța de judecată Fetesti, judecător tov. Marcu mă condamnă la 7 luni închisoare și 1500 lei despăgubiri civile pentru Ivan Gheorghe...”

Ajutat generos de către maiorul Stoica — cu un ofițer, căpitanul Tomuța Marin, și o masină — pornim pe calea reporterului, aceea de a verifica faptele.

Postul de miliție din comuna Jegălia. Din actele întocmite de subofițerii de aici rezultă că în partea de început a zilei de 8 octombrie 1977 s-au întîmplat lucrurile pe care Frangu Victor le-a relatat în scrisoarea sa. Și atunci?

Plutonier major Stan Radu, seful postului: „Inițial am întocmit acte de trimitere în judecată a lui Ivan Gheorghe pentru furt din avutul obstesc. Tovarășul procuror Teiner Aurelian de la Procuratura Fetesti mi-a restituit dosarul spunîndu-mi că fapta lui Ivan Gheorghe este de competența comisiei de judecată de pe lângă consiliul popular comunal. Paguba produsă de el este sub 500 lei (20 de kg pește x 12 = 240 lei) și conform legii 59/1977 se judecă la comisie aici, în comună. Tot dînsul a primit plîngerea lui Ivan Gheorghe cerîndu-ne și alte date pentru înlocuirea dosarului.

— Ivan Gheorghe, în momentul producerii furtului, avea mîna dreaptă ruptă?

— Nu, tovarășe, spune plutonierul major Stan Radu, uități-vă la fotografia.

Bobocel Ion, secretarul comitetului de partid, primarul comunei Jegălia: „Fap-

tele stau întocmai cum v-a sesizat Frangu Victor. Frangu este un om serios, are doi copii căsătoriți, nu este nici bețiv, nici violent.

Din procesul verbal de cercetare la fața locului întocmit de seful postului comunal de miliție: „...L-am găsit pe numitul Ivan Gheorghe ce îndeplinea funcția de paznic obstesc legat cu mîinile la spate cu un furtun de cauciuc și păzit de către numiții Cerchez Gheorghe gestionar și Frangu Victor...”

Cerchez Gheorghe, gestionarul magazinului, spune printre altele, spuse care confirmă afirmațiile lui Frangu Victor întregal: „...Eram furat de mult și îl bănușiam pe Ivan Gheorghe. Eu, cu aprobarea sefului de post și a primarului l-am chemat la pîndă și pe Frangu... Cînd l-am prins cu pestele în sac Ivan Gheorghe mi-a spus că-mi dă 5000 de lei dar am refuzat...”

— Tovarășe căpitan Tomuța, spunem către ofițerul care ne însoțește, dacă s-ar fi extins cercetările și s-ar fi dovedit, presupunem, că erau trei ce s-ar fi întîmplat?

— Cînd un furt este săvîrșit noaptea și în grup se cheamă furt calificat și pe deasupra este mai mare.

La Fetesti discutăm cu procurorul Teiner Aurelian:

— Omeneste vorbind, tovarășe procuror... — Discuțăm doar din punctul de vedere al legii.

— Da, din acte redactate și semnate de către dumneavoastră rezultă clar că Ivan Gheorghe a furat.

— Da, dar aici sînt două dosare distincte. Unul pentru hoț, la comisia de judecată căci este o pagubă sub 500 lei, și altul pentru agresor, victima Ivan Gheorghe are certificat medico-legal pentru 40-45 zile ceea ce intră sub incidența legii penale.

— Nu este oare vorba de același dosar din moment ce fapta furtului a determinat fapta lovirii? Asta presupunînd că Ivan Gheorghe a fost lovit cu adevărat, căci nu există nici o probă directă în acest sens. Certificatul medico-legal afirmă că Ivan Gheorghe a fost lovit cu un corp dur, că are fracturat antebrațul drept, dar nu specifică persoana care l-a lovit. Martorii acuzării spun totuși că l-au văzut în ziua de 8 octombrie 1977 cu mîna lovită, mai spun că, la rîndu-li-se, li s-a precizat că Frangu este autorul, dar nici unul n-a văzut.

— Dumneata vrei să răstorni un certificat medico-legal?

— Nu.

Este noapte deplină. La Hotelul „Mun-

tenia” din Slobozia, unde locuim, lumina este aprinsă a nedumerire. Ce trebuie crezut, ce nu trebuie crezut, căci aveam notată și versiunea lui Ivan Gheorghe: „Eram de serviciu ca paznic de pe 7 octombrie orele 19 pînă pe 8 octombrie 1977, orele 7 dimineața. Pe la 1 noaptea, deci intram pe 8 octombrie, aud zgomote la magazia magazinului din comună Las Bicicleta și bățul dezamete de o bancă și mă gîndesc să nu deranjez seful de post. Săr peste gard, un gard de vreo doi metri jumătate înălțime (în realitate sînt 3 garduri pînă la locul comiterii faptelor, n.n.) și la lumină îl văd pe Cerchez Gheorghe, gestionar, și pe Frangu Victor. Unul bea coniac, altul bea vin. Uite hoțul, zic eu. Voi sintei, zic eu. Imediat, Frangu m-a lovit cu muchia toporului peste mina dreaptă. M-au legat de mîini cu o sîrmă și un cablu, au băut în continuare și pe la 3 au chemat seful de post. S-a făcut o reconstituire așa lovit cum eram la care a asistat multă lume. Era și primarul Bobocel Ion. Eu n-am vrut să sîr din nou, dar m-au silit. După aceea, era 8 octombrie, cam ora 8, m-am dus la dispensar la doctorul Mierlă, mi-a făcut o injecție și cu salvarea m-au dus la spital la Fetesti. Mi-au făcut radioscopie la mină, au zis că e ruptă și tot pe 8 octombrie 1977, pe la 15 mi-au pus mina în gips. Am umblat cu ea așa vreo 70 de zile. L-am dat în judecată pe Frangu și-i cer despăgubiri 2500 lei, atîți bani am pierdut cît m-a îmbrăcat și dezbrăcat femeia mea...”

O radioscopie nouă, făcută în zilele documentării noastre de către Ivan Gheorghe, spre a ne dovedi adevărul spuselor sale, confirmă că a avut într-adevăr mina dreaptă ruptă și că fractura poate data din octombrie 1977, sau mai de demult. Ce se poate crede, mai ales că examinarea, pentru a cita oare, a fotografiilor de la reconstituirea relează o jenă la mina dreaptă. Da, dar de la jenă la o fractură care să țină mina în ghips 40-45 zile este o cale lungă. S-a făcut 5 dimineața și nu știm ce să credem. Ne gîndim totuși că și un certificat medico-legal poate fi examinat de aproape fără pretenția de a-l contesta.

— Sintei medicul legist sef al județului Ialomița, tovarășe doctor Popa Valer, spunem peste două ore. Pe ce bază s-a emis certificatul medico-legal 1183 din 11 octombrie 1977, certificat privindu-l pe Ivan Gheorghe din Jegălia?

— Pe baza unei trimiteri din Fetesti, unde a fost examinat la raze și unde i s-a aplicat aparatul de ghipsat.

Examinăm o bucată de hirtie portocalie, din cele care însoțesc radiocopiile, vedem diagnosticul, dar nu vedem nici semnătură și nici parafă. Afirmăm că, juridic vorbind, o asemenea trimitere este nulă, dar ni se răspunde că este o veche practică între colegi. Să nu fim absurzi, ni se spune.

— Din cîte ne-am documentat, știm că se poate efectua o radioscopie și prin ghips. Ați făcut așa ceva, căci, oricum, acest cer-

Legea ne apără:

s-o cunoaștem,

s-o respectăm!

În cazul Gheorghe Popa, pe făgașul legii a mai rămas deschisă o singură portiță: cîntea unui cetățean. Ce va face el?

1 SCHIȚĂ DE PORTRET

— Numele și prenumele.
— Popa Gheorghe.
— Anul, luna, data nașterii.
— 1931...
— Data și luna.
— Luna... Cred că era octombrie... Ziua n-o țin minte. Pe mine m-a adus în Dobrogea un frate de-al meu cînd eram mic și m-a lăsat aici și pe urmă am muncit.
— Profesia.
— Comuna Negulești, județul Bacău.
— Te întreb unde muncești, ce faci?
— Sînt paznic de noapte, în Satu Nou, comuna Mircea Vodă, lângă Medgidia. Dar n-am fost tot timpul așa. Am muncit și de ziua. Dar după atîtea vînturi, zăpezi și ploa, organismul meu n-a mai suportat răcelile...

La 40 de ani, Gheorghe Popa atingea apogeul prosperității sale. După o viață de trudă, la începutul anului 1972, dispunea de 56 de oi, păsări, porci, curte, doi copii, și casă la 2 kilometri de Medgidia. După un singur an, pierde totul: oi, păsări, curte, casă, munca sa de o viață.

2 DUPĂ 6 ANI

La sfîrșitul celor trei zile de cercetări în Constanța, erau limpezi trei lucruri: legalitatea dosarelor prin care s-a scurs întreaga avere a țaranului Gheorghe Popa este inatacabilă. Legalitatea dosarelor n-are nici o legătură cu realitatea. Această din urmă concluzie, la care am ajuns, procurorul Dumitru Tașcu și subsemnatul, n-are nici o putere în justiție.

3 CĂPITANUL DE CURSĂ LUNGĂ VICTOR RĂDULESCU

— Tovarășe căpitan! Cazul pe care o să vi-l istorisesc n-are nici o legătură cu marea. N-are legătură cu multe lucruri. E povestea tristă a conflictului dintre un țaran și un comerciant. Eu n-am să fac aprecieri. Aprecierile le veți face dumneavoastră. Puteți face acest lucru. În calitate pe care o aveți de comandant de vas ați fost pus desigur nu de puține ori în situația de a aplica legea. Sinteiți opinie publică... Dar iată faptele:

4 FAPTELE

În 1970, în vreme ce Gheorghe Popa își reconstruiea casa, gestionarul restaurantului din Satu Nou, Gheorghe Bora, cumpără 50 de oi și-l roagă pe Popa să le îngrijească în schimbul sumei de 500 lei lunar. Cu timpul, gestionarul își mărește turma pînă la 72 de oi. Acestora li adaugă opt porci. Gheorghe Popa pretinde sporirea retribuției la 800 lei lunar. Proaspătul cioban renunță la celelalte ocupații și se dedică exclusiv muncii la oile și porcii gestionarului. Din vînzarea mieilor, a lîinii și a altor produse, gestionarul cîștigă în acel an, după propriile sale declarații, circa 50 000 lei. La sfîrșitul anului 1971, Bora avea să lichideze turma. Fieca lui, studentă la Iași, îi pretinde, în vederea obținerii unei burse de la stat, o adeverință prin care circumscripția financiară să ateste lipsa oricărei averi. Îi cheamă aceste pe Popa. Între timp gestionarul se mutase la Constanța. Îi cheamă deci acasă în Constanța și-i spune: Uite măi, băiatule, eu vreau să-ți vind oile. Păi, zice ciobanul, știți că n-am bani. Știu, răspunde gestionarul. Dar la primăvară o să ai și la toamnă o să ai, după ce vinzi lîna și mieii. Facem un contract cu două termene de plată. Apoi, cei doi, împreună cu avocatul Teodor Serafide, cunoștința gestionarului, merg la tribunal și acolo întocmesc un act de vînzare-cumpărare pe care ciobanul îl semnează cu trei litere, singurele pe care le cunoaște. Pentru că gestionarul contractase deja lîna la D.C.A. și încasase banii, din total este scăzut avansul și Gheorghe Popa are de plătit bani peșini 18 000 lei.

În primăvară, gestionarul se comportă ca un proprietar și trimite un cunoscut pentru a ridica 13 miei— Popa afirmă că i-a ridicat pe toți. În toamnă ciobanul îi trimite lîna. Consideră că într-un fel s-a achitat de o parte din datorii. Este chemat la Consiliul popular și întrebă de ce nu achită sumele convenite prin contractul încheiat cu Gheorghe Bora. În februarie lui gloduros, ciobanul amînteste de miei care i-au fost luați, de datoria pe care Gheorghe Bora o are la el din anul cînd i-a muncit și n-a primit nici un ban.

Este acționat în judecată. Și întrebă: Recunoști că ai încheiat un contract de vînzare-cumpărare cu Gheorghe Bora? Da, răspunde ciobanul. Recunoști că pe baza acestui contract ai să-i dai 18 000 lei? Da, răspunde ciobanul și așteaptă întrebările la care să-și verse năduful. Să spună adică de felul cum a fost îmbătat, de faptul că el neștiind carte n-a citit contractul unde erau trecute 56 în loc de 49... Aceste întrebări n-au fost rostite și țaranul și-a spus păsul în momentele cele mai neindicte. I se cereau acte, iar el răspundea că dreptatea e de partea lui. Am văzut dosarul. Este curat, curat. Ciobanul n-are nici o probă. Gestionarul are actul care, deși la vremea lui n-a fost autentificat la notariat, a dobîndit putere legală prin chiar recunoașterea ciobanului. Recursul este respins. Gheorghe Popa îl acționează în judecată pe Gheorghe Bora pentru neplata anului de muncă. Cîștigă în fața primei instanțe și pierde la recurs. Gheorghe Popa vorbește de martori mincinoși, dar nu-i reclamă în scris. Ciobanul vorbește de martori a căror adresă n-o cunoaște însă. Pentru el faptul că au fost martori care au văzut și care ar putea contrazice actele gestionarului este de ajuns. La întrebările care i se pun răspunde colțos și anapoda. I se scoț la licitație oile. Oile sînt cumpărate cu jumătate din prețul cu care i se vinduseră. Apoi i se scoate casa la licitație. El o cumpărăse cu 33 000 și la reconstrucție îi mai adăugase valoarea în muncă și materiale de circa 30 000 lei și o pierde la 9 500 lei. Refuză evacuarea și plătește amendă 2 000 lei. I se taie lumina electrică și de mai mulți ani trăiește în casă cu luminări. Se îmbolnăvește nevăsta. Apoi se îmbolnăvește el. Apoi unul dintre copii. Cel care îi cumpărăse casa la licitație cu 9 500 lei este chiar Gheorghe Bora. Gheorghe Bora revinde casa cu 16 000 lei...

5 CĂPITANUL DE CURSĂ LUNGĂ VICTOR RĂDULESCU

— Un om uns cu toate alifiile, cum înțeleg eu că este acest Gheorghe Bora, angajează fără act legal un ignorant în materie de legi și în calitate la de proprie-

tar inițiat nu ține zilnic, ca să zic așa, un caiet de bord cu tot ce există. Cite oi sterpe sînt, cit lapte dă ficcare, cit ia el, cit îl dă ciobanului etc. Pentru mine este evidentă intenția lui de a profita de neștiința țaranului.

— Această intenție nu poate fi dovedită.

— Lipsa contractului prin care angajează un om nu e dovadă a intenției de a eluda legea?

— Vina aparține deopotrivă și lui Gheorghe Popa. Necunoașterea legii nu e scuză.

— Atunci cînd a vrut să vindă oile, el a știut că trebuie un contract. Și apoi cum a fost încheiat acest contract? Ia un neștiutor de carte, îi spune una și scrie alta...

— Asta nu-i dovedit.

— Ba eu cred că aici lucrurile sînt foarte limpezi. De ce, dacă a avut la dispoziție un avocat, pe Teodor Serafide, a mai fost nevoie să insceneză, să creeze aparența de legalitate, și în loc să încheie contractul acasă la el, s-au dus cu toții la tribunal, unde în loc să autentifice actul la notariat, n-au făcut decît ceea ce puteau face foarte bine și acasă? Avocatul nu știa că un act trebuie autentificat? Nu e clar că au vrut să-l îmbrobodească? Să-i ofere doar aparența legalității? Dar judecătorul care a avut pe rol acest proces, nu s-a întrebat cum a fost posibil ca un act întocmit de un avocat, să nu fie trecut prin notariat? Nu și-a pus întrebarea că acest act conține un viciu de consimțămînt? De ce nu a chemat în sprijin procuratura?

— În orice proces există unul care afirmă și unul care neagă. Judecătorul nu avea numai acest proces. Dosarul era curat...

— Atunci poate îmi spui dumneata în ce constă rolul activ al justiției?

— În fața unei evidențe, rolul activ înseamnă s-o consemneze.

— Existau două evidente: una în dosar și alta în sală. Amîndouă trebuiau consemnate. Un avocat care nu-și face datoria pînă la capăt, are un motiv. Care e acel motiv? Aceasta este întrebarea. Un om care își confecționează legalitatea numai pe jumătate, pentru cealaltă jumătate ascunde ceva. Ce anume? Cealaltă jumătate ar fi însemnat ca ciobanul să fi fost dus în fața notarului, care ar fi văzut în ce hal de beat e, și care ar fi trebuit să-i citească actul. Nu?

— Un judecător nu e obligat să meargă atît de departe cu supozițiile.

— Poate că n-are obligația, dar are dreptul...

— Dumneavoastră, de pildă, cum ați gîndi în fața unui astfel de argument? Toată viața mi-a plăcut să fiu om și am avut încredere în oameni. N-am umblat

Acționăm împreună cu opinia publică

Convorbire cu tovarășul NICOLAE MIHAI, procuror-șef al județului Tulcea

— În județul Tulcea, așa după cum voi demonstra prin date statistice, starea infracțională s-a îmbunătățit simțitor în ultimul an. Mai înainte de a recurge la cifre, vreau să arăt că actuala situație este o urmare a intensificării popularizării documentelor de partid privind creșterea rolului educativ al colectivelor de oameni ai muncii. Sint cunoscute lucrările Plenare: C.C. al P.C.R. din 28—29 iunie 1977, reflectate în Decretul 147 din același an. vedeți dumneavoastră, noi, procurorii, prin natura profesiei, eram mai puțin legați de teren, contactul cu cetățenii se stabilea, de regulă, doar atunci când aceștia intrau în conflict cu legea. Acum, colaborăm mult mai intens cu oamenii corecți, cu activiști de partid din organizații, cu reprezentanți ai unor organizații de masă și obștești, împreună cu care realizăm, dacă vreți, o profilaxie a infracțiunilor, evitând unele posibile manifestări antisociale, reușind o disciplinare a vieții colective și individuale a unor cetățeni apti să săvârșescă acte care să contravină normelor firești de conduită. Remarcă că o schimbare s-a produs, deși nu în măsura necesităților, și în mentalitatea colectivelor de oameni ai muncii din diverse întreprinderi și instituții, de jos și până la nivelul conducătorilor acestora. N-aș fi corect dacă nu aș preciza că sint încă directori care nu înțeleg total că în sarcinile lor intră și comportamentul oamenilor de care răspund chiar și în afara timpului de producție, că pot, prin autoritatea lor, să influențeze în mod favorabil starea disciplinară și dincolo de porțile întreprinderilor. Aspectul cel mai important pe care unii conducători de instituții îl ignoră este acela că acțiunile corelate ale organelor de miliție, procuratură și justiție cu cele ale organizațiilor despre care am amintit, cu cele administrative, duc la rezultate cu mult superioare. Or, sarcina realizării unui climat corespunzător nu poate sau mai bine zis nu trebuie lăsată numai în seama acelor organisme specializate. Numărul inculparilor a scăzut în 1977, față de 1971, cu 62,50%. Mi se pare edificator că, în ceea ce privește

pagubele aduse avutului obșteșc, scăderile sint și mai mari, atingând 80 de procente. Desigur, și volumul în lei al pierderilor ce se înregistrează în trecut s-a diminuat simțitor, cu ceva mai mult de jumătate. În privința stării infracționale în rândul minorilor, ea s-a redus cu 60%, în același interval. Dealtfel, dacă am privi puțin înapoi, cu numai câțiva ani, am vedea că preocuparea conducerii partidului și statului nostru pentru asanarea vieții sociale a fost continuă.

— Care credeți că a fost acțiunea cea mai eficientă întreprinsă de organele justiției din județ în ultimul an?

— Voi împărți răspunsul în două: într-un sens mai larg, țineră proceselor la fața locului, adică în întreprinderi, în cartiere și așa mai departe, ceea ce a asigurat o mai mare audiență publică, o receptivitate superioară, poate, celei dintr-o sală de tribunal, și un mai mare coeficient de influențare a opiniei publice. În astfel de cazuri, și cred că arăt o trăsătură specifică pentru procuratura județului nostru, m-am deplasat, de regulă, chiar eu sau adjunctul meu, în funcție de gravitatea faptelor. A doua parte a răspunsului privește punerea în discuție a unor fapte cu un grad mai scăzut de nocivitate, situații în care ne consultăm cu colectivele de muncă respective și împreună cu care încercăm să direcționăm măsurile luate în vederea obținerii acelei forțe capabile să influențeze climatul social.

— Ce alte mijloace ați mai folosit?

— Presa locală, în mod intens, înfățișând unele stări de lucruri nu tocmai corespunzătoare, chiar și atitudinea unor conducători de întreprinderi, de unități comerciale, cooperatiste etc., ceea ce le-a dat de gândit oamenilor.

— În ce sector se înregistrează încă rezultate necorespunzătoare?

— În cazurile de violență.

— Explicația?

— Influența alcoolului, combinată cu fluctuația oamenilor veniți, cine știe de unde și din ce motive, în județul nostru.

— Măsuri preconizate și aplicate?

— Acela, și nici n-aș fi admis să fie întrebare de altcineva, dacă recunoaște că a semnat actul, fiindcă era de la sine înțeles că omul semnase... L-aș fi întrebare dacă recunoaște legalitatea actului?

— Știi cum e după război...
— N-ai spus dumneata că sint opinie publică?

6 IMPREUNĂ CU PROCURORUL DUMITRU TAȘCU

— Tovarășe procuror, iată-ne la capătul a trei zile de muncă. Legalitatea dosarelor nu poate fi pusă la îndoială. Haideți să le lăsăm la o parte și să vorbim de realitate. Care este realitatea? Gheorghe Bora a avansat 25 000 lei și a cumpărat 50 oi. Bora a câștigat de pe urma oilor 50 000 lei, venit net. Într-un an. Apoi și-a recuperat și a vândut de 25 000 lei, vindind ciobanului oile cu 30 000 lei. În total 80 000 lei. Cine a creat această valoare? Gheorghe Bora, în urma muncii depuse, pierde din ignoranță oile pe care le-a cumpărat, pierde casa, curtea, agoniseala de o viață, plătește taxe de judecată vreo 20 000 lei, rămân pe drumuri el, soția și copiii. Peste această realitate nu poate trece nimeni. Cu dreptul pe care ni-l dă această realitate, haideți să revenim la începutul începutului. Este legal actul încheiat de Bora și Popa?

— Actul de la dosar este legal. Judecătorul îl putea contesta numai dacă ar fi presupus că el prezintă vicii de conștientămint. Din moment ce Popa a afirmat în proces că recunoaște că a semnat...
— Ce vicii ar fi putut exista. Pe unele le-a numit comandantul Rădulescu. Ele se bazează însă pe presupuneri. Ce prevede actul? Că plata se face în două etape. Prima, la vnzarea mieilor. A doua, la vnzarea linii. Haideți să vedem dacă această plată era posibil să fie făcută. Bora afirmă că a vndut oile ciobanului deși cunoștea că n-are bani, pornind de la niste sume viitoare, dar certe. Cite oi să luăm că au avut miei?

— 50?

— 50. Din moment ce nici la oi nu poate fi prevăzut sexul, să presupunem că jumătate sint miei și jumătate mieluțe. Deci, teoretic, Popa putea vinde 25 de miei. Mieluțele nu se sacrifică, 13 i-a luat Bora, prin trimisul lui. Popa nu avea de unde plăti 9 000 lei. Al doilea termen era în august, după vnzarea linii. Care lină? Dacă ea era contractată de gestionar la DCA. Nu rezultă de aici că din plecare contractul avea vicii de conștientămint? Rămâne brinza. În medie, 300 kilograme ori 16, total 4 800 lei. Tot nu sint 9 000. Se mai pune întrebarea din ce-ar fi trăit familia lui Popa un an aproape? Acest lucru nu s-a luat în calcul. Popa

— Cunoașterea cit mai complexă a tuturor cetățenilor aflați în oraș și în județ, pe care o realizăm prin discuții cu cei pe care-i considerăm înclinați spre acte antisociale. Fiecare procuror discută, cu regularitate, în special cu noii veniți și, cind este cazul, cind am observat sau ni s-a semnalat o comportare necorespunzătoare, recurgem la explicarea legii, la înfățișarea consecințelor posibile. Aceste convorbiri se termină cu încheierea unei declarații-angajament.

— Și procurorul-șef al județului Tulcea îmi arată un dosar din care notez: C. I. a nesocotit prevederile legii, refuzând totodată să presteze vreo muncă utilă. El a fost încadrat. A. N. și-a alungat din casă soția. S-a procedat în același fel, iar la afirmațiile sale că „nu poate trăi cu această femeie” i s-a recomandat să urmeze calea legală dacă, într-adevăr, nu va ajunge la o înțelegere. Soția i s-a întors acasă și conflictul s-a aplanat. I. L. din Isaccea nu muncea și manifesta o predispoziție spre vagabondaj și prostituție, dar — în urma discuției cu procurorul — s-a decis să se încadreze și să ducă o viață normală, utilă și societății și sieși. Asemenea exemple ar putea continua. Ele demonstrează eficacitatea activității organelor de procuratură. În rândul procedurilor noi, folosite de procurori, se înscriu și analizele manifestărilor negative, în cadrul C.O.M.-urilor, ca și prezentarea unor materiale de către procurorul-șef al județului în diverse unități, cum au fost până acum cele de la Chilia Veche, Combinatul metalurgic, Cooperatia de consum, la unitățile de industrie a laptei, la conservele de legume și pește etc., la acestea din urmă accentul fiind pus pe sustragerea de produse. În privința acelor cetățeni care și execută la locul de muncă pedepsele, procuratura exercită un control riguros și permanent, pentru a ști cum se comportă ei în producție, în ce măsură se îndeplinește rolul educativ al pedepsei și așa mai departe. Am întâlnit situații în care procuratura a intervenit pentru ca drepturile bănești ale acestor oameni să fie achitate integral, potrivit legilor, atunci cind s-a constatat că ei fuseseră frustrați de o parte din remunerație în urma unor calcule eronate.

EMIL LEONARD ■

tificat este piesa de rezistență a unui dosar pe baza căruia un om a fost privat de libertate 7 luni? Un om de 50 de ani, cu doi copii mari.

— Nu, n-am efectuat o asemenea radioscopie, dar hirtia de la Fetesti nu minte. Răsucind hirtia de la Fetesti în mîini, se face pauză. O mai examinăm, totuși. Vedem că data emiterii ei din Fetesti este 7 octombrie, or, conform actelor miliției Jegația, celor din dosarul comisiei de judecată din aceeași comună, conform dosarului de la Judecătoria Fetesti, conform spuselor lui Ivan Gheorghe, fapta, sau faptele s-au petrecut pe 8 octombrie. La Policlinica Fetesti în trei registre diferite, scrise de trei doctori diferiți, apare într-adevăr data de 7 octombrie 1977. Executăm fotografiile și discutăm cu tovarășul Boro Vasile, procuror șef adjunct al județului Iași. Expunem totul, sintem ascultati cu atenție și deferență și ni se spun lucruri pe care le transcriem textual: „Ne-ati dat dosarul peste cap căci obiectul lui îl constituia o vătămare întimplată pe 8 octombrie 1977. La acea dată deci Ivan Gheorghe avea mina fracturată. Asigurați cititorii revistei Flacăra că Frangu Victor va fi scos din cauză. Ivan Gheorghe, hotul, va fi demascat într-o adunare populară la Jegația. locul comiterii nedemnei sale fapte. Vă mulțumim!”

Din discuțiile cu factorii competenți, din documentarea noastră rezultă câteva lucruri utile, clare:

1) Procurorul Teiner Aurelian a întocmit un dosar extrem de fragil, bazat în exclusivitate pe certificatul medico-legal 1183 din 15 octombrie 1977 care certifică, s-a văzut, nu are legătură cu cauza. Era obligat să se gîndească că este vorba de linistea, viața și libertatea unui om. Cu minimum de efort, putea să descopere ceea ce am fost noi obligați să facem. Plîngerea primită de la Ivan Gheorghe trebuia verificată temeinic și nicidecum pasată șefului de post Stan Radu. Tot dînsul, după propriile-i afirmații, a încercat să stingă procesul penal pornit prounind lui Frangu Victor să-i dea lui Ivan Gheorghe 2500 de lei ceea ce nu este corect și nu privește nici mișcarea unui procuror.

2) Medicul Popa Valer a eliberat un certificat medico-legal pe baza unei fîtuci, ceea ce contravine normativelor legale în vigoare încă.

3) Era desigur de dorit ca și completul de judecată condus de tovarășul judecător Mareu să restituie dosarul procuraturii căci lipsa unei singure probe directe era un serios semnal de alarmă asupra veridicității sale.

4) Fapta unui paznic prins furind din avutul obșteșc trebuia serios blamată căci în acest fel eram pe punctul de a înregistra un absurd record: neprimit cu flori la locul faptei sale infamante, hotul dă în judecată pe cel care i-a prins și obține rimiterea lui la închisoare.

EUGEN SECELEANU ■

cu acte decizive atunci cind a fost neapărată nevoie. În cazul de față am încheiat act numai fiindcă avea nevoie de el fiică-mea. Trebuia să dovedesc că nu am avere...

— Aș fi întrebare omul acesta ce meserie are. Un gestionar de meserie nu gîndește așa. M-aș fi întrebare după aceea dacă pretenția omului acesta față de stat, acordarea unei burse, este justificată. Dacă a câștigat 50 000 lei numai de pe urma unor oi înseamnă că are bani să-și învecineze fata la facultate. Dacă într-un an a obținut 50 000 lei, nu era evident că în anul următor va obține aceeași sumă? De ce să vîndă oile? Ca să obțină o bursă de cîteva mii pe an? Cum adică? Dai un venit sigur de 50 000 pe cîteva mii ipotetice? El a vrut să inducă statul în eroare și cei ce i-au eliberat adeverința de avere au dat dovadă de superficialitate. El a vrut și bursa și oile. Cum s-a și întimplat pînă la urmă. Inducerea în eroare a organelor de stat este faptă penală. Era un alt prilej de a cere sprijinul procuraturii.

— Procuratura a avut și ea pe rol acest caz și n-a putut mai mult.

— Cînd? Atunci cînd Gheorghe Bora se blindase cu toate actele. Ce spui dumneata dovedește, dacă vrei, cît de important e felul cum se judecă la prima instanță... Dar să știi că nu merg mai departe dacă nu-mi spui cine este Gheorghe Bora.

— Ar însemna să nu mai fiți obiectiv. — Atunci ce fel de opinie publică vrei dumneata să fiu eu dacă nu știu totul.

— Pe scurt: părinții lui au fost circiumari. El a fost băiat de prăvălie. Apoi a făcut geamășie cu oi. Este expresia folosită de el. A fost frizer. A avut frizerie. A lucrat și în cooperativă. Gestionar la DCA. Inchis pentru delapidare. Reabilitat. Apoi gestionar din nou. Acum e tot gestionar, în port. Are o casă. A luat fără chitanță de la cumnatul său 11 000 lei. A cumpărat teren și în contractul de vnzare-cumpărare s-a trecut singurul proprietar. Acum cere evacuarea cumnatului și chirie din urmă... Are o mașină... De fapt nu el, ci fiică-sa...

— Bursiera?

— Da.

— Cu ce bani?

— Cînd a vîndut casa lui Popa, banii obținuți i-a cedat fetei.

— Dacă n-avea urgentă nevoie de bani, de ce nu l-a păsuit pe Popa? Cum să lipsești un om de munca lui de o viață, să lași niște oameni cu copii pe drumuri, să distrugi niște vieți numai pentru a cumpăra fetei tale un automobil?

— Observ că ne-am inversat rolurile. Dumneavoastră sinteți cei care întrebați.

— Cum să nu întreb cînd unui om care datorează 18 000 lei, și nici nu e sigur că-i datorează...

— Actele spun că da.

— Mă rog. Pentru 18 000 lei îi vinzi oile la jumătate de preț, îi vinzi casa care a costat peste 60 000 lei cu 9 500, o cumperi tot tu, apoi o revinzi cu preț dublu. Cine a făcut licitația?

— Licitațiile se fac prin intermediul instanței...

— Dar e limpede că el a putut aranja totul.

— Nu avem dreptul să plecăm de la o premisă ipotetică.

— Instanța putea amina licitația pînă ce va fi crescut prețul oilor la prețul cu care le cumpărase ciobanul, așa cum le cumpărase?

— Putea. Dar nu era obligată.

— Cum adică, eu îți datorez dumatle 100 lei și dumneata îmi vinzi la licitație bunurile din casă, indiferent de valoarea lor, la suma pe care îți-o datorez?

— Instanța a îndeplinit toate formele legale.

— Să știi că eu ca opinie publică am dreptul să nu mai discut cu dumneata dacă îmi dai mereu cu forme legale. Formele legale sint cele care apără dreptatea, logica, bunul simț, litera legii. Spune-mi, există vreun paragraf de lege care spune că licitația să se facă în grabă, oricum, fără a ține seama de valoarea reală a obiectelor, îndeplinind numai formalitățile de procedură?

— Nu. Să știi că eu am vorbit cu ciobanul. Nu se prea poate discuta cu el.

— El n-a avut avocat?

— Ba da.

— Și a rămas tot necunoscutor?

— Așa mi s-a părut.

— Înseamnă că voi sau nu, gestionarul a beneficiat de doi avocați. Adică și de avocatul ciobanului.

— Vă atrag atenția asupra pericolului pe care îl prezintă această afirmație.

— Dar eu nu fac afirmații. Eu constat. Nimeni nu i-a făcut ciobanului un serviciu mai mare decît propriul lui avocat. Ce ziceți, avocatul ciobanului s-o fi cunosbind cu avocatul gestionarului?

— De ce să nu credem că ciobanul se simte foarte bine în ignoranța lui. Că acum o folosește drept adăpost?

— Bravo! Înseamnă că s-a folosit de ignoranța lui și cînd a pierdut casa, și oile, și sănătatea, și curtea, și liniștea, și totul... Nu merg mai departe și mă întorc la primul proces și aici rămîn: cînd îți se prezintă înainte un neștiutor de carte, pe de o parte, iar pe de altă parte doi oameni de felul gestionarului și avocatului, e de datoria mea să mă întreb de ce n-au trecut pe la notari, fiindcă numai prezența notarului îmi crea certitudinea că neștiutorul de carte a luat cunoștință de cele scrise în actul respectiv. Și apoi, ca să autentific în cele din urmă actul, eu nu l-aș fi întrebare pe omul

COPII ÎN UMBRA VICIULUI

O revistă franceză de notorietate și mare tiraj — L'EXPRESS — insera recent la rubrica „Viața modernă” articolul „Delincvenți la 10 ani”. PARIS MATCH semnala la scurt răstimp un fenomen pe care îl prezenta ca pe o adevărată epidemie: prostituția minorilor. Cam în aceeași vreme, un comisar parizian declară într-un interviu că „Nu există drogași fericiți”, iar ziarul LE MONDE consacră un amplu comentariu problemei șomajului juvenil.

Substanța tuturor acestor relatări este, desigur, diferită, după cum și tonul lor este diferit, iar aceasta nu numai pentru că semnatarii sunt diferiți. Sentimentul pe care îl lasă însă — fie doar și simpla lectură — este general, urcând de la tulburare la alertă. Dar, să le lăsăm să vorbească, prin ele însele, mai întâi FAP-TELE.

La începutul primăverii acestui an, un vagabond este găsit mort, cu craniul fracturat, pe un maidan ce-i servea drept domiciliu. Opt zile mai târziu, Franța află stupefiată că Victor Saumur, în vîrstă de 53 de ani, a murit pentru că șapte copii — avînd între 7 și 13 ani — „s-au jucat” în acea zi aruncînd cu pietre, e drept cu pietre puțin cam mari, puțin cam grele. „Publicul va uita, fără îndoială — scrie L'Express — numele lui Victor Saumur, vagabondul. Dar își va reaminti de săracul om ucis cu pietre, pentru că, de această dată, cei ce au provocat moartea sînt copii”.

La 12 aprilie, pe ecranele Parisului este lansat filmul „Atenție, copiii privesc!”, un lung metraj realizat de Serge Leroy — producător și interpret Alain Delon — care își propune să denunțe violența pe micul ecran, dar cade tocmai în excesele pe care le incriminează.

Între faptul divers care este cutremurător și ficțiunea facilă, revin adesea titluri mari ce traversează actualitatea: „Gangsterii la 12 ani”, „Hoțul de mașină avea 8 ani”, „La Bar le Duc, fetițe de 11, 12 ani” etc., etc.

Dintr-un alt „sanctuar al viciului” — Place Pigalle — se descriu fapte ca acestea: Sylvie, care va implini curînd 16 ani, ronțăie o prăjitură — cina sa — așteptîndu-și „clientii”. I s-ar da cu ușurință un an mai puțin... Ceea ce nu se

„Nu există drogași fericiți...”

poate banui, ceea ce nu pot banui cei ce incurajează prostituția infantilă sînt brațele mutilate de seringă. „Drogul este acela care m-a adus aici”, se destăinuie Sylvie. „Aveam 13 ani și jumătate cînd m-am drogat prima oară... Am reînceput după cîțva timp, apoi, din ce în ce mai des. La început n-aveam nevoie decît de doze mici, cu 50 sau 100 de franci. Ceream bani mamei spunîndu-i că-mi trebuie pantofi sau că mi s-au uzat pantalonii. Bineînțeles, cum mă vedea mereu cu aceleași lucruri, a început să-și pună întrebări. Atunci, eu am început să-i torn povești: că-mi pierdusem portmoneul, că mi s-au furat banii sau că am imprumutat o prietenă... Tata nu m-a bătut niciodată, dar, desigur, ar fi fost nebun de furie dacă ar fi știut că mă drogăm. De fapt, nu era prea adesea acasă, pentru că este camionagiu și pleacă săptămîni în șir. Iar cînd era acasă nu se ocupa de noi”. Între timp, fetei îi vine din ce în ce mai greu să vorbească. Vocea îi devine greoaie și nesigură. Miinile îi tremură aprinzîndu-și cea de-a treia țigară. „Scuzați-mă, revin”, îi spune reporterului cu care stătea de vorbă. Dispare la toaletă, și revine după cinci minute cu seringă în mînă, apoi, într-o tresărire de conștiință, o ascunde în geantă.

Este cazul, credem, să adăugăm la aceste incredibile imagini, cîteva complectări. Potrivit publicației „S.O.S. ENFANTS” în Franța ar exista cel puțin zece mii de tineri, băieți și fete, care practică prostituția, iar acest fenomen este în creștere de la an la an. Statisticile oficiale nu-i pot preciza exact amploarea, pentru că, în ochii legii, a te prostituia nu reprezintă un delict. În același sens, un raport al poliției din Stockholm, citat de agenția U.P.I., arată că numărul tinerilor suedezi care se droghează este de ordinul miilor. Pentru a-și procura banii necesari achiziționării „otrăvii albe”, fetele practică prostituția, iar tinerii nu ezită să organizeze adevărate jafuri, numărul incidentelor de acest fel crescînd într-un ritm îngrijorător în ultima vreme. „Nu mai putem face față acestui fenomen”, a declarat un purtător de cuvînt al poliției suedeze.

Ca și Sylvie, Guillaume, 16 ani și jumătate, se vinde pentru bani. Ca și Sylvie, Guillaume nu prea a avut o pi-

lărie și-și calcă în picioare tinerețea. Pentru el viitorul nu există, nu are nume. Și-a părăsit părinții acum trei ani și nu vrea să-i mai revadă. „Mama vitregă nu ne iubea, pe fratele meu și pe mine. A făcut totul pentru a șterge tot ce ne-o putea reaminti pe mama. Mama a murit scuipînd sînge. Îmi amintesc, aveam 6 ani”. Ceea ce Guillaume n-a mai spus este că tatăl său s-a apucat de băut, ceea ce l-a aruncat într-o apatie totală sau într-o stare de furie periculoasă. Viața devenise imposibilă pentru acest băiat de 13 ani, așa că judecătorul nu a avut nici o dificultate să-i facă loc într-un cămin. „La cămin era bine, spune Guillaume. Erau acolo oameni cărora puteam să le vorbesc. Într-o zi, la poartă, un tip s-a apropiat de mine și mi-a propus să luăm împreună o cafea. Nu vîd pentru ce aș fi spus nu. Nu mi-a cerut nimic, dar a revenit a doua zi și m-a invitat să cinăm. Cum era simpatic și avea aerul că se interesează de mine, am acceptat. În cele din urmă m-a invitat acasă...”. Pentru că era în panică, „cu adevărat jenat” — după cum însuși se exprimă — după ce se intimplaseră cu el, Guillaume n-a mai revenit la cămin. Cvasiabandonat de familie, acest băiat la nici 14 ani a cedat mirajului banului cîștigat prin viciu. Nu-și mai imaginează altfel viitorul...

Acum, dacă mai este nevoie, **EXPLICAȚIILE**. Mai întîi din interiorul societății care le generează. În 1976, în Franța, 3 477 de copii între 10 și 13 ani au fost judecați pentru delict. „Delincvența aceasta, a celor mai mici, nu exista acum cinci ani, declară Pierre Saurat, care este educator de 19 ani. La 12 ani au aceleași poftă ca și cei mari: cinema, țigăre și, așteptînd mașina, motocicletă”. „Întîlnesc mult mai mulți copii sub 13 ani care se comportă ca adolescenții de 20 de ani”, confirmă și dr. Alain Braconnier, pedopsihiatru. Locuînți proaste, părinți șomeri, fără calificare, alcoolism, violențe în familie. „Unele cartiere sînt pepiniere ale delincvenței, spune și Jean-François Brenot, responsabilul unui centru de educație supravegheată. Mă simt uneori neputincios. Cum să rezolv probleme de locuință, de muncă, de școlaritate care fac ca un puști, reintors în mediul său, să recidiveze?”. „Delictul comis de un copil — dezvăluie uneori o problemă socială, subliniază dr. Braconnier. El traduce totodată o problemă afectivă”. Desigur, locul afectivității este important în astfel de situații, dar numai simpla sa absență nu constituie argumentul suficient. Nu, nu vom subscrie la părerea acelor reporteri, care, prezentîndu-ne viața fără nici un rost, fără țel a fetei ce se numește Sylvie sau a băiatului chemat Guillaume, drept explicație pentru existența acestui trafic consemnează: „În goliciunea lor disperată, relațiile ce-

An de an, numărul tinerilor care caută un loc de muncă este tot mai mare

lor două mici victime arată profunzimea unui rău de care nici o formulă miracolă nu ne poate elibera: nu există remediu de ordin polițienesc, administrativ sau judiciar pentru acest nou flagel ale cărui cauze sînt disocierea celulei familiale și demisia a tot mai numeroși părinți”. Mai aproape de adevăr este, poate, Sylvie, atunci cînd mărturisește: „Știu că nu aș putea să ies singură de aici. Chiar dacă aș merge la spital să mă îngrijesc, aș recădea dacă nu am pe nimeni să mă ajute. Va trebui, mai ales, să nu mai revin niciodată aici, altfel sigur va reîncepe. E-adevărat că viața mea, toate zilele se aseamănă, dar nu mă gîndesc la asta, pentru că ce-aș putea face altceva? Să găsesc o slujbă, evident. Ar trebui ceva care să-mi ocupe tot timpul. Și-apoi, îmi trebuie doza, fără asta mi-e rău mereu, în brațe în picioare, mi-e frig, e oribil...”. Fără comentarii.

Și, totuși, **ÎN LOC DE COMENTARIU**, vom recurge la alte opinii, de astă dată publicate de ziarul „Le Monde”, în urmă cu puține zile, opinii care dacă nu stigmatizează, nu resping fenomene ca cele pe care le-am prezentat, nu vorbesc în primul rînd despre copiii aflați în umbra viciului, dezvăluie probleme grave, a căror soluționare se impune mai mult decît oricînd. Este vorba despre munca tinerilor, despre slujbele lor, mai direct despre locul lor în societate. „Am 25 de ani, scrie un tinăr din Paris. Am terminat facultatea de litere acum trei ani și de atunci caut de lucru. Uneori am găsit ceva, pentru trei săptămîni sau pentru două luni, dar mereu mici treburi: comisionar, ajutor de magaziner provizoriu, plasator la domiciliu în vizarea de cărți de artă, funcționar la stand pentru un „salon”, anchetator pentru un institut de sondaje, copist... Studii nu mi-au servit la nimic, nu sînt nimic, mi s-a repetat adesea. Și dorii ca să accept această societate care nu se gîndește decît la bani, la mașini sau la distracții...?” Ca un ecou la această scrisoare, o alta, aparținînd unui tinăr din Montpellier: „Cu o calificare de ajustor-mecanic, tot ce am găsit a fost un loc de ajutor de bucătar într-un restaurant. Săptămînilor sînt de la 60 la 80 de ore de muncă, în funcție de anotimp, pentru 1 500 de franci pe lună. După ce mi-am plătit chiria (800 de franci), mesele din zilele de concediu, hainele și cîteva

fleacuri, nu-mi mai rămîne un stăuț”. Cei doi, observă „Le Monde”, au găsit, de bine de rău, ceva care să le asigure existența, dar cîți alți tineri nu au avut nici măcar această șansă?

Pe piața muncii, tinerii au de înfruntat o serie de dificultăți, cea mai greu de depășit fiind aceea a găsirii unei slujbe. Din o sută de cereri de serviciu, 45 provin din partea unor persoane sub 25 de ani — 30 de tinere fete și 15 băieți, acestea fiind „șansele egale”. Într-un apoi orarele mult mai lungi decît cele ale celor mai vîrstnici, descalificarea, neîncrederea în acordarea unor posturi de conducere. Semnificativ pentru atitudinea tinerilor față de problema găsirii unui loc de muncă este ancheta întreprinsă de dr. Jean Roussellet, specialist în problemele muncii și orientării tinerilor, cunoscut expert în acest domeniu. În 1970, semnalează acesta, cu ocazia unei anchete asupra eșecurilor și dificultăților în materie de servicii, aproape toți tinerii chestionați incriminau lipsa de șansă, carențele părinților în materie de orientare sau de educație, propria lor neglijență sau insuficiența proprii și doar 5 la sută acuzau „societatea”. În 1978, la aceeași anchetă rezultatele sînt altele: 25 la sută dintre tinerii chestionați se consideră „respunși de societate”, 10 la sută apreciază că sînt exploatați de aceasta și 40 la sută o readuc în discuție. Trecînd peste alte considerente, cotidianul francez vede în aceste răspunsuri „semnul unei angoase care nu poate fi neglijată”.

An de an, numărul celor care caută de lucru, al tinerilor mai ales, este tot mai mare. Semnale de alarmă tot mai frecvente, tot mai insistente acordă prioritate absolută soluționării acestei probleme. Tinerii înșiși refuză să accepte o existență fără nici un viitor. Într-o societate în care criza economică, adîncă inechitate socială au prelungiri grave la nivelurile conștiinței, afectînd copilăria și tinerețea decopotivă, scmele trezirii la realitate se îmulțesc tot mai mult. Generații flagelate, cu viitorul compromis încă din start, traversează acum o etapă a conștientizării, a revoltei. Este un fenomen la care se referă mereu mai frecvent însăși opinia publică occidentală, zărele, televiziunea, filmele. Constatăm deocamdată...

DOINA IOVANEL ■

OCHII ȘI URECHILE LUMII

Vară. Situația surisului

La situation du sourire dans le monde — cu ocazia a 189 de ani de la Revoluția franceză, să traducem această expresie a lui Anatole France: „situația surisului în lume” — nu e cu mult diferită de cea a „Cinei cea de taină”, tabloul lui da Vinci, a cărui stare, în 1978, este caracterizată de Carlo Bertelli, intendentul artelor frumoase din Lombardia, drept „gravă dar nu catastrofică”. Ar trebui vreo 250 000 000 de lire pentru a salva „Cina” de la mușcărea ei, acolo, în biserica Santa-Maria-della-Grazzia, la Milano, unde stă din 1497. Conservarea ei a dat dintotdeauna mari griji, pictura fiind executată cu o substanță a cărei formulă aparținea lui Leonardo, extrem de sensibilă la umiditate; ca și surisul, „Cina” e realizată cu o materie fragilă; ca și surisul, „Cina” e supusă respirației și transpirației oamenilor — în medie 1 300 de vizitatori pe zi... Ca și în problema surisului — „hotărîri prea grăbite ar putea provoca pagube ulterioare”, cum zice domnul Bertelli. Firește — alta ar fi fost situația atît a „Cinei” cît și a surisului, „dacă s-ar fi intervenit cu ani în urmă...”, vorba aceluiași surintendent. Nu s-a intervenit, după cum ați putut citi în ziare, și s-a ajuns ca un om de a-faceri elvețian să fie dat în judecată la Stockholm fiindcă a glumit la aeroport. „Ce căutați în servietă?”, l-a in-

trebat un om de ordine. „Am o bombă”, a glumit omul de afaceri. Într-o secundă s-a dat alarma, aeroportul a fost blocat, n-a mai decolat nici un avion, omul a fost ridicat pe sus și — în alte trei secunde — inculpat pentru „alarmă falsă”. Să nu mai poți face o glumă pe marmarond fiindcă „te ridică” imediat — cota de alertă în criza surisului nu a fost niciodată mai înaltă.

Dar situația dacă e gravă nu e și catastrofică, dacă e excelentă nu e și disperată, încît am păcătuî dacă am vedea totul în negru. Tot Anatole France, acest patriarh și strateg al zimbetului, spunea că viața nu e niciodată nici roză, nici neagră, ci e pur și simplu un spectru dar solar. Încît pe partea cealaltă a versantului — toate lucrurile au două versante, fiți liniștiți — e necesar să luăm în considerație și cîteva victorii de netăgăduit ale stării de zimbet și de grație prin lume, oricît de grea ar fi respirația oamenilor în actualele condiții climatice. Ar trebui astfel să remarcăm și să ținem minte — că în Japonia, după o perioadă de delăsare și dizgrație, zmeele și industria lor cunosc din nou o perioadă fastă. Oamenii mari și mici, plictisiți de jucăriile mecanice inteligente — ca ursul ce tricotează sau maimuțica pe motocicletă — au trecut din nou să-și facă zmea, din hîrtie, sfoară și vînt. E

mult mai bine — mă gîndesc. „International Herald Tribune” atrage atenția asupra unui alt fenomen formidabil, după părerea mea: a apărut un nou val de artiști de circ. Kenneth Feld, responsabil al circurilor Ringling, Barnum și Bailey, scrie că, dacă în 1966 media de vîrstă a circarului era de 43 de ani, azi ea a coborît la 23. „Un tinăr clown avea 50 de ani, azi avem clowni care n-au implinit 30”. ...Nu-mi place circul dar clownii mă înnebunesc, mamîfo. O mutație de vîrstă în lumea lor, o dovadă că n-au murit, că meseria lor de caraghioși nevinovați nu se pierde, orice s-ar întîmpla pe lume, mi se pare o veste dintre cele mai înșorite pentru umanitate, în ansamblul ei. De la Wimbledon, telexul bate așa: „Ploaia n-a încetat o clipă, joi 29 iunie 1978, toate meciurile fiind anulate. O mulțime stoică, apreciată la 30 000 de persoane, n-a clintit din loc, toată ziua, contemplînd prelatele întinse peste terenuri, în speranța unei înșeninări”. Naiba să știe ce va reține istoria din ziua de 29 iunie 1978... Dar ce-ar costa-o, ce-ar pierde, dacă și-ar încărca dramatica memorie cu imaginea unei mulțimi care așteaptă înșenirea cerului, ca să se-apu-ce de joacă? Eu unul, în ziua aceea, eram într-un troleibuz ticsit și un bărbat foarte înalt și serios a întrebant: „Tinerico, cobori la prima?” La care un glas hirit de bătrînică hitră a răspuns: „He, he, nu mai sînt tinerică de trei stații!” De atîta ris, troleibuzul era să se răstoarne, zău!

RADU COSAȘU ■

Despre ciocnirile militare între diferite țări și consecințele lor

„Divide et impera“ este o maximă ce exprima sintetic politica promovată de senatul Romei antice și apoi de marile imperii care s-au succedat pînă în epoca contemporană, politică ce constă în învrăjbirea altor popoare pentru a le putea mai ușor domina și exploata. Machiaveli este acela care a enunțat-o ca maximă politică ce exprimă esența concepțiilor sale politice caracterizate prin lipsă de moralitate și scrupule.

Această maximă ne vine în minte cînd reflectăm asupra unor fenomene politice prezente pe arena mondială. Avem în vedere conflictele și ciocnirile militare din diferite regiuni ale lumii care au cunoscut în anul în curs o recrudescență alarmantă, adăugîndu-se unor conflicte mai vechi, a căror rezolvare întîrzie, cum sînt cele din Cipru și Orientul Mijlociu.

Ceea ce surprinde și îngrijorează și mai mult este faptul că aceste conflicte au izbucnit între țări mici, slab dezvoltate economic, care pînă mai ieri luptau pentru a se elibera de sub dominația colonialistă și neocolonialistă, făcînd în acest scop imense sacrificii materiale și umane. Pe bună dreptate, cititorul se poate întreba: cum este posibil acest lucru? Oare au fost uitate lecțiile istoriei sau este vorba oare de contradicții de o asemenea amploare, de interese vitale care nu ar putea fi soluționate decît pe calea armelor?

Desigur, răspunsul la asemenea întrebări nu poate fi decît negativ. Explicațiile pentru aceste fenomene politice trebuie căutate în altă parte, ca și forțele politice cărora le sînt imputabile.

Încă de la Conferința sa Națională din luna decembrie 1977, partidul nostru, făcînd o evaluare realistă, profundă a situației internaționale actuale, caracterizată printr-o mare complexitate, prin apariția unor tendințe și fenomene cu caracter contradictoriu, a atras atenția asupra pericolului pe care ciocnirile militare le pun pentru viața și munca pasnică a popoarelor. Desigur, principala trăsătură a epocii noastre este afirmarea tot mai puternică a voinței popoarelor de a fi stăpîni pe propriile lor destine, de a trăi în pace și colaborare, însă, așa cum a subliniat partidul nostru, există momente cînd forțele progresiste, antiimperialiste înregistrează și unele vremelnice înscusece.

Desigur, forțele imperialiste și neocolonialiste și-au dat seama de obstacolul pe care îl reprezintă pentru planurile lor unitate și solidaritatea țărilor mici și mijlocii, nealinate și în curs de dezvoltare. Tocmai pentru a lovi în unitatea forțelor progresiste, pentru a slăbi forța și influența lor în determinarea cursului evenimentelor istorice, forțele politice legate de menținerea vechii ordini politice internaționale folosesc diferite metode pentru a învrăjbi popoarele, pentru a semăna neîncrederea, a stimula tensiunile și animozitățile. A învrăjbi popoarele, a provoca conflicte militare între state reprezintă o parte a politicii de reimpărțire a lumii în noi zone de influență și dominație politică și economică.

Desigur, între unele țări în curs de dezvoltare există probleme litigioase — cele mai multe mostenite din epoca în care se aflau sub dominație colonială, străină. Într-adevăr, nu rare sînt cazurile în care statele metropole au creat în mod deliberat probleme, inclusiv prin trasarea unor frontiere artificiale, și le-au transmis noilor state independente. „Cauza păcii și progresului cere însă ca toate problemele de acest fel să fie soluționate nu pe calea

forței, ci prin tratative directe între părți, în spiritul înțelegerii reciproce“ — sublinia recent tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Noile state independente sînt confruntate în prezent cu probleme dificile legate de dezvoltarea lor social-economică: ele trebuie să-și concentreze toate eforturile, toate resursele umane și materiale asupra lichidării rămîinerii în urmă, a grelei moșteniri din epoca colonială. Or, conflictele militare, actele de folosire a forței, disputele și animozitățile împiedică țările în curs de dezvoltare să se dedice în întregime construcției pasnice, creează piedici suplimentare în calea dezvoltării lor și, în ultimă analiză pun în pericol însăși independența lor politică.

Deteriorarea climatului politic general din regiunile de conflict creează, cu certitudine, noi obstacole în calea cooperării dintre țările în curs de dezvoltare și pune sub semnul întrebării realizarea unor proiecte regionale de asistență tehnică. Or, cooperarea dintre țările în curs de dezvoltare constituie o componentă de bază a strategiei elaborate de grupul „celor 77“ în vederea instaurării unei noi ordini economice internaționale.

Studiile recente cu privire la cursa înarmărilor arată că efecte nocive au conflictele și ciocnirile militare dintre țările în curs de dezvoltare, cit de mult le afectează din punct de vedere economic, datorită faptului că ele sînt atrase împotriva intereselor lor vitale într-o ruinătoare cursă a înarmărilor. Vinzările de arme către țările în curs de dezvoltare au devenit o temă tot mai des amintită în dezbaterile internaționale asupra dezarmării. Ne putem imagina cit de dăunătoare poate fi declanșarea unei competiții a înarmărilor — păstrînd proporțiile — pentru țări extrem de sărace, cu un venit anual pe cap de locuitor de 70—100 dolari, cum este cazul țărilor din Cornul Africii.

Adevărul este că asemenea zone de conflict și de ciocniri militare au devenit, în ultimii ani, adevărate poligoane de încercare și testare a unor tipuri de arme mai vechi sau mai noi, un prilej pentru fabricanții de arme de a face reclamă „mărfurilor“ respective. Cei al căror singur imbold în viață este profitul cit mai mare, nu sînt deloc miscați de pierderile de vieți omenesti, de singele vărsat de instrumentele morții și distrugerii pe care le furnizează cu atîtă dărnicie și promptitudine!

Astfel, cunoscutul studiu elaborat sub auspiciile O.N.U. de un grup de experți condus de profesorul român Gheorghe Dolgu nota că armele au fost folosite în ultimii 33 de ani aproape fără întrerupere, în circa 100 de conflicte militare și că numărul victimelor a fost de ordinul milioane. Ceea ce este și mai grav și trist este că în cele mai multe din aceste conflicte au fost antrenate și țări în curs de dezvoltare, și că armele folosite au fost furnizate de țările industrializate.

Desigur, au avut și au loc și războaie de eliberare națională purtate de popoarele aflate sub dominație colonialistă și străină, și au fost cazuri de recurgere la arme ca răspuns la acte de agresiune armată. Asemenea războaie de eliberare sînt impuse de forțele imperialiste, agresoare, iar popoarele respective au dreptul legitim, de necontestat, de a recurge la forță pentru a-și recăpăta libertatea și independența.

Experiența istorică, viața contemporană arată că războaiele, actele de forță nu pot duce la soluționarea problemelor litigioase ci, dimpotrivă, le complică, le agra-

vează și întîrzie găsirea unor soluții durabile. Azi nu trebuie pierdut din vedere pericolul ca în asemenea confruntări să fie atrase și alte țări vecine sau, și mai grav, asemenea ciocniri pot deschide calea unor intervenții străine, de pe alte continente, din partea unor țări aflate în competiție pentru cîștigarea și lărgirea zonelor lor de influență. Or, ce ocazie mai fericită, ce pretext mai credibil decît un conflict militar poate aștepta o fostă metropolă pentru a încerca să redobîndească din pozițiile pe care le avea cîndva ca putere colonială, în Africa sau Asia.

Fostele puteri coloniale, cercurile imperialiste sînt oricînd gata să-și ofere serviciile, arme, munitii, mercenari pentru a extinde și agrava conflictele dintre fostele lor colonii. Asemenea ciocniri militare, disputele și animozitățile dintre noile state independente încurajează puterile imperialiste și neocolonialiste să încerce atragerea țărilor nealinate în alianțe și grupări politico-militare, cu scopul de a le subordona și domina din punct de vedere politic și militar. În ultimă analiză, asemenea fenomene negative conțin în germene pericolul reinvierii colonialismului și a neocolonialismului.

În condițiile unor evidente rivalități și lupte pentru reimpărțirea lumii în zone de influență, atragerea în conflictele locale a unor puteri din afară poate duce la declanșarea unui război mondial cu consecințe incalculabile pentru întreaga omenire. Pacea fiind indivizibilă, un „neînsemnat“ conflict local poate pune în primejdie securitatea tuturor popoarelor și însăși existența omenirii.

Din toată această scurtă analiză rezultă cu prisosință că dintr-un conflict local, între două țări mici, acestea nu au cîștigat și nu vor cîștiga niciodată nimic. Dimpotrivă, experiența arată că vor pierde ele, în primul rînd, și întreaga comunitate internațională. Și dacă vor fi și cîștigători, aceștia nu pot fi decît cei care învrăjesc pentru a putea stăpîni, negustorii de arme, autorii de strategii geopolitice ce și le doresc „verificate“ în practică.

Cîtă înțelepciune în proverbul românesc „Cînd doi se ceartă — al treilea cîștigă“!

Exprimînd preocuparea țării noastre față de apariția unor conflicte între diferite state africane, tovarășul Nicolae Ceaușescu, declara la Conferința Națională a P.C.R.: „Ca prieteni ai popoarelor africane, ai tuturor popoarelor care se pronunță pentru dezvoltarea economico-socială independentă, ne exprimăm dorința și speranța că se va face totul pentru soluționarea problemelor pe cale pasnică, prin tratative între părți, acționîndu-se în direcția întăririi unității africane, concentrîndu-se forțele spre lichidarea stării de subdezvoltare spre accelerarea progresului și bunăstării popoarelor respective, într-un climat de securitate, colaborare și prietenie“.

Avînd convingerea fermă că popoarele pot și trebuie să trăiască în pace, că este vital să se elimine forța din relațiile internaționale, România socialistă nu numai că se comportă în relațiile cu alte state după aceste înalte precepte, dar consideră că este de datoria sa, a fiecărui stat, de a contribui la instaurarea înțelegerii și armoniei între toate popoarele.

Fiind conștientă de pericolele grave pe care recurgerea la forță le prezintă pentru viața și munca pasnică a popoarelor și pentru a se evita atragerea țărilor în conflicte militare, țara noastră a propus recent, încheierea unui acord internațional prin care toate statele să se angajeze să soluționeze orice diferend și probleme litigioase exclusiv prin mijloace pasnice, prin tratative între părțile interesate.

DUMITRU CEAUȘU ■

Sandro Pertini, candidat din partea Partidului Socialist, este cel de-al șaptelea președinte al Republicii Italiene

O sărăcie delicioasă

Legătura dintre conținut și formă se manifestă uneori ciudat, dar asta nu înseamnă mare lucru cînd cei foarte bogați cochetează, mai în glumă, mai în serios, cu sărăcia. Desigur, sărăcia bogățiilor, cînd aceasta nu este altceva decît o modă, nu e chiar laudă. E delicioasă. În cîteva țări din Europa occidentală, la comanda unui stil care face ravagii, doamnele poartă pantaloni jerpeliți, tricouri soioase și pantofi scoficiți cu mîgală în cizmării de lux. Stilul-vagabond este apreciat și de domni care descind la scratele foarte sofisticate, purtînd o îmbrăcăminte în care petecile reprezintă cheia succesului. Au apărut, așadar, magazine mai mari și mai mici care vînd, în serii scurte, jerpeliturile de tot felul, la prețuri fabuloase. Cînd e o glumă, sărăcia se vinde scump. În ton cu această modă s-au proliferat și barurile concepute special pentru ca vagabonzii și vagabondele din lumea bună să se simtă în cea mai neagră mizerie. Mobilierul este cit se poate de tocit, pereții coșcoviți, paharele ciobite, ospătarii bărboși și agresivi, băuturile de-a dreptul oribile. Pe scurt, o porcărie. Dar o asemenea mizerabilă distracție costă suficient pentru a selecta clientela și a aduna în bombele cu pricina amatori și amatoare ultraplăcisiți de viață și ajunși la acea doză a rafinamentului, dincolo de care se întinde vast și acaparator nimicul. Culmea acestei mode este că pînă și industria de automobile în care concurența la sine vizează comoditatea, eleganța și performanța tehnică, s-a decis să scoată pe piață vehicule care stîrnesc o mîla pînă la lacrimi. Culmea acestor tipuri este Fordul 1923, izbit din fabrică cu ciocanul și avînd capapelele jecmănite cu o furie care nu poate fi contestată.

În fața acestui nou val care va dura după merit, sociologii au adoptat o atitudine prudentă. Era și cazul. În definitiv, joaca de-a sărăcia are implicații incomparabil mai palide decît situația inversă. Și aceasta pentru că se știe că „a avea bani pentru a avea bani“, slogan care domină din cea mai fragedă copilărie milioane și milioane de velleitari ai societății tuturor posibilităților, reprezintă nici mai mult, nici mai puțin decît demontarea a sute de mii de destine în primii pași ai vieții. Cele 865 000 de delice înregistrate anual în riadul tineretului din lumea occidentală nu ilustrează altceva decît luarea în serios a unui joc care-i amuză doar pe cei cu fonduri serioase la bancă. Așadar, unii se joacă de-a sărăcia, plătînd cochec și din plin, iar ceilalți de-a bogăția, plătînd fără nici o frivolitate cu propriile lor speranțe. Într-adevăr, și pentru unii și pentru alții, există toate posibilitățile...

Banchet la urne

Amicii politici ai lui Pak Cijan Hi s-au bucurat și de data aceasta ca și în ocaziile precedente cînd șeful regimului de la Seul a organizat ceea ce a numit el alegeri. Săptămîna trecută, în Coreea de Sud electoralul a fost chemat la urne, pentru a decide cine va fi viitorul locatar al fotoliului prezidențial. Existînd un singur fotoliu și un singur candidat, lucrurile au fost simplificate intr-o bună măsură. Candidatul a avut la dispoziție simpatia poliției, simpatie care se explică prin nivelul salariilor respective și a reușit performanța scontată, anume de a se alege președinte. Pak a demonstrat că scopul scuză mijloacele, fapt rezultat cu prisosință din trimiterea în domiciliu forțat a liderilor opoziției. În felul acesta, scrutinul s-a desfășurat în ordine, adică între baionete, iar clicka lui Pak Cijan Hi a putut organiza în ființă, chiar în ziua alegerilor, înainte de dezvelirea urnelor, un somptuos banchet. Banchetul s-a desfășurat cit se poate de vesel, și citiva amnistiați pentru delice de drept comun, ca semn al dărnicii dictatorului și a inimii sale bune, au putut organiza în deplină libertate o manifestație de recunoștință. Cîteva agenții de presă care s-au ocupat de doazul alegerilor, au transmis concis „Pak îi succede lui Pak“. Într-adevăr, Pak i-a urmat lui Pak, dar mulți se întreabă de ce a mai fost nevoie să-și urmeze, în condițiile în care este puțin probabil, ca voturile să fi fost numărate într-adevăr, din moment ce sublimul rezultat se știa cu o trufașă satisfacție dinainte...

RADU BUDEANU ■

ACEEĂȘI PLANETĂ, ACEEĂȘI ORĂ!

APELE OISEI —

O OTRAVĂ VIOLENTĂ

Uzina situată la Villers — Saint-Paul și aparținînd grupului Péchiney-Ugine Kuhlmann deversează zilnic în apele râului 89 kg de mercur, 289 kg arsenic etc. Mercurul dă naștere metilmercurului, un compus ușor asimilabil de corpul uman și de celelalte organisme vii. Este produsul care a declanșat celebra și trista catastrofă de la Minamata (Japonia) al cărei cutremurător bilanț trebuie reamintit: copii mutilați pentru totdeauna, mai mult de două sute de morți și mii de infirmi.

LUPII MORALIȘTI

7 membri ai Brigăzii de stupefiante de la Scotland Yard au fost suspendați. Motivul? Respectivii apărători ai leșilor comercializau în stil mare materia primă a stupefiantelor, cînepa indiană confiscată. Gria lor în restul timpului era, firește, inculparea traficantilor ce operau ca cantități mici. Pestele cel mare inculpă pe cel mic. Pestele, lupul etereu în vreme ce se află despre

ȘERPI ÎN VALIZĂ

DE ȘARPE

Politia din Ciudad de Mexico caută cu îndirîire o valiză. De ce atîta îndirîire pentru o valiză? Ea aparține lui Sinh Aulca, un îmblînzitor de șerpi din India și în ea se găsesec cinci reptile, dintre care două cobre. Probabil că obiectul furtului îl reprezintă valiza. Reptilele n-ar fi de acord să se lase transformate nici măcar în poșete. Cinci reptile ziceam? Pînă vor fi găsite să nu cumva să se înmulțească în condiții de valiză căutată de poliție. Hotii au găsit ce-au căutat, în orice caz.

APARATE DE MARCAT CE NU ÎNREGISTREAZĂ

Miliardarii francezi dau dovadă de viclenie apărîndu-se împotriva eventualelor furturi? Probabil, din moment ce unul dintre ei, ce locuiește la Neuilly, și-a transformat Mercedesul în-

tr-un fals taximetru, călătoreșind în față, alături de șoferul său. Este o minunată perspectivă pentru oamenii de a fi luați drept alții. Unii însă abia așteaptă să fie luați drept ei însisi. Cum e cazul acestei actrițe care pledează

PENTRU O VIAȚĂ CÎT MAI SIMPLĂ

La Festivalul de la Cannes, Jane Fonda s-a declarat adepta unei vieți foarte simple. Din cele 5 milioane de franci pe care-i cîștigă pentru un film, ea păstrează foarte puțin, restul destinîndu-i susținerii unor misiuni politice. Oricum, e ceva!

CERTIFICATE DE NAȘTERE ȘI DE SĂNĂTATE

Fondul Națiunilor Unite pentru problemele populației a alcătuit un raport, pe baza datelor furnizate de 70 de țări ale lumii, potrivit căruia, explozia demografică pe globul terestru cunoaște un proces de încetinire, după ce atinsese punctul culminant

la începutul anilor '70. În pofida încetinirii — mai precizează raportul — din cele 4 miliarde de locuitori ai Terrei, 500 de milioane sînt subnutriți, 800 de milioane sînt analfabete. 1 miliard nu dispun de apă potabilă etc. Se impune tot mai mult întrebarea: pe ce fel de planetă ne naștem?

DOAR GHEAȚA

Prospecțiunile geologice întreprinse în Antarctica au demonstrat că subsolul acestui continent reprezintă o sursă importantă de materii prime pentru generațiile viitoare. Gaze naturale, țitei, cărbune, uraniu, curu sînt o parte din cele 250 de minerale identificate pînă acum. Urmează doar înlăturarea platosei de gheață. Doar?

O SECUNDĂ DE POLUARE

Naufraziul petrolierului „Amoco Cadiz“ a tulburat puternic echilibrul ecologic al coastei normande. Unele specii marine, vegetația marină și o parte a vegetației terestre au dispărut. Se pare că echilibrul se va reface doar peste mulți ani.

O secundă cu ecou de ani!
I. GRECU ■

Vacanța mare

S-ar părea că lucrurile în fotbalul nostru nu sunt chiar atât de liniștite. În urmă cu câteva zile am aflat că Jenei a părăsit cirna conducerea echipei Steaua, după cucerirea celui de-al doilea titlu de campionat. Lucrul poate să pară surprinzător dar nu e. Conducerea tehnică a acestui team a înțeles, în sfârșit, că „meritele” fostului său antrenor erau destul de debile și că el trăise trei ani din osinza altuia. Să ai un lot cu jucători atât de buni și să luți titlul ultim, în lipsă de combatanți, iată ceva ce n-a scăpat nici celor ce l-au adus de la Galați pe fostul stelist, Constantin, la cirna unsprezeceleui militar. Nu știm ce o să facă în continuare fostul și viitorul antrenor al roș-albaștrilor cu mentalitatea pe care a moștenit-o. După plecarea Piticului de la cirna echipei Steaua, jucătorii au înțeles că ei trebuie să guverneze și, iată, ne aflăm în fața unor cariere aproape încheiate. Steaua n-are portari la ora de față deși ei se numesc Moraru și Iordache, internaționali amindoi. Steaua n-are stoper. Steaua are jucători bătrâni ca Vigu care, la vîrsta lui, mi se pare cel mai bun component al unsprezeceleui din Ghencea. Steaua nu-l mai are de mult pe Dumitru, care joacă de trei ani și mai bine cu motoarele stîse. Dumitru nu mai vrea să fie Dumitru, Dumitru vrea să plece la Timișoara, capitala turiștilor fotbaliști, unde se găsesc diplome pe toate drumurile și alte avantaje pe care noi nu le știm încă. Dar va reuși oare Dumitru să ajungă pînă la Timișoara? Se pare că o suspendare binevenită pe cîțiva anișori îl va trece în rîndul pensionarilor și vom asista cu durere la apusul unei stele de primă mărime care, fără vicii, ca-n alte cazuri, dar dominat de mari ambiții, își face harakiri. La Steaua mai există doar un jucător pe nume Iordănescu, care nu va reuși să alege și pentru Zamfir care a devenit mai mult o stea a periferiilor, unde se găsesc plăceri bahice, decît un jucător de mare talie, cum putea să fie. Iordănescu nu va putea să alege pentru Năstase și el scos din viața sportivă, după cum se știe; nu va putea să-l suplinească pe Troi care s-a plafonat, pe Ion Ion și pe ceilalți. Steaua mai are, în sfârșit, pe Zahiu, care a jucat pe toate posturile după ce a început-o ca rezervă și a terminat-o ca golgeter. Bilanțul e cam tragic: echipa campionă are trei jucători și jumătate... dacă-l adăugăm și pe Stoica, excelent la vremea lui, dar mereu client al cartonașelor galbene și roșii. Cu un asemenea lot, ca să zic așa, nu poți să ieși nici pînă la Ploiești, dar mite într-o capitală europeană. Jucătorii de perspectivă nu ne amintim să aibă acest club, unde politica racolărilor și a încurajării fotbalului-spectacol (la Fabian) a ținut locul unei preocupări serioase de a naște cadre tinere, puternice, moderne în fotbal.

O altă rocadă s-a produs cu Traian Ionescu a cărui prezență la cirna Jiului a fost puternic resimțită în ultimul an. El antrenează de-acum înainte Sport-Club Bacău, unde va găsi o echipă tinăra asupra căreia va putea să-și exercite cunoscuta-i autoritate. În sfârșit, din ziarul Sportul aflăm că Bihorul a fost părăsit de către antrenorul său, dat dispărut. Unde va ateriza el și cu ce portofoliu, vom afla curînd. Parcă era vorba de niște contracte ferme de ani întregi, parcă era vorba de numiri de către federație a antrenorilor (ceea ce mi se pare o absurditate: căsătorie prin decret), parcă era vorba de multe altele, dar vorbele zboară, cum se spune, și ne aflăm de unde am plecat. Sărmanul nostru fotbal...

Seism se înregistrează și la Sportul studentesc, o echipă care promitea mult și a căzut într-o mediocritate de neînțeles în această primăvară. Avem și aici un caz, Răducanu, scos din rîndurile unsprezeceleui studentesc din cauze neclucidate încă, destul de grave se pare. Lucrul e cu atât mai neplăcut cu cît Rică este încă portarul național.

Nici Dinamo nu stă mai bine: aducerea celui mai bun secund, cum este recomandat noul sosit în corpul tehnic al foștilor campioni nu va rezolva lipsa de jucători buni a acestui unsprezece care și-a împrăștiat vedetele pe la alte cluburi, aducînd în locul lor niște ageamii. Nu vedem nici în sezonul viitor vreun reviriment în Ștefan cel Mare. Cît despre celelalte echipe, preferăm să nu mai spunem nimic și așteptăm cu interes „misculațiile” care vor urma în sezonul transferărilor.

EUGEN BARBU ■

Dumitru Spirlea:

„Marile satisfacții ale carierei mele se datorează echipei”

— Așadar, dumneata ești Dumitru Spirlea, cel mai pentatlonist dintre pentatloniștii noștri, de 8 ori campion al țării și așa mai departe. Ei bine, n-am de ce să mă ascund, știu în ce zi s-a născut Dumitru, știu cît măsoară Oczelak și în cît timp aleargă Silai 800 de metri, dar nu știu ce înseamnă și așa mai departe în cazul dumitale. Ce-ar fi să ne explici, pentru că, spre a fi sincer pînă la capăt, am convingerea că puținii dintre iubitorii sportului știu cite ceva despre Spirlea și despre pentatlon. Ai cuvîntul.

— La 10 noiembrie voi împlini 28 de ani. Sint bucureștean, iar de sport m-am apucat în 1962, făcînd înot la Steaua. Mare lucru n-am izbutit cu înotul, drept pentru care, în 1966, am hotărît să renunț, cu toate că reușisem un loc 3 în campionatul de juniori. Aveam de gînd să mă apuc de polo, cînd actualul antrenor al lotului de pentatlon, Gheorghe Tomiuc, aflat pe atunci încă în activitatea de performanță, m-a îndemnat să trec la pentatlon. La început, am crezut că e numai o vorbă, spusă așa, ca să-mi facă plăcere. Numai că Tomiuc a insistat, pîrînd convins că aș putea avea șanse să reușesc. Vii numai două săptămîni, mi-a zis. Dacă-ți place, rămii. Dacă nu, te întorci la bazin. Mi-a plăcut și am rămas.

— Simplu ca bună ziua! Ți-a plăcut, cum spui, după care te-ai apucat de pentatlon și ai ieșit campion!

— N-a fost deloc simplu.

— Dar cum a fost?

— Din cele 5 probe ale pentatlonului, călărie, scrimă, tir, înot și cros, nu știam decît una. Înotul. Nu mă urcasem în viața mea pe un cal, iar cu pistolul nu trăseseș niciodată. Despre scrimă, ce să mai vorbesc?! M-am pus pe treabă și, încetul cu încetul, am început să progrez. În 1970, cînd am trecut de la Steaua la Olimpia, primul club desființînd secția de pentatlon devenisem un nume, ca să zic așa, pe plan intern, dar n-aveam nici o șansă în întrecerea cu sportivii de frunte ai pentatlonului european. La primul meu concurs din străinătate, la Sofia, n-am acumulat decît vreo 4 600 de puncte, cu care m-am clasat spre coadă.

— Astăzi, cînd faci, de regulă, 5100—5200 de puncte, nu cred că mai are vreun rost să te întreb cum a fost. A fost, desigur, greu. Așa-i?

— Am muncit cu tragere de inimă și cu seriozitate, pînă în fiecare zi cite o căramidă. Cu tirul și cu scrima m-am împăcat neașteptat de bine, la cros am strîns din dinți și am alergat mai departe, numai cu călăria a fost mai complicat. Un bun pentatlonist nu trebuie numai să știe să călărească, după cum ar fi unii tentați să creadă, ci trebuie să știe să simtă calul, să-l înțeleagă. Căii se trag la sorți, unii sint mai leneși, alții mai impulsivi, în citeva secunde e obligatoriu, pentru performanță, să-l faci să priceapă că ești mai tare ca el. Am să dau un exemplu concret. Recent, la București, la „Cupa Europei”, în care Olimpia a ocupat locul 3, englezul Mumford, cîștigătorul probei de înot, n-a izbutit să-l determine pe Cabotin, unul din căii puși la dispoziție concurenților, să facă măcar un pas! L-a mingîiat, l-

cravașat, nimic și nimic! Englezul s-a ales cu zero puncte, iar echipa sa a ieșit practic din lupta pentru un loc pe podium. Cu același cal, grecul Dourakos, un debutant în marile competiții, a obținut maximum de punctaj.

— Performanța Olimpiei este, fără îndoială, remarcabilă, ea fiind rodul unei pregătiri asidue, de care a răspuns, ca antrenor coordonator, Gheorghe Tomiuc, dar la realizarea căreia au mai contribuit, în materie de călărie, scrimă și tir, antrenorii Enache Boiangiu, Nicolae Marinescu și, respectiv, Măru Prescure. Ar fi interesant de aflat cum s-a desfășurat pregătirea, dat fiind faptul că, nu-i așa, una e tirul și alta e înotul, una e crosul și alta e călăria! Cum s-au împăcat una cu cealaltă și toate la un loc?

— S-au împăcat, de ce să nu se împăce?!

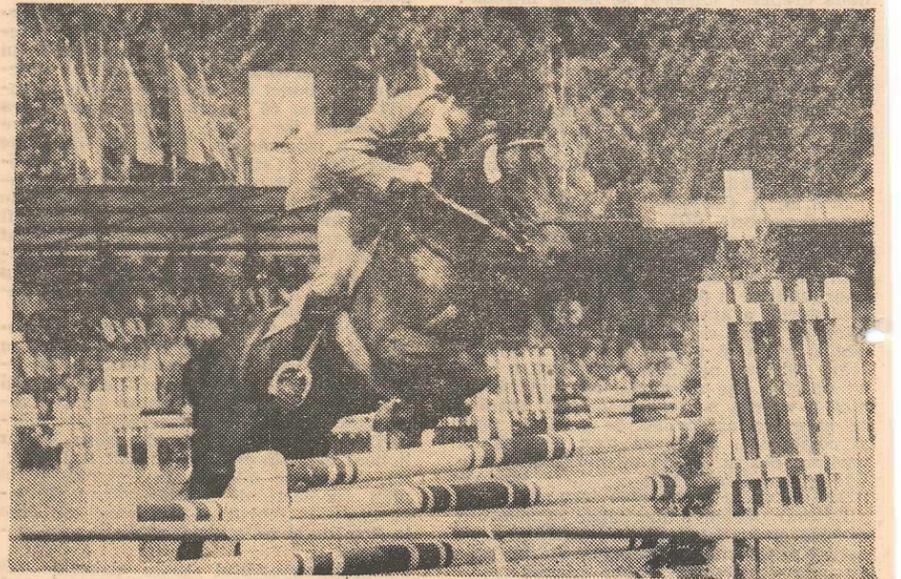
— Asta e clar, judecînd după rezultate. Întrebarea e cum?

— Muncind.

— Ți propun să discutăm despre colegii dumitale de echipă, Constantin Călina, Ștefan Cosma și Iuliu Galovici.

— Fiecare a contribuit, după puterile și după forma de moment, la clasarea merituosă a garniturii. Ca de obicei, Galovici a alergat foarte bine. Călina s-a distins în proba de călărie. Specialist în scrimă, Cosma a mers sub așteptări, ceea ce mi s-a întimplat și mie, la tir. Am tras slab ultima serie, cu numai 47 din 50. Dacă cîștigam ceva în plus la tir, prindeam un loc în primele trei în clasamentul individual neoficial. În general, scrima a fost concurența noastră cea mai prost punctată, deși eu am convingerea că, dacă ar fi să renunț la pentatlon, aș putea deveni oricînd un bun scrimer sau un bun trăgător. La călărie și la înot, n-aș avea nici o șansă.

— Ne-am luat cu vorba și ai uitat să explici ce înseamnă, din punct de vedere al palmareșului, acel și așa mai departe de la începutul discuției. Vrei să revii?

„Un bun pentatlonist trebuie să știe să simtă calul, să-l înțeleagă”.

— Să fii mai explicit. Cum?

— Temeinic.

— În ce ritm? După ce orar?

— Să exemplific cu programul unei zile. La ora 8, începem tirul, la Tunari. De la 9,30, făcăm scrimă, la Floreasca. Apoi, pînă la prînz, înot, la „23 August”. De la 15,30, intrăm pe stadionul Olimpia pentru călărie și cros.

— Ce înseamnă cros pentru un pentatlonist?

— O alergare de 4 000 de metri pe teren variat, adică peste 10 000 de metri în fiecare zi în perioada pregătitoare. „Cupa Europei” s-a alergat în pădurea de lângă Călugăreni, spre Giurgiu. Noi n-am parcurs traseul înaintea competiției decît de două ori pentru că, ni s-a explicat, n-au existat aprobări pentru ca mașinile clubului să iasă din Capitală! Dealtfel, de cele mai multe ori, de la o bază sportivă la cealaltă ne-am deplasat cu mijloacele transportului în comun, pierzînd uneori pe drum timp prețios pentru odihnă și recuperare.

— Am cîștigat cu echipa de 10 ori titlul național, de două ori, în 1975 și 1978, „Cupa țărilor latine”, am ocupat un loc 5 și un loc 3 la campionatele mondiale din 1973 și, respectiv, din 1974. La individual, am cucerit de 4 ori titlul de campion internațional al României și am ocupat, în 1975, locul întâi în „Cupa țărilor latine”. Nu e greu de ghicit că marile satisfacții ale carierei mele sportive se datorează echipei din care fac parte.

— Frumos spus. Numai că, din păcate, interviul de față îl vizează exclusiv pe Dumitru Spirlea. Ce-și dorește cel mai pentatlonist dintre pentatloniștii noștri pentru săptămînile care urmează?

— Unu. Să reușească la examenul de admitere de la I.E.F.S. Doi. Olimpia să se comporte și mai bine la campionatele mondiale din august, din Suedia.

— Trei?

— Și așa mai departe!

OVIDIU IOANIȚOIA ■

„Viitorul” redivivus!

De curînd s-au luat ultimele hotărîri, oarecum de amanunț, cu privire la înființarea Centrului național pentru pregătirea copiilor și juniorilor. Este desigur un fapt care nu trebuie să rămînă în anonimat, mai cu seamă că ideea înființării unui astfel de centru se vehiculează de ani de zile în fotbalul nostru. Astăzi centrul există, chiar dacă pînă la această oră cataloagele claselor de profil de la Liceul industrial „Electroaparataj”, pe lângă care va funcționa din toamnă noua „școală de fotbal”, nu conțin nici măcar un singur nume. Are loc însă o amplă acțiune de selecție, care va fi încununată în curînd prin organizarea a trei tabere naționale de pregătire pentru tinerii fotbaliști talentați, de vîrstă între 14 și 18 ani, anume taberele de la Bistrița, Sighișoara și Simeria. În prima etapă a existenței acestui centru, poate cea mai grea dealtfel, vor exista în cadrul liceului numit cite două clase pentru fiecare grupă de vîrstă, sau, practic, patru echipe naționale de copii și juniori, între care cele mici de perspectivă, iar anul IV va forma echipa reprezentativă U.E.F.A.

Un nume se impune deci, încă o dată, referitor la speranțele iubitorilor fotbalului din țara noastră. Centrul de pregătire va purta numele de „Viitorul” — o denumire care produce, fără îndoială, frumoase aduceri aminte tuturor. Iată, cu alte cuvinte, între „Viitorul 1962” și „Viitorul 1978” sint nu mai puțin de 16 ani, dar se speră ca noul club de fotbal al tinerilor să fie creat pe baze mai solide, mai de perspectivă. Cei aproximativ 120 de elevi care vor fi primiți în centrul de pregătire vor avea condiții de locuit, de învățatură

și de fotbal dintre cele mai bune, realizîndu-se în acest fel și o concentrare corespunzătoare a valorilor fotbalistice cele mai tinere din țară. Liceul va permite specializarea în meseriile pe profil mecanic și electric, dar totodată se poate vorbi și despre un accentuat profil... fotbalistic, întrucît, prin organizarea judicioasă a timpului liber, se prevede ajungerea la un volum anual de 1 000 — 1 200 de ore de pregătire specifică, volum corespunzător normelor de nivel mondial, pentru fotbaliștii de vîrstă amintită. După absolvirea celor patru ani de studii (inclusiv studii fotbalistice, desigur), tinerii jucători urmează să se întoarcă la cluburile de unde au fost selecționați, iar pentru cei care provin de la echipe din țășaloanele inferioare, federația de specialitate își ia obligația de a-i repartiza pe prima scenă a fotbalului nostru. În următorii ani selecția va fi organizată în principal din cadrul cluburilor școlare de performanță, care iau de asemenea ființă în toamna acestui an. Între antrenorii vizati să facă parte din această primă școală de performanță fotbalistică ce se va numi „Viitorul” se numără Constantin Ardeleanu, Eugen Mladin, Dumitru Popescu, Emil Dumitriu, Nicolae Mihai, Gheorghe Cristoloveanu și încă alții, majoritatea antrenori tineri, pasionați de meserie, de la care se așteaptă rezultate rapide, pe măsura condițiilor create. Președinte al clubului va fi tovarășul Radu Ene, actualul director al Liceului „Electroaparataj”. Nu ne rămîne decît să urăm mult succes — și viață lungă, plină de rezultate meritorii — noului club de fotbal „Viitorul”!

D. GRECU ■

Constantin la Steaua!

După trei ani și jumătate, fostul internațional Gheorghe Constantin revine la cirna echipei militare Steaua București, pe care speră, cum declara de curînd, să o apropie cît mai mult de preceptele fotbalului modern. După cum se știe, sorții nu au fost deosebit de binevoitori cu echipa Steaua, căreia i-au desemnat în Cupa campionilor europeni, încă dinaintea primului tur al competiției, un adversar incomod, formația franceză A.S. Monaco. Cu toate acestea, Constantin rămîne optimist, așa cum îl cunoaștem dintotdeauna...

Viața e o stare sufletească

Un profesor de desen și unul din pictorii cunoscuți ai generațiilor tinere, pe nume DOREL ZAICA, a susținut timp de mai mulți ani un test de un interes extraordinar. El a solicitat inteligența copiilor de toate vârstele — începând cu cei de la grădiniță și mergând până la cei din primele clase elementare — pe mai bine de 1500 de teme (noțiuni) ale vieții de ficcare zi în ideea unui dicționar al lumii copilăriei de azi. În marea lor majoritate, definițiile i-au fost oferite de elevii Școlii generale nr. 84 din Capitală, unde a predat până acum, cu osebire de elevii primelor clase primare. Dacă desenul copiilor a fost cercetat și cinstit adesea pentru adevărul frumuseților sale inocente, dacă mulți dascăli au întreprins studii sistematice asupra gândirii plastice a copilului, în ce privește gândurile lui cele mai obișnuite puțin au îndrăznit o cunoaștere de durată și în toată suprafața. Dorel Zaica a strâns mii și mii de definiții, urmând a le pune într-o carte. Am ales dintr-unul din primele caiete, la întâmplare, o seamă de propozițiuni și fraze ce pot da măsura întregului. Citind toate caietele, pe umorul și naivitatea ce însoțesc îndeaproape cuvântul, vedem cum stăruie impresia de fabulos, de adevăr profund, de viață intensă. Școala generală nr. 84 și grădinițele vecine sînt niște locuri de învățatură ca oricare altele. E meriul lui Dorel Zaica de a fi pus pasiunea și stăruința la baza întreprinderii sale, de a fi venit în aceasta cu o enormă încredere în inteligența elevilor săi, de a le fi stîrnit dorința să dea cuvînt gândului. Se înțelege că el a transcris în caiete întocmai verbul copilăriei, cu toate aproximațiile gramaticale. Multe din aceste definiții sînt însoțite de desene. Într-o carte s-ar vedea mai bine prin ce ochean miraculos văd copiii realitatea, ce adevăr social se citește în observațiile lor, ce nevoie de dragoste și dreptate e în sufletul lor, ce caraghioasă le apare uneori maturitatea. Dăm în aceeași pagină o seamă din răspunsurile copiilor la chestionarul lui Dorel Zaica, mărturisind marea plăcere de a-l fi parcurs în întregime.

TUDOR OCTAVIAN ■

OBICEI înseamnă cuvîntul strămoșilor. Cînd tu vrei să faci ceva și cînd știi să faci înseamnă că ai TIMP.

CEASUL e o cutie care nu-și lasă cifrele în pace.

CLIPA este o atmosferă neplăcută. Cînd te duci undeva, cineva îți spune să stai o clipă, iar ție nu-ți convine că ești grăbit.

PREZENTUL e gîndirea trecutului. Putem fi PRIETENI cu cei ce nu există prin gînd. Ne gîndim că există și sîntem prieteni cu ei.

Cea mai mare parte a oamenilor preferă să vadă decît să facă SPORT pentru că ei cred că sportul e o distracție, iar sportivii cred că e o muncă frumoasă. Spectatorii pasionați se numesc MICRO-BIȘTI pentru că ei la meciuri judecă strîmb așa cum judecă și microbii.

EDUCAȚIE FIZICĂ e cînd ai ora asta la școală, adică ești liber. Spectatorii ascultă IMNUL țării în picioare, că ei vor să mindrească cîntecul.

BOXUL e o gimnastică cu pumnii. Nu se dă drumul la MUZICĂ în timpul jocului că fotbalistii zice că e nuntă și începe să joace dansuri în loc de fotbal.

BOXERII nu tipă de durere, că atunci cînd se dă medalia se mai pune acolo și disciplina la socoteală.

Sportivii care rămîn ULTIMII continuă să alerge chiar dacă nu mai pot cîștiga cursa că lor le place omnia.

VIATA este o stare sufletească. TIMPUL este ceva care nu se știe dacă vine sau trece.

JUCĂTORII alegă, sar, se încălzesc așa înainte de meci ca să vadă spectatorii că ei vor face treabă cînd vor intra pe teren.

BOXUL a fost inventat de nobili că odată la o conferință a lor nu s-au înțeles și s-au bătut cu pumnii. De aceea li spune că e nobil.

Noi cînd desenăm facem și PUNCTE. Cînd facem o mașină punem punct

ca să se oprească fiindcă altfel îi dă amendă dacă merge peste stop.

ISTORIA înseamnă oameni care au luptat să-și apere patria.

Se spune „îți merge CLANȚA” cînd vorbești prea mult că parcă ai intra și ai ieși mereu pe ușă și nervezi.

Expresia „ești prost ca noaptea” înseamnă că sînt unii oameni care sînt proști numai NOAPTEA.

Cînd intrăm într-un SAT trebuie să-i salutăm pe toți țărani pe care-i întîlnim pentru că ei ne dau pinea.

Pentru noi copiii care desenăm PUNCTUL înseamnă o parte din îndemnarea noastră. Din punct facem un ochi, o nucă și altele.

ȚĂRANII de atîta muncă și de atîta aplecare obosesc și răgușesc și vorbesc altfel decît orășenii.

Arde FLACĂRA OLIMPICĂ pe stadion să se încălzească stadionul că altfel îngheață oamenii și rămîn statui.

Oamenii îl fluieră mereu pe ARBITRU pentru că deranjează jocul.

Boxului i se spune că e un sport NOBIL pentru că așa se purtau nobilii cu țărani.

Se dau medalii pentru locul II și III pentru EFORTUL apropiat de locul I. SPORTUL este Ministerul Sănătății.

STATUILE se fac prin oraș ca să-i viziteze oamenii pe domnitorii țării. Boxerii după ce și-au dat mulți pumni se îmbrățișează că așa este sportul așa o împăcare.

A REUȘI în viață este a vorbi bine la o sedință.

TRĂDARE înseamnă prietenie moartă. JUCĂTORII nu au voie să vorbească în timpul meciului, că ei poate se așează să vorbească în mijlocul terenului și ceilalți se împiedică de ei.

MODA este cînd o femeie își cumpără o rochie și vine și se rotunjește la oameni ca să se uite oamenii la ea. CEARTA este o stare sufletească pe care n-o dorește nimenea.

Mamele noastre cînd le pune BIGU-

DIURILE în cap bagă capul în cască ca să se bătătoarească părul și să stea crestat.

CEARTA înseamnă gura mare a oamenilor.

STELELE cînd cad, cad pe un avion și avionul ăla le duce la cimitirul de stele.

LIBERTATEA este o atmosferă.

Prietenia are două FEȚE, una luminoasă, veselă și cealaltă întunecată și tristă. Ea are două fețe pentru că viața fără aceste fețe nu poate înflori deoarece în viață trebuie să cunoști și ce e trădarea și ce e devotamentul.

FOAMEA se așează în burtă și pofta în cui.

ÎNVĂȚĂTOAREA este mama noastră de la școală.

Mamele noastre vorbesc mai mult decît tații pentru că mamele noastre au mai multă DREPTATE.

Omul a făcut o zi a PĂCĂLELILOR ca să nu se păcălească oamenii tot anul. CEARTA este cînd doi oameni fac gălăgie pe o gîină. Că unu zice că e a lui și altu zice că e a lui.

RĂZBOIUL este cînd se bat oamenii ca să nu vină alții în libertatea noastră.

Mamele croșetează CIORAPI și pulovere că atunci cînd se duce să cumpere sînt prea mari sau prea mici.

FEMEILE plîng mai ușor că le răsfață bărbații.

STELELE cînd cad, cad numai pe cîmpuri ca să nu lovească oamenii.

BĂRBAȚII nu trebuie să poarte măști-soare că atunci s-ar cheltui prea mulți bani, că am zice hai să-i dăm și lui nașu și lu' unchiu și tot așa mereu.

Nu există ziua bărbaților și există ZIUA FEMEII pentru că bărbații au duminică.

INSPIRAȚIA e o gîndire bruscă. DOCTORII scriu foarte încelcit rețetele ca farmacistul să fie sigur că rețeta a scris-o un doctor.

Se fac unele FILME triste că unii oameni nu știu ce e tristețea și să vadă.

Cuvîntul PATRIOTIC înseamnă așa cum îl cheamă pe cîntec și pe poezie. STELELE sînt rupte din cutremur.

TALENT înseamnă un om cu cea mai bună mințe-n cap.

RIMA n-are ochi că ea merge și cu fața și cu spatele.

Cînd te lovește cineva acolo NERVII se zbat și se ridică în sus și așa se face cucui și nu gaură.

EXERCITIU e un lucru pe care-l facem noi și n-avem cum să-i spunem că n-o să-i spunem burete sau dulap și-i zicem exercițiu.

E o cinste să fii PIONIER, că dacă ești pionier cînd o să fii mare o să fii șef de construcție.

COPIIARIA ține pînă ce dorești tu tot timpul să te faci mare.

ȚĂRAN înseamnă un om care vrea să facă buletin de București.

STATUL sînt niște oameni mai mari care dau niște ordine care trebuie îndeplinite.

Nu se dau NOTE mai mari de zece pentru că nu intră în carnet.

(Va urma)

Moartea boxerului

Se apropiară de pontoanele agenției, cineva îi strigă de pe chei și-i fluieră. Covaliu întoarse capul și observă că o mașină de serviciu parcase în dreptul micuțului port de agrement, din coasta morii părăsite. „Nu-i semn bun” își spuse, va trebui s-o las pe fată să plece singură acasă. Ce s-o mai fi întîmplat? Urcară scările ude ale cheiului, se despărți de logodnică și răspunsul îl primi, în momentul în care căpitanul Milea ieși de la volan, și-i dădu vestea că se intră în acțiune, semnalat fiind suspectul spargerilor de la Galați. Bănuț ca autor real, și-a găsit refugiu în Brăila. Se află în oraș de o zi și o noapte. S-a primit ordin să fie găsit cu orice chip.

— Nu-i cunosc absolut deloc figura, am o idee prea vagă despre semnalmentele lui.

— Nici noi n-avem un tablou complet asupra eventualelor lui trăsături, zise Milea, se știe doar că trece absolut neobservat printre oameni și fiind conștient de acest avantaj, procedează ca atare. Se strocoară prin mulțime ca o zvirlugă. Preferă locurile aglomerate.

...Din nou la drum, aproape fără gînduri, doar unul singur, fixat asupra întîlnirii... care le punea în umbră pe ceilalți, iar acestuia nu-i putea afla nicidecum înțelesul. La o intersecție ceva mai liniștită se despărți de căpitanul Milea și intră în sector, puțin crispat. Nici în fața celui mai redutabil boxer de pe continent, nici înaintea celui mai greu meci din viața lui. Covaliu nu se simțise atît de frămîntat: o gheară îi sfîșie dintr-o dată stomacul și se ridică spre furca pieptului, înleștindu-se de plex ca un pătânjen fierbinte. Aproape că nu-i mai venea să respire. Acolo unde vedea oameni strînși mai mulți la un loc își făcea drum și el și, în același timp — curaj. Lumea îl saluta în treacă ca pe un bun al lor, în vreme ce el căuta obsedat, cu privirea, figuri străine. Avu chiar prilejul să legitimizeze cițiva necunoscuți și să intre în vorbă cu ei stînd atent cu privirea îndreptată pe rînd în diferite direcții, ca să surprindă apariția de undeva a insului. Nu reuși mare lucru și atunci se decise să pătrundă în dogoreala și duhoarea restaurantelor puse la punct după cerințele sezonului.

„Caută acul în carul cu fin”, gîndi Covaliu, și ce de malădăre mai plutesc pe riurile acestea de vin și voie bună. Unii dintre clienții prea depărtați de euforie nu mai zăresc dincolo de perdelele de fum decît o sarabandă.

La un moment dat ieși lumea de la cinematograful, după penultimul spectacol din acca seară și, în fața localurilor se grămădiră alți amatori de lichide băhice, căutîndu-și locuri în saloanele deja ocupate. Cei mai tineri însă porniră spre stațiile de autobuze, umplîndu-le pînă la refuz.

Îi veniră în minte versurile puerile ale unui joc nevinovat de demult.

„Scoată drace ce-ai furat / că te duc la spinzura”. Lui Covaliu îi veni întii să ridă, după care reflectă: „De ce nu și-or fi căutînd rostul într-un alt fel de viață acești puțini semeni. Ciți or fi, și-și irosec zilele trăind condiția răufăcătorului de-busolat? Ce stranie plăcere au să fie hăituiți și să nu-și găsească odihna, neliniștind într-atîta și pe alții. Bizar mod de existență pe o muchie de cuțit, ca și cel dus de la Alfred Pora, de exemplu. Ieri îl întîlnise pe talcă-său, îmbrăcat într-un palton larg, uzat, depășit de modă, cu guler de fetru și buzunar în partea stîngă a pieptului, aducînd aminte de moda anului 1945. Pălăria cu panglica lată și gardină mare, recondiționată, pesemne, într-un atelier particular de pe str. Sf. Nicolae, era poate singura din oraș, care mai acoperea un cap viu. Sub înfățișarea lui, bătrînul părea sfișit.

— A treia oară, vă dați seama, e închis, fiu-meu, domnule Covaliu, pentru același soi de încălcări: contrabandă, trafic de valută și escrocherie. Pînă cînd, pînă cînd se căina bătrînul Pora, frîngîndu-și miinile, se va complăce oare într-o asemenea mocirlă? Credeți-mă, m-am săturat, mi-e lehamite... N-aș mai vrea să știu de el. Pe de altă parte, nu mă-ndur, că tot tată-i sînt, și tot fiu îmi rămîne. Mi-a distrus viața, dar eu continuu să-l compătîmesc.

Domnule Covaliu, îmi ride în nas și-și bate joc, de parcă i-aș vorbi în dodii. Sfătuiți-mă ce să fac, cum am ajuns din om neom....

— Insistați, depinde de el și de dumneata, deopotrivă!

— Cum să schimb o mentalitate ca asta: „munca-i numai pentru tractoare și sclavi, băieții deștepți se descurcă, că-i plină lumea de proști”.

— Aveți și dumneavoastră o mare vină. Vi s-a spus de atîtea ori și probabil că n-ați luat în considerație. L-ați răsfațat peste măsură și i-ați dat mină liberă, să facă tot ce i-a trăsînt prin minte.

— Aveți dreptate, aveți dreptate, e prea tîrziu, confirmă bătrînul Constantin Pora și se depărță fără a-și lua măcar ziua bună.

(Va urma)

EUGEN TEODORU ■

Fabula destinului

Se plîngea o Urzică

La o Tuberoză:

— „Dacă e la o adică

Viața nu-i atît de roză

Poezia mai dă-n proză!”

Tuberoza, siderată

Și aproape... urzicată:

— „Auzi, cine-și află vreme

De iluzii și dileme!

Vrea cu vorba să te-nhațe

Una de-i de dat la rațe?”

Dar Urzica, săltăreață,

Taie vorba, dur și des:

Face gardului din față

Un de neiertat proces:

— „Uite, muieratic, Gardul

Cum stă: țepăna statuie!

Nu-mi respectă chipul, fardul...

Îngîmfat — ce parii-și suie

Către înălțimi mereu —

Crede-a fi un fel de zeu.

Care zeu? De vine Boul

Încîntat de la pășune

Și un corn în el de-și pune

Iute-și va visa cavoul!”

Tuberoza, n-replică grave,

Cu petalele-i suave:

— „Ce-ai cu Boul? Ce-ai cu Gardul?

De ce-ți bagi în față fardul?

Nu poți încă să pricepi

Că de mult nu mai înțepi?

Limba rea să-ți mai rămînă

Cînd ești stearpă și bătrînă?

Eu, că-s fragedă-n tulpină

Și chem ochiul spre lumină

Nici o clipă nu-mi arog

Dreptul de-a huli pe alții

Nici măcar pe Pintenog —

Cel lipsit de demnități

Și neprețuit la grații.

Tot tocînd la vorbe mici

N-o să poți să mă urzici!”

...Și tăcerea a căzut

Lîngă gardul vechi și mut.

Cele două, spate-n spate,

Se introspectau... mușcate.

Pînă cînd de la imas

S-a-ntors Boul nărăvaș.

Rău jignit de un bondar

S-a proptit cu cornu-n par...

Prinse-ntr-un cirel de frică

Fără șanse, sub copită,

Vestejite se agită.

Tuberoza și-o urzică.

Morala:

Cînd ți-e viața-ngemănată

Prin destin, de-același par

Orice nume, cît de nobil,

Ți s-ar da, e în zadar.

Modestia, așadar...

NICOLAE DRAGOS ■

— Vă invităm la dialog, cu o bucurie specială: pentru că ne-ați criticat. Vă invităm la dialog din prețuire și dragoste pentru dialectică. Încit, repetați, reîncepeți. Vă rog, cu vorbele acelea incomode — doar la o primă vedere, doar la o superficială vedere, doar la o nedialectică privire — pentru noi!

— Inițiativele revistei „Flacăra” — de a cuprinde în paginile sale, spre a supune atenției publicului larg, o serie de aspecte ale practicii medicale — au trezit interesul cititorilor. În ultimul timp însă orientarea sa prea a fost îndreptată spre popularizarea practicilor de tratare a unor boli complicate. Or, medicina românească — cu tradiții recunoscute în întreaga lume — are rezultate remarcabile nu numai în tratarea, ci și în prevenția bolilor. Iar aceste rezultate au fost mai puțin prezentate. Spiritul preventiv care domină legea privind asigurarea sănătății populației va trebui concretizat în activitatea noastră cotidiană prin acțiuni efective în acest sens. Concretizat, desigur, în primul rând de noi, medicii; dar și de dumneavoastră, ziaristi, de toți oamenii din rețeaua de propagandă.

— Subiectul decii e medicina preventivă. Foarte bine. De ce tineri să-i pledați cauza? Vă rog, argumente precise, concrete chiar!

— Pentru că nu se dă importanța cuvenită de către toate competențele medicale medicinei preventive. Și doar, așa cum este mai ieftin să facem o revizie periodică unei mașini înainte ca aceasta să se strice, tot așa este mai ieftin și mai rațional să prevenim o boală decât să o vindecăm. Un program de conservare umană trebuie să facă uz de aceleși principii.

— A răspuns economiștii din dumneavoastră, dar medicul? Ce argumente invocă medicul?

— Azi, chirurgii scot inimii și desfac creiere; pediatrii și hematologii salvează nou-nascuții, schimbându-le singele; psihiatrii, deveniți și chimiști, corijează o serie de dezordini pricinuite de boile psihice; microscopul explorează viscerele, țesuturile, celulele și chiar moleculele. Ceea ce a dominat întotdeauna medicina a fost spiritul clinic. Doar el reprezintă, în fond, el este însuși „spiritul de sinteză și finete”. Astăzi însă medicina a început să fie dominată de spiritul eminent analitic. El a fost introdus în medicină prin cercetările experimentale, prin explorările de laborator, care prin firea lor sint analitice, și care au adus mari progrese. Însă pentru biologie nu se pot aplica aceleași metode de raționament ca la științele exacte, de felul matematicii, fizicii, astronomiei, mecanicii etc. Științele organice în care intră și biologia, au devenit în ultimul timp mai exacte. Spiritul analitic împins prea departe dă naștere la exagerări regretabile, după cum și spiritul sintetic exagerat a dat naștere la exagerări regretabile și ridicole. Ar însemna grabă și superficialitate dacă am căuta să explicăm o serie de tulburări clinice numai pe baza cercetărilor de laborator. Din fericire, știu că marii clinicieni de la noi recurg adeseori la explorări de laborator și radiologice, dar niciodată nu se conduc numai după aceste analize. Marii clinicieni se servesc de ele, dar nu uită niciodată că examenul clinic este cel care primează; ei nu își declină știința în fața unui buletin de analiză.

— Dincolo de gândirea economică și cea medicală, care-i punctul de vedere, profan dar sensibil, dureros chiar, al bolnavilor?

— Pacienții doresc ca medicul să le consacre mai mult timp, să le fie confident, nu numai consultant. Vor să se bucure de înțelegere, prietenie, contact personal și să simtă că medicul nu se grăbește. Pacientul dorește să se aplece „față în față” cu apărătorul specializat al intereselor lui integrale, bio-psiho-sociale. Pacientul în fond este justificarea medicului. Împreună, sint doi membri ai societății: unul cerind ajutor, celălalt dând ajutor; o relație care constituie însăși medicina. Colectivitățile populationale văd medicina și medicul ca un supraveghetor al sănătății și al buneii stări.

— Ar mai fi de rostit un punct de vedere: acela al medicului-conștiință politică.

— Idealul profesiei de medic se exprimă prin apărarea intereselor omului sănătos, apoi bolnav. Cred că a sosit timpul și s-au creat condițiile pentru a vedea oamenii înainte de a fi bolnavi. În acest sens este foarte semnificativă ideea președintelui statului, care subliniază necesitatea prevenirii bolilor, a apărării sănătății și „nu intervenției după ce omul s-a îmbolnăvit, când, uneori nu mai e nimic de făcut”. Trăim într-o epocă în care trebuie să se dea prioritate principiilor de medicină preventivă, căreia

PLEDEZ PENTRU MEDICINA OAMENILOR SĂNĂTOȘI!

ii este rezervată, astăzi, o misiune importantă. Medicina este chemată să depășească limitele sale strict curative și să dea actului medical un context bio-psiho-social, orientat spre păstrarea sănătății. Este necesar să înțelegem clar raportul între sănătate și boală, între preventiv și curativ, între sănătate-muncă-productivitate, și să găsim noi strategii, legate de nevoile economice și consideratiile politice ale statului nostru, pentru asigurarea accesului întregii populații la o asistență medicală în primul rând preventivă și apoi curativă.

— Dacă ați ținut să-i pledați cauza, înseamnă că dezvoltarea, mersul medicinei preventive are, întimpină greutate. Concret, care sint acelea?

— Inamicul inverșunat al medicinei preventive este birocrația. Medicina preventivă — în fața ei cea mai optimistă — tinde a fi o „clinică a sănătoșilor”, deci un serviciu medical și nu un birou al sănătății.

— Bănui că nu-i singurul inamic și nici singurul inverșunat.

— Mai este și lupta cu timpul, în special a medicului. Să mă explic. Cercetările noastre concrete au evidențiat că trei sferturi din populația investigată își îngrijeste în mod obișnuit sănătatea adresându-se policlinicilor și spitalelor. În cadrul lor raportul cerere-ofertă, adresabilitate-accesibilitate s-a modificat mult, în sensul creșterii cererii de servicii, a nevoilor de asistență medicală. Pe măsura creșterii adresabilității se face simțită o reducere a accesibilității formelor respective, a capacității spitalelor și actualelor policlinici de a răspunde nevoilor crescute de asistență medicală ale unei populații numeroase. Concomitent are loc o creștere a timpului (al pacientului și al medicului) necesar pentru obținerea (acordarea) consultației și tratamentului: la aproape 15 la sută din populația investigată de noi timpul de așteptare depășește 3-5 ore,

Grigore Gr. Popescu. S-a născut în 1926. Absolvent al Academiei de științe economice, în 1949, iar apoi al Facultății de medicină. Doctor în științe medicale, în 1975. 28 de ani în învățământul medical, profesor universitar, șeful disciplinei „Sociologia medicinei”, la Institutul de medicină — București. Practică medicina în specialitatea obstetrică-ginecologie, la Spitalul Brncovenesc. Autor a peste 180 lucrări științifice, tipărite în țară și în străinătate. A scris, împreună cu Sorin M. Rădulescu, primul tratat de „Sociologia medicinei”, din sud-estul Europei. A urmat un curs al O.M.S., a ținut lecții și a participat la conferințe și congrese internaționale de specialitate: Tel Aviv, Aberdeen, Elsinore, München. Membru al unor societăți științifice internaționale. Vastă activitate practică social-politică. Membru al P.C.R. din 1946.

ajungând în unele cazuri pînă la câteva zile. Această creștere a timpului de așteptare, a aglomerațiilor reprezintă ore, chiar zile de scoatere din producție, complică pacientogeneza (circuitul cauzării însănătoșirii) și, implicit, influențează negativ calitatea asistenței medicale acordate unei populații numeroase, sub presiunea timpului. Medicii din spitale și din actualele policlinici, care consultă și stabilesc un diagnostic, nu mai au posibilitatea să investigheze complex antecedentele bolii, să analizeze factorii de mediu social, profesional, stilul de viață al pacientului etc., care influențează starea de sănătate. Timpul nu le permite să mai realizeze și un minimum de educație sanitară populației care li se adresează. Raportul medic-bolnav-familie-mediu de muncă aproape că nu mai este posibil, sau se realizează formal: bolnavul este rapid consultat, i se stabilește un diagnostic (pe baza unor informații sumare), i se prescrie o rețetă sau, în anumite cazuri, este trimis la spital, uneori pentru afecțiuni care în condiții normale de adresabilitate ar fi putut fi tratate și în cadrul policlinicii. Toate acestea ne obligă să reevaluăm, să regindim actuala organizare a unităților sanitare, a atribuțiilor și răspun-derilor acestora.

— Dumneavoastră — și, fără indoială, nu numai dumneavoastră — sinteți nu numai un adept, ci un pășimas al medicinei preventive. Dar ceiați? Medicii de azi, contemporanii noștri?

— Principiile medicinei preventive trebuie nu numai acceptate, ci mai ales aplicate. Va trebui pregătit terenul spiritual în vederea câștigării medicilor pentru noile orientări ale medicinei. Nu se remarcă întotdeauna interes, în cercurile medicale, pentru specialitățile preventive. Există tendința ca specialitatea preventivă să fie considerată ca o specialitate de mina a doua, pentru care nu se manifestă atracție. Se pare chiar că se manifestă o oarecare rezervă față de o separare a medicinei preventive de medicina curativă. Cred că această separare este mai mult aparentă; medicina, la baza ei, este una și indivizibilă. E adevărat, un medic nu poate să-și însușească toate domeniile medicinei și se limitează la un singur domeniu, mai bine cunoscut. Nu se poate nega o logică a acestui raționament. Se naște, însă, întrebarea: cum se împacă necesitatea de a asigura asistență medicală a unui bolnav, cu necesitatea practicării medicinei integrale? Aceasta este una din dilemele aparatului de conducere al serviciilor medico-sanitare din toate țările. Tratarea simptomatică nu este suficientă. Boala are un caracter structural și cere o tratare cauzală. Desi rolul medicului de medicină generală cuprinde sarcini de mare răspundere pentru societate — preventive, curative, de reabilitare, educaționale etc. — el consideră că se află în situația de a trata bolile ușoare, banale, cronice, ceea ce nu-i dă satisfacție. El dorește să se ocupe de bolnavi „adevărați”, al căror număr cel mai mare este la spitalele de specialitate, iar numărul lor este cu atât mai mare cu cât specialitatea este mai îngustă. Dacă temelia sistemului — adică medicii de medicină generală — este subredă, se clatină edificiul serviciului medico-sanitar. El devine un colos pe picioare de lut și de aceea este în întregime disfuncțional. Aceasta presupune să se rezerve locul cuvenit grijii pentru medicul de medicină generală, care asigură oamenilor asistența medicală de bază în mediul lor natural. Dacă tendința de specializare se va întreține — și toți indicii duc la presupunerea că așa va fi — după circa 15 ani toți medicii vor fi specialiști. Trebuie găsite soluțiile pentru un cit mai bun raport între omni-practician, specialist și ultraspecialist în condițiile industrializării medicinei.

— În acest sens, cum poate fi privită medicina?

— Putem compara medicina actuală, care este expusă la atitea tentații științifice, administrative, analitice, cu acel arbore viguros și tînăr, pe care un grădinar grijuliu îl menține tăindu-i lăstarii care cresc în direcții opuse. Rolul medicului este de a utiliza cu măiestrie aceste tentații, aceste forțe variate, de a găsi un echilibru eficient, capabil să poată să traverseze toate schimbările care survin în evoluția medicinei.

— Firește, aceste soluții le vom descoperi și hotări în colectiv. Noua lege a sănătății, votată de curind de M.A.N.,

pune în fața profesioniștilor și a oame-nilor sănătoși și bolnavi o serie de soluții optime atit preventive cit și curative. Ce probleme noi se ridică?

— Legea sanitară va acționa în scopul simplificării administrației și dezvoltării simțului social, a atitudinii etice — ca imperativ categoric al profesiei, imperativ care nu trebuie să-l părăsească pe medic niciodată în cursul carierei sale. Aceasta este una din cerințele de aplicare a legii. Medicina, mai mult ca oricînd, are nevoie de alianță, de limbaj comun cu competențele economice și cu științele comportamentului uman, pentru a investiga mediile de existență umană, a identifica factorii, sensurile diferitelor procese bio-psiho-sociale, a preveni factorii de risc asociați caracteristicilor mediului, sau care alcătuiesc stilul de viață al individului sau colectivității. Trebuie să înțelegem că rezolvarea reală a dramei omului bolnav nu poate fi realizată exclusiv printr-o medicație și un concediu. Trebuie să ținem cont că sistemul de îngrijire a sănătății și omul în sine funcționează într-un mediu mai complex față de ieri, cu o nouă configurație a maladiilor. Noile exigențe și nevoi ale populației cer noi servicii. Traducînd în viață aceste deziderate, Ministerul Sănătății are și o serie de preocupări demografice, familiale, sociale și poate să facă față și mai bine exigențelor pe care le impune evoluția societății, pentru o asistență medicală în concordanță cu progresul tehnico-științific, nevoile populației, ale familiei, pentru a fi legată tot mai strîns de om, de familie, întreprindere, de cunoașterea proceselor fundamentale ale vieții, de cerințele practicii medicale, în vederea apărării și dezvoltării stării de sănătate a populației. În spiritul prevederilor Legii sănătății ar fi foarte utilă, apariția unor dispensare-policlinici pe ramuri de producție. Socoți că întreprinderile care depășesc 8000 de muncitori, pot fi încadrate cu specialitățile medicale, care să deservesc nevoile de asistență ale personalului din ramura respectivă. Urmare, directorul policlinicii ar putea să facă parte din conducerea întreprinderii. Aceasta ar corespunde în mai mare măsură cerinței — înscrise în documentele noastre de partid privind îmbunătățirea asistenței medico-sanitare a populației — de îngrijire a sănătății omului la locul și în mediul său de muncă; ar conduce la evitarea aglomerațiilor și reducerea timpului consumat cu obținerea consultației și tratamentului la celelalte forme de asistență, la scăderea absenteismului, la simplificarea pacientogenezei și la acordarea unei asistențe medicale de calitate oamenilor ce lucrează în medii profesionale cu factori specifici de risc. De asemenea, ar contribui la reducerea actualiei împrumutări a forțelor medicale în unități medicale în care nu au posibilități de acordare a unei asistențe de calitate. În sfîrșit, mai cred în necesitatea înființării unor centre de îngrijire a sănătății prin acțiuni de supraveghere a omului sănătos. Cel mai important obiectiv ce s-ar realiza prin aceste centre ar fi legat de adevărul potrivit căruia sănătatea nu poate constitui o sarcină rezolvabilă individual, de către fiecare specialist în parte, ci în condițiile existenței unei echipe medicale complexe, capabilă să îndeplinească funcțiile de tratament-diagnostic-reabilitare, prestația medicală urmînd să capete caracterul unei munci de echipă. Va exista relația aceea pe care o consider necesară: echipă operațională-colectivitate.

— La toate întrebările mi-ați răspuns și e-un fel de pasiune, de patimă. Care-i explicația?

— Nu vorbesc din afara medicinei, ci dinlăuntrul ei. Îmi iubesc specialitatea. Practic obstetrica și ginecologia — un domeniu în care există o întreagă sociologie a comportamentului demografic, a sexualității, a consecințelor medicosociale ale avortului, a raportului dintre fertilitate și sterilitate etc. — deci o specialitate în care există un material biologic și social faptic care te obligă la meditație, la înțelepciune, la decizii, nu intuitive ci calculate, ale actului medical. Îmi iubesc specialitatea practică, pentru că, prin ea, îi cunosc pe oamenii-pacienți, cu nezarurile lor, și pe oamenii-medici, cu sacrificiile și responsabilitățile lor.

NELU IONESCU

FLACARA Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 4112, oficiul 33, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: publicistică social-politică (L. Timbus, I. Purcaru, L. Nițescu - 16 17); reportaj (Nicolae Cristache - 16 06); cultură, știință, învățămînt, sport (T. Octavian, N. Ionescu - 16 19, 16 06); scrisori, anchete cetățenești (M. Nedelea, E. Seceleanu - 16 18, 17 87); fotoreportaj (1595); documentare (16 23); conolu, administrație (17 78 82 și interior 17 83); secretariat de redacție (Don Birlădeanu, Cornel Cotană - 17 82, 16 21); secretar responsabil și interior 18 22. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei” Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ILEXIM - Departamentul Export-import presă, PO Box 136-137 telex: 1 12 26 București str. 13 Decembrie nr. 3